

17832 LLEI 19/1989, de 25 de juliol, de reforma parcial i adaptació de la legislació mercantil a les directives de la Comunitat Econòmica Europea (CEE) en matèria de societats. («BOE» 178, de 27-7-1989.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapiguen: que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

Article primer

El títol II del llibre primer del Codi de comerç, que comprèn els articles 16 a 24, queda redactat de la manera següent:

«DEL REGISTRE MERCANTIL

Article 16. 1. El Registre Mercantil té per objecte la inscripció de:

Primer.—Els empresaris individuals.

Segon.—Les societats mercantils.

Tercer.—Les entitats de crèdit i d'assegurances, així com les societats de garantia recíproca.

Quart.—Les institucions d'inversió col·lectiva i els fons de pensions.

Cinquè.—Qualsevol persones, naturals o jurídiques, quan ho disposi la llei.

Sisè.—Els actes i contractes que estableixi la llei.

2. Igualment correspon al Registre Mercantil la legalització dels llibres dels empresaris, el dipòsit i la publicitat dels documents comptables i qualsevol altres funcions que li atribueixin les lleis.

Article 17. 1. El Registre Mercantil es porta sota la dependència del Ministeri de Justícia amb el sistema de full personal.

2. El Registre Mercantil radica a les capitals de província i a les poblacions on per necessitats de servei s'estableixi d'acord amb les disposicions legals vigents.

3. A Madrid s'ha d'establir a més un registre mercantil central, de caràcter merament informatiu, l'estructura i funcionament del qual s'han de determinar reglamentàriament.

4. El càrrec de registrador mercantil s'ha de proveir de conformitat amb el que disposa el Reglament del Registre Mercantil.

Article 18. 1. La inscripció en el Registre Mercantil s'ha de practicar en virtut de document públic. Només es pot practicar en virtut de document privat en els casos que expressament preveuen les lleis i el Reglament del Registre Mercantil.

2. Els registradors han de qualificar sota la seva responsabilitat la legalitat de les formes extrínseques dels documents de tota classe en virtut dels quals se sol·licita la inscripció, així com la capacitat i legitimitat dels que els atorguin o subscriuin i la validesa del seu contingut, segons el que resulta d'aquests i dels assentaments del Registre.

3. Practicats els assentaments en el Registre Mercantil, se n'han de comunicar les dades essencials al Registre Central, en el butlletí del qual han de ser objecte de publicació. D'aquesta publicació s'ha de prendre nota en el Registre corresponent.

Article 19. 1. La inscripció en el Registre Mercantil és potestativa per als empresaris individuals, a excepció del navilier.

L'empresari individual no inscrit no pot demanar la inscripció de cap document en el Registre Mercantil ni aprofitar-se dels seus efectes legals.

2. En els altres supòsits que preveu l'apartat u de l'article 16, la inscripció és obligatòria. Llevat que hi hagi disposició legal o reglamentària en contra, la inscripció s'ha de procurar dins el mes següent a l'atorgament dels documents necessaris per a la pràctica dels assentaments.

3. El navilier no inscrit ha de respondre amb tot el seu patrimoni de les obligacions concretes.

Article 20. 1. El contingut del Registre es presumeix exacte i vàlid. Els assentaments del Registre estan sota la salvaguarda dels tribunals i tenen efecte mentre no s'inscrigui la declaració judicial de la seva inexactitud o nul·litat.

2. La inscripció no convalida els actes o contractes que siguin nuls d'acord amb les lleis. La declaració d'inexactitud o nul·litat no perjudica els drets de tercers de bona fe, adquirits d'acord amb el dret.

Article 21. 1. Els actes subjectes a inscripció només són oposables a tercers de bona fe des de la seva publicació en el butlletí oficial del Registre Mercantil. Se n'excepcionen els efectes propis de la inscripció.

2. Quan es tracti d'operacions realitzades dins els quinze dies següents a la publicació, els actes inscrits i publicats no són oposables a tercers que provin que no els van poder conèixer.

3. En cas de discordança entre el contingut de la publicació i el contingut de la inscripció, els tercers de bona fe poden invocar la publicació si els és favorable.

Els que hagin ocasionat la discordança estan obligats a rescabalar el perjudicat.

4. La bona fe del tercer es presumeix mentre no es provi que coneixia l'acte subjecte a inscripció i no inscrit, l'acte inscrit i no publicat o la discordança entre la publicació i la inscripció.

Article 22. 1. En el full obert a cada empresari individual s'han d'inscriure les seves dades identificatives, així com el seu nom comercial i, si s'escau, el rètol del seu establiment, la seu d'aquest i de les sucursals, si en té, l'objecte de la seva empresa, la data de començament de les operacions, els poders generals que atorgui, el consentiment, l'oposició i la revocació a què es refereixen els articles 6 a 10; les capitulacions matrimonials, així com les sentències fermes en matèria de nul·litat, de separació i de divorci; l'emissió d'obligacions o altres valors negociables agrupats en emissions i els altres aspectes que estableixin les lleis o el Reglament.

2. En el full obert a les societats mercantils i altres entitats a què es refereix l'article 16 s'han d'inscriure l'acte constitutiu i les seves modificacions, la rescissió, dissolució, transformació, fusió o escissió de l'entitat, la creació de sucursals, el nomenament i cessament d'administradors, liquidadors i auditors, els poders generals, l'emissió d'obligacions o altres valors negociables agrupats en emissions i qualsevol altres circumstàncies que determinin les lleis o el Reglament.

3. A les sucursals s'ha d'obrir, a més, un full propi en el Registre de la província en què es trobin establertes, en la forma i amb el contingut i els efectes que es determinin reglamentàriament.

Article 23. 1. El Registre Mercantil és públic. La publicitat s'ha de fer efectiva mitjançant un certificat del contingut dels assentaments expedit pels registradors o mitjançant una simple nota informativa o còpia dels assentaments i dels documents dipositats en el Registre.

El certificat és l'únic mitjà d'acreditar fefaentment el contingut dels assentaments del Registre.

2. Tant el certificat com la simple nota informativa es poden obtenir per correspondència, sense que el seu import excedeixi el cost administratiu.

3. El Registre Central no expedeix certificats de les dades del seu arxiu, excepte amb relació a les raons i denominacions de societats i altres entitats inscripcions.

Article 24. 1. Els empresaris individuals, societats i entitats subjectes a inscripció obligatòria han de fer constar en tota la seva documentació, correspondència, notes de comanda i factures, el domicili i les dades identificadores de la seva inscripció en el Registre Mercantil.

Les societats mercantils i altres entitats han de fer constar, a més, la seva forma jurídica i, si s'escau, la situació de liquidació en què es trobin. Si esmenten el capital, s'ha de fer referència al capital subscrit i al desemborsat.

2. L'incompliment d'aquestes obligacions és sancionat, amb la instrucció prèvia d'expedient per part del Ministeri d'Economia i Hisenda, amb l'audiència dels interessats i de conformitat amb la Llei de procediment administratiu, amb una multa d'una quantia de 50.000 a 500.000 pessetes.»

Article segon

El títol III del llibre primer del Codi de comerç, que comprèn els articles 25 a 49, queda redactat de la manera següent:

«DE LA COMPTABILITAT DELS EMPRESARIS

Secció primera

DELS LLIBRES DELS EMPRESARIS

Article 25. 1. Tot empresari ha de portar una comptabilitat ordenada, adequada a l'activitat de la seva empresa que permeti un seguiment cronològic de totes les seves operacions, així com l'elaboració periòdica de balanços i inventaris. Ha de portar necessàriament, sense perjudici del que estableixen les lleis o disposicions especials, un llibre d'inventaris i comptes anuals i un altre de diari.

2. La comptabilitat l'han de portar directament els empresaris o altres persones degudament autoritzades, sense perjudici de la responsabilitat d'aquells. Es presumeix concedida l'autorització, llevat que hi hagi prova en contra.

Article 26. 1. Les societats mercantils també han de portar un llibre o llibres d'actes, en què han de constar, almenys, tots els acords presos per les juntes generals i especials i els altres òrgans col·legiats de la societat, amb expressió de les dades relatives a la convocatòria i a la constitució de l'òrgan, un resum dels assumptes debats, les intervencions de què s'hagi sol·licitat constància, els acords adoptats i els resultats de les votacions.

2. Qualsevol soci i les persones que, si s'escau, hagin assistit a la junta general en representació dels socis no assistents poden obtenir en qualsevol moment un certificat dels acords i de les actes de les juntes generals.

3. Els administradors han de presentar en el Registre Mercantil, dins els vuit dies següents a l'aprovació de l'acta, un testimoni notarial dels acords inscripcions.

Article 27. 1. Els empresaris han de presentar els llibres que obligatòriament han de portar en el Registre Mercantil del lloc on tinguin el seu domicili, perquè abans de la seva utilització es posi, en el primer foli de cadascun, diligència dels que tingui el llibre i, en tots els fulls de cada llibre, el segell del Registre. En els supòsits de canvi de domicili té ple valor la legalització efectuada pel Registre d'origen.

2. Tanmateix, és vàlida la realització d'assentaments i anotacions per qualsevol procediment idoni sobre fulls que després han de ser enquadernats correlativament per formar els llibres obligatoris, els quals s'han de legalitzar abans que transcorrin els quatre mesos següents a la data de tancament de l'exercici. Quant al llibre d'actes, cal atènyer-se al que disposa el Reglament del Registre Mercantil.

3. El que disposen els paràgrafs anteriors s'ha d'aplicar al llibre registre d'accions nominatives en les societats anònimes i en comandita per accions i al llibre registre de socis en les societats de responsabilitat limitada, que es poden portar per mitjans informàtics, d'acord amb el que es disposi reglamentàriament.

4. Cada Registre Mercantil ha de portar un llibre de legalitzacions.

Article 28. 1. El llibre d'inventaris i comptes anuals s'ha d'obrir amb el balanç inicial detallat de l'empresa. Almenys trimestralment s'hi han de transcriure amb sumes i saldos els balanços de comprovació. També s'hi han de transcriure l'inventari de tancament d'exercici i els comptes anuals.

2. El llibre diari ha de registrar dia a dia totes les operacions relatives a l'activitat de l'empresa. Tanmateix, és vàlida l'anotació conjunta dels totals de les operacions per períodes no superiors al mes, a condició que el seu detall aparegui en altres llibres o registres concordants, d'acord amb la naturalesa de l'activitat de què es tracti.

Article 29. 1. Tots els llibres i documents comptables s'han de portar, sigui quin sigui el procediment utilitzat, amb claredat, per ordre de dates, sense espais en blanc, interpolacions, ratllades ni raspatures. A continuació, s'han d'esmenar així que s'adverteixin els errors o omissions patits en les anotacions comptables. No es poden utilitzar abreviatures o símbols el significat dels quals no sigui precís d'acord amb la Llei, el Reglament o la pràctica mercantil d'aplicació general.

2. Les anotacions comptables s'han de fer expressant els valors en pessetes.

Article 30. 1. Els empresaris han de conservar els llibres, correspondència, documentació i justificants concernents al seu negoci, degudament ordenats, durant sis anys, a partir de l'últim assentament realitzat en els llibres, llevat del que estableixin disposicions generals o especials.

2. El cessament de l'empresari en l'exercici de les seves activitats no l'eximeix del deure a què es refereix el paràgraf anterior i si ha mort recau sobre els seus hereus. En cas de dissolució de societats, són els seus liquidadors els que estan obligats a complir el que preveu el paràgraf esmentat.

Article 31. El valor probatori dels llibres dels empresaris i altres documents comptables l'aprecien els tribunals de conformitat amb les regles generals del dret.

Article 32. 1. La comptabilitat dels empresaris és secreta, sense perjudici del que es derivi del que disposen les lleis.

2. La comunicació o reconeixement general dels llibres, correspondència i altres documents dels empresaris només es pot decretar, d'ofici o a instància de part, en els casos de successió universal, suspensió de pagaments, fallides, liquidacions de societats o entitats mercantils, expedients de regulació d'ocupació, i quan els socis o els representants legals dels treballadors tinguin dret al seu examen directe.

3. En tot cas, llevat dels casos prefixats al paràgraf anterior, es pot decretar l'exhibició dels llibres i documents dels empresaris a instància de part o d'ofici, quan la persona a qui pertanyin tinguin interès o responsabilitat en l'assumpte en què sigui procedent l'exhibició. El reco-

neixement es contrau exclusivament als punts que tinguin relació amb la qüestió de què es tracti.

Article 33. 1. El reconeixement a què es refereix l'article anterior, ja sigui general o particular, s'ha de fer en l'establiment de l'empresari, en la seva presència o en la de la persona que comissioni, i s'han d'adoptar les mesures oportunes per a la conservació i custòdia adequades dels llibres i documents.

2. En qualsevol cas, la persona a sol·licitud de la qual es decreti el reconeixement es pot servir d'auxiliars tècnics en la forma i nombre que el jutge consideri necessari.

Secció segona

DELS COMPTES ANUALS

Article 34. 1. Al tancament de l'exercici, l'empresari ha de formular els comptes anuals de la seva empresa, que han de comprendre el balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria. Aquests documents formen una unitat.

2. Els comptes anuals s'han de redactar amb claredat i mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'empresa, de conformitat amb les disposicions legals.

3. Quan l'aplicació de les disposicions legals no sigui suficient per mostrar la imatge fidel, s'han de subministrar les informacions complementàries necessàries per assolir aquest resultat.

4. En casos excepcionals, si l'aplicació d'una disposició legal en matèria de comptabilitat és incompatible amb la imatge fidel que han de proporcionar els comptes anuals, aquesta disposició no és aplicable. En aquests casos, en la memòria s'ha d'assenyalar aquesta falta d'aplicació, s'ha de motivar suficientment i s'ha d'explicar la seva influència sobre el patrimoni, la situació financera i els resultats de l'empresa.

Article 35. 1. El balanç ha de comprendre, amb la separació adequada, els béns i drets que constitueixen l'actiu de l'empresa i les obligacions que formen el seu passiu, especificant-hi els fons propis. El balanç d'obertura d'un exercici ha de correspondre amb el balanç de tancament de l'exercici anterior.

2. El compte de pèrdues i guanys ha de comprendre, també amb la separació adequada, els ingressos i les despeses de l'exercici i, per diferències, el resultat d'aquest. Ha de distingir els resultats ordinaris propis de l'explotació dels que no ho siguin o dels que s'originin en circumstàncies de caràcter extraordinari.

3. La memòria ha de completar, ampliar i comentar la informació que contenen el balanç i el compte de pèrdues i guanys. Quan ho imposi una disposició legal, la memòria ha d'incloure el quadre de finançament, en què s'han d'inscriure els recursos obtinguts en l'exercici i els seus diferents orígens, així com l'aplicació o l'ús d'aquests en immobilitzat o en circulat.

4. En cadascuna de les partides del balanç i del compte de pèrdues i guanys i en el quadre de finançament han de figurar, a més de les xifres de l'exercici que es tanca, les corresponents a l'exercici immediatament anterior.

Quan aquestes xifres no siguin comparables, s'ha d'adaptar l'import de l'exercici precedent. En qualsevol cas, la impossibilitat de comparació i l'eventual adaptació dels imports s'han d'indicar en la memòria i s'han de comentar degudament.

5. En el balanç o en el compte de pèrdues i guanys no han de figurar les partides a les quals no correspongui cap import, llevat que el tinguessin en l'exercici precedent.

6. Es prohibeix la compensació entre les partides de l'actiu i del passiu, o entre les partides de despeses i ingressos.

7. A falta d'una disposició legal específica, l'estructura del balanç i del compte de pèrdues i guanys s'ha d'ajustar als models aprovats reglamentàriament.

Article 36. L'estructura del balanç i del compte de pèrdues i guanys no es pot modificar d'un exercici a un altre. Tanmateix, en casos excepcionals, pot no aplicar-se aquesta norma, fent-ho constar en la memòria amb la justificació adequada.

Article 37. 1. Els comptes anuals els han de signar:

1r L'empresari mateix, si es tracta de persona individual.

2n Tots els socis il·limitadament responsables pels deutes socials, en cas de societat col·lectiva o comanditària.

3r Tots els administradors, en cas de societat anònima o de responsabilitat limitada.

2. En els supòsits a què es refereixen els números 2n i 3r del paràgraf anterior, si falta la signatura d'alguna de les persones que s'hi indiquen, s'ha d'assenyalar en els documents en què falti, amb menció expressa de la causa.

3. En l'antesignatura s'ha d'expressar la data en què els comptes s'han formulat.

Article 38. 1. La valoració dels elements integrants de les diferents partides que figurin en els comptes anuals s'ha de fer de conformitat amb els principis de comptabilitat generalment acceptats. En particular, s'han d'observar les regles següents:

a) S'ha de presumir que l'empresa continua en funcionament.

b) No es poden variar els criteris de valoració d'un exercici a un altre.

c) S'ha de seguir el principi de prudència valorativa. Aquest principi, que en cas de conflicte preval sobre qualsevol altre, obliga, en tot cas, a recollir en el balanç només els beneficis realitzats en la data del seu tancament; a tenir en compte tots els riscos previsibles i les pèrdues eventuals amb origen en l'exercici o en un altre d'anterior, distingint les realitzades o irreversibles de les potencials o reversibles, fins i tot si només es coneixen entre la data de tancament del balanç i la data en què aquest es formuli, cas en què se n'ha de donar informació completa en la memòria, i a tenir en compte les depreciacions, tant si l'exercici se salda amb benefici com amb pèrdua.

d) S'ha d'imputar a l'exercici al qual es refereixin els comptes anuals les despeses i els ingressos que l'afectin, amb independència de la data del seu pagament o del seu cobrament.

e) S'han de valorar separatament els elements integrants de les diferents partides de l'actiu i del passiu.

f) Els elements de l'immobilitzat i del circulat s'han de comptabilitzar, sense perjudici del que disposa l'article següent, pel preu d'adquisició o pel cost de producció.

2. En casos excepcionals s'admet la no-aplicació d'aquests principis. En aquests casos, en la memòria s'ha d'assenyalar aquesta falta d'aplicació, s'ha de motivar suficientment i s'ha d'explicar la seva influència sobre el patrimoni, la situació financera i els resultats de l'empresa.

Article 39. 1. Els elements de l'immobilitzat i circulat la utilització dels quals tingui un límit temporal s'han d'amortitzar sistemàticament durant el temps de la seva utilització. No obstant això, encara que la seva utilització no estigui temporalment limitada, quan es prevegi que la depreciació d'aquests béns sigui duradora, s'han d'efectuar les correccions valoratives necessàries per atribuir-los el valor inferior que els correspongui en la data de tancament del balanç.

2. S'han d'efectuar les correccions valoratives necessàries amb la finalitat d'atribuir als elements del circulat el valor inferior de mercat o qualsevol altre valor inferior que els correspongui, en virtut de circumstàncies especials, en la data de tancament del balanç.

3. Les correccions valoratives de l'immobilitzat i del circulat a què es refereixen els dos paràgrafs anteriors han de figurar separatament en el balanç per mitjà de les provisions corresponents, excepte quan, pel fet que les correccions tenen caràcter irreversible, constitueixin pèrdues realitzades.

4. La valoració pel valor inferior, en aplicació del que disposen els paràgrafs anteriors, no es pot mantenir si les raons que van motivar les correccions de valor han deixat d'existir.

5. De manera excepcional les immobilitzacions materials i les primeres matèries i consumibles que es renoven constantment, el valor global de les quals sigui d'importància secundària per a l'empresa, es poden incloure en l'actiu per una quantitat i un valor fixos, si la seva quantitat, valor i composició no varien sensiblement. Quan s'apliqui aquest supòsit s'ha d'assenyalar en la memòria el fonament d'aquesta aplicació, així com l'import que significa.

6. El fons de comerç únicament pot figurar en l'actiu del balanç quan s'hagi adquirit a títol oneros.

Article 40. 1. Sense perjudici del que estableixen altres lleis que obliguin a sotmetre els comptes anuals a l'auditoria d'una persona que tingui la condició legal d'auditor de comptes, i del que disposen els articles 32 i 33 d'aquest Codi, tot empresari està obligat a sotmetre a auditoria els comptes anuals de la seva empresa, quan ho acordi el jutjat competent, fins i tot en via de jurisdicció voluntària, si acull la petició fundada de qui acrediti un interès legítim.

2. En aquest cas, el jutjat ha d'exigir al peticionari caució adequada per respondre del pagament de les costes processals i de les despeses de l'auditoria, que són al seu càrrec quan no resultin vicis o irregularitats essencials en els comptes anuals revisats, i a aquest efecte l'auditor ha de presentar al jutjat un exemplar de l'informe realitzat.

Article 41. Per a la formulació, submissió a l'auditoria i publicació dels seus comptes anuals, les societats anònimes, de responsabilitat limitada i en comandita per accions s'han de regir per les seves respectives normes.

Secció tercera

PRESENTACIÓ DELS COMPTES DELS GRUPS DE SOCIETATS

Article 42. 1. Tota societat mercantil està obligada a formular els comptes anuals i l'informe de gestió consolidats, en la forma que preveuen aquest Codi i la Llei de règim jurídic de les societats anònimes quan, tot i ser soci d'una altra societat, es trobi en relació amb aquesta en algun dels casos següents:

- Posseeixi la majoria dels drets de vot.
- ingui la facultat de nomenar o de destituir la majoria dels membres de l'òrgan d'administració.
- Pugui disposar, en virtut d'acords subscrits amb altres socis, de la majoria dels drets de vot.
- Hagi nomenat exclusivament amb els seus vots la majoria dels membres de l'òrgan d'administració, que ocupin el seu càrrec en el moment en què s'hagin de formular els comptes consolidats i durant els dos exercicis immediatament anteriors. Aquest supòsit no dona lloc a la consolidació si la societat els administradors de la qual han estat nomenats està vinculada a una altra en algun dels casos que preveuen els dos primers números d'aquest article.

2. Als efectes del que disposa el paràgraf anterior s'afegeixen als drets de vot de la societat dominant els que corresponguin a les societats dominades per aquesta, així com a altres persones que actuïn en el seu propi nom però per compte d'alguna d'aquelles.

3. L'obligació de formular els comptes anuals i l'informe de gestió consolidats no eximeix les societats integrants del grup de formular els seus propis comptes anuals i l'informe de gestió corresponent, de conformitat amb el seu règim específic.

4. La societat dominant ha d'incloure en els seus comptes consolidats no solament les societats directament dominades per aquesta, sinó també les successivament dominades per aquestes, sigui quin sigui el lloc del seu domicili social.

5. La junta general de la societat dominant ha de designar els auditors de comptes que han de controlar els comptes anuals i l'informe de gestió del grup. Els auditors han de verificar la concordança de l'informe de gestió amb els comptes anuals consolidats.

6. Els comptes consolidats i l'informe de gestió del grup s'han de sotmetre a l'aprovació de la junta general ordinària de la societat dominant simultàniament amb els comptes anuals i l'informe de gestió d'aquesta societat. Els accionistes de les societats pertanyents al grup poden obtenir de la societat dominant els documents sotmesos a l'aprovació de la junta i a l'informe dels auditors. El dipòsit dels comptes consolidats, de l'informe de gestió del grup i de l'informe dels auditors de comptes en el Registre Mercantil i la publicació d'aquest s'han d'efectuar de conformitat amb el que s'estableix per als comptes anuals de les societats anònimes.

7. El que disposa aquesta secció és aplicable als casos en què voluntàriament qualsevol persona física o jurídica dominant formuli i publiqui comptes consolidats.

Igualment aquestes normes s'han d'aplicar, quan sigui possible, als supòsits de formulació i publicació de comptes consolidats per qualsevol persona física o jurídica diferent de les previstes als paràgrafs 1 i 2 d'aquest article.

Article 43. 1. No obstant el que disposa l'article anterior, les societats que s'hi esmenten no estan obligades a efectuar la consolidació, llevat que alguna hagi emès valors admesos a negociació en un mercat borsari, si hi concorre alguna de les circumstàncies següents:

1a Quan en la data del tancament de l'exercici de la societat dominant el conjunt de les societats no sobrepassi, en els seus últims comptes anuals, dos dels límits assenyalats a la Llei de règim jurídic de les societats anònimes per a la formulació del compte de pèrdues i guanys abreujat.

2a Quan la societat dominant sotmesa a la legislació espanyola sigui alhora dependent d'una altra que es regeixi per la legislació d'un altre estat membre de la Comunitat Econòmica Europea, si aquesta última societat posseeix la totalitat de les participacions socials d'aquella o si, tot i posseir el 90 per 100 o més d'aquestes, els socis minoritaris aproven la dispensa. En tot cas és necessari que es compleixin els requisits següents:

a) Que la societat dispensada de formalitzar la consolidació, així com totes les seves filials, es consolidin en els comptes d'un grup més gran, la societat dominant del qual estigui sotmesa a la legislació d'un altre estat membre de la Comunitat Econòmica Europea.

b) Que la societat espanyola dispensada de formalitzar la consolidació indiqui en els seus comptes la menció d'estar exempta de l'obligació d'establir els comptes consolidats, el grup al qual pertany, la raó social i el domicili de la societat dominant estrangera.

c) Que els comptes consolidats de la societat dominant estrangera, així com l'informe de gestió i el certificat dels auditors es dipositin, traduïts al castellà, en el Regis-

tre Mercantil on tingui el seu domicili la societat espanyola.

2. La societat dominant pot excloure dels comptes consolidats:

a) La societat del grup que presenti un interès poc significatiu respecte a la imatge fidel que han d'expressar els comptes consolidats. Si són diverses les societats del grup en aquestes circumstàncies, només es poden excloure de la consolidació si en el seu conjunt presenten un interès poc significatiu respecte a la finalitat expressada.

b) Les societats del grup respecte de les quals hi hagi restriccions importants i permanents que dificultin substancialment l'exercici per part de la societat dominant dels seus drets sobre el patrimoni o la gestió de les societats esmentades.

c) Aquelles en què la informació necessària per establir els comptes consolidats només es pugui obtenir incorrent en despeses desproporcionades o mitjançant un retard que impossibiliti la formació dels comptes esmentats en el termini legal establert.

d) Aquelles les participacions de les quals es posseixin exclusivament per a la seva cessió posterior.

e) Les que tinguin activitats tan diferents que la seva inclusió sigui contrària a l'obtenció de la finalitat pròpia dels comptes consolidats. Aquest apartat no és aplicable pel sol fet que les societats incloses en la consolidació siguin parcialment industrials, parcialment comercials i parcialment dedicades a la prestació de serveis o que exerceixin activitats industrials o comercials o realitzin prestacions de serveis diferents.

Article 44. 1. Els comptes anuals consolidats comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria consolidats. Aquests documents formen una unitat. Als comptes anuals consolidats s'ha d'unir l'informe de gestió consolidat.

2. Els comptes anuals consolidats s'han d'establir amb claredat i d'acord amb les normes d'aquest Codi.

3. Els comptes anuals consolidats han de reflectir la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats del conjunt constituït per les societats incloses en la consolidació. Quan l'aplicació de les disposicions d'aquest Codi no sigui suficient per donar la imatge fidel, en el sentit indicat anteriorment, s'han d'aportar les informacions complementàries necessàries per assolir aquest resultat.

En casos excepcionals, si l'aplicació d'una disposició continguda en els articles següents és incompatible amb la imatge fidel que han d'oferir els comptes consolidats aquesta disposició no és aplicable. En aquests casos, en la memòria s'ha d'assenyalar aquesta falta d'aplicació, s'ha de motivar suficientment i s'ha d'explicar la seva influència sobre el patrimoni, la situació financera i els resultats del grup.

4. Els comptes anuals consolidats s'han d'establir en la mateixa data que els comptes anuals de la societat dominant. Si la data de tancament de l'exercici d'una societat compresa en la consolidació és anterior en més de tres mesos a la corresponent als comptes consolidats, la seva inclusió en aquests s'ha de fer mitjançant comptes intermedis referits a la data en què s'estableixin els consolidats.

5. Quan la composició de les empreses incloses en la consolidació hagi variat considerablement en el curs d'un exercici, els estats financers consolidats han d'incloure la informació necessària perquè la comparació de successius estats financers consolidats sigui realista. Quan un canvi sigui important, el compliment d'aquesta obligació s'ha de portar a efecte mitjançant la preparació d'un balanç de situació inicial ajustat i d'un estat ajustat de pèrdues i guanys.

6. Quan l'aplicació d'un determinat mètode als comptes anuals d'una o més societats que s'hagin de consolidar no permeti donar la imatge fidel del conjunt de la consolidació, s'ha d'aplicar a aquestes societats el mètode més convenient amb aquesta finalitat. En aquest cas, s'han d'expressar en la memòria els motius que justifiquin la decisió, indicant les societats afectades i la incidència que produeixi l'aplicació del mètode elegit sobre el patrimoni, la situació financera i els resultats del conjunt de les societats incloses en la consolidació.

7. Els comptes consolidats s'han de formular expressant els valors en pessetes.

8. Els comptes i l'informe de gestió consolidats han de ser signats per tots els administradors de la societat dominant, que han de respondre de la seva veracitat.

Article 45. 1. L'estructura dels comptes consolidats s'ha de regir pel que disposa la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes, sense perjudici de l'aplicació de les disposicions específiques i de les adaptacions indispensables que sigui procedent realitzar tenint en compte les característiques pròpies d'aquests comptes o de les persones o entitats a què es refereix l'article 42.7.

2. El balanç consolidat ha de comprendre íntegrament els elements de l'actiu i del passiu de les societats compreses en la consolidació. També ha d'indicar de manera separada la part corresponent als accionistes o socis externs al grup, que ha de figurar en una partida específica amb una denominació adequada.

3. El compte de pèrdues i guanys consolidat ha de comprendre, també amb la separació adequada, els ingressos i les despeses del conjunt esmentat corresponents a l'exercici i, per diferència, el resultat d'aquest amb expressió, si s'escau, de la part corresponent als accionistes o socis externs al grup, que ha de figurar en una partida específica amb una denominació adequada.

Article 46. La consolidació dels comptes anuals s'ha de fer mitjançant l'aplicació de les regles següents:

1a Els valors comptables de les participacions en el capital de les societats dependents que posseeixi, directament o indirectament, la societat dominant s'han de compensar amb la part proporcional que aquests valors representin en relació amb els capitals i les reserves d'aquestes societats dependents. Aquesta compensació s'ha de fer sobre la base dels valors comptables que hi hagi en la data en què la societat dependent s'inclogui per primera vegada en la consolidació.

2a La diferència que es pugui produir a conseqüència de la compensació indicada s'ha d'imputar directament, en la mesura que es pugui, a les partides del balanç consolidat que tinguin un valor superior o inferior al seu valor comptable. Aquesta imputació a les partides del balanç consolidat s'ha d'amortitzar amb els mateixos criteris que s'apliquin a aquestes.

3a La diferència que subsisteixi després de la imputació assenyalada s'ha d'inscriure en el balanç consolidat en una partida especial, amb una denominació adequada, que s'ha de comentar en la memòria, així com les modificacions que hagi patit respecte a l'exercici anterior en cas que siguin importants.

Si la diferència que correspongui a aquesta partida especial és positiva, s'ha d'amortitzar de conformitat amb el que estableix per al fons de comerç l'article 106, a), de la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes.

Si la diferència és negativa, únicament es pot portar al compte de pèrdues i guanys consolidat en els casos següents:

a) Quan estigui basada, amb referència a la data d'adquisició de la participació corresponent, en l'evolució desfavorable dels resultats de la societat de què es tracti

o en la previsió raonable de despeses corresponents a aquesta i en la mesura que aquesta previsió es realitzi.

b) Quan correspongui a una plusvàlua realitzada.

4a La participació que sobre el capital de la societat dominant posseeixi aquesta mateixa o la societat dependent s'ha de mantenir en el balanç consolidat en una partida amb una denominació adequada.

5a Els elements de l'actiu i del passiu de la societat dependent s'han d'incorporar al balanç consolidat amb les mateixes valoracions amb què figurin en el balanç de la societat esmentada, excepte quan hi sigui aplicable la regla 2a.

6 Els elements de l'actiu i del passiu compresos en la consolidació s'han de valorar seguint mètodes uniformes i d'acord amb les regles de la secció cinquena del capítol VII de la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes. La societat que formula els comptes consolidats ha d'aplicar els mateixos mètodes de valoració que els aplicats als seus propis comptes anuals. Si algun element de l'actiu i del passiu comprès en la consolidació ha estat valorat per alguna societat que forma part d'aquesta, segons mètodes no uniformes a l'aplicat en la consolidació, aquest element s'ha de valorar de nou de conformitat amb aquest mètode, llevat que el resultat de la nova valoració ofereixi un interès poc rellevant als efectes d'assolir la imatge fidel del grup. En casos excepcionals s'admeten derogacions a aquest principi que s'han de recollir i justificar en la memòria.

7a Els ingressos i les despeses del compte de pèrdues i guanys de la societat dependent s'han d'incorporar al compte de pèrdues i guanys consolidat, excepte en els casos en què aquells s'hagin d'eliminar d'acord amb el que preveu la regla següent.

8a S'han d'eliminar generalment els debèits i crèdits entre societats compreses en la consolidació, els ingressos i les despeses relatius a les transaccions entre les societats esmentades i els resultats generats a conseqüència d'aquestes transaccions. Sense perjudici de les eliminacions indicades, han de ser objecte, si s'escau, dels ajustos procedents les transferències de resultats entre societats incloses en la consolidació.

Article 47. 1. Quan una societat inclosa en la consolidació gestioni conjuntament amb una o diverses societats alienes al grup una altra societat, aquesta es pot incloure en els comptes consolidats en proporció al percentatge que la societat inclosa en la consolidació posseeixi del seu capital social.

2. Per efectuar aquesta consolidació proporcional s'han de tenir en compte, en la mesura que es pugui, les regles que estableix l'article anterior.

No obstant això, l'eliminació dels crèdits i debèits recíprocs dels resultats generats per aquestes transaccions s'ha de limitar a les quantitats que resultin aplicant sobre els imports totals d'aquests el mateix percentatge que el que representi la participació que posseeixi, directament o indirectament, la societat dominant en el capital social de la societat dominada de manera conjunta.

3. Quan una societat inclosa en la consolidació exerceixi una influència notable en la gestió d'una altra societat no inclosa en la consolidació, però amb la qual estigui associada perquè hi té una participació en el sentit indicat a la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes, aquesta participació ha de figurar en el balanç consolidat com una partida independent i sota un epígraf apropiat.

4. Als efectes del que disposa el paràgraf anterior, s'han de tenir en compte les regles següents:

a) El valor comptable de la participació a què es refereix el número 3 d'aquest article s'ha de calcular de conformitat amb les normes de valoració de la secció cinquena del capítol VII de la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes. Aquest valor i l'import corresponent

al percentatge de capital i reserves que representi aquesta participació s'han de compensar i la diferència que resulti s'ha de posar de manifest separatament en el balanç consolidat o en la memòria. Aquesta compensació s'ha d'efectuar sobre la base dels valors comptables existents en la data en què el mètode s'apliqui per primera vegada.

b) A la diferència que es pugui produir a conseqüència de la compensació indicada li són aplicables les regles de l'article 46.

c) Les variacions experimentades en el patrimoni net de la societat associada en el curs de l'exercici augmenten o disminueixen, segons els casos, el valor comptable de la participació, en la proporció que correspongui.

d) S'han d'eliminar, en la part que sigui procedent, els resultats generats per transaccions entre la societat associada i les altres compreses en els comptes consolidats.

e) Els resultats obtinguts en l'exercici per la societat associada, després de l'eliminació a què es refereix la regla anterior, incrementen o redueixen, segons els casos, el valor comptable de la participació en el balanç consolidat. L'increment o la reducció indicats es limita a la part dels resultats atribuïble a la participació esmentada. Aquesta part ha de figurar en el compte de pèrdues i guanys consolidat amb una denominació adequada.

f) Els beneficis distribuïts per la societat associada a les altres compreses en els comptes consolidats redueixen el valor comptable de la participació en el balanç consolidat.

5. Es pot prescindir de l'aplicació del que disposa aquest article, quan les participacions en el capital de la societat associada no tinguin un interès significatiu per a la imatge fidel que han d'expressar els comptes consolidats.

Article 48. A més de les mencions prescrites per altres disposicions d'aquest Codi i per la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes, la memòria consolidada ha d'incloure, almenys, les indicacions següents:

1a Els criteris de valors aplicats a les diferents parts dels comptes consolidats, així com els mètodes de càlcul utilitzats en les correccions de valor. Per als elements continguts en els comptes consolidats que, en l'actualitat o a l'origen, hagin estat expressats en moneda estrangera, s'hi ha d'indicar el procediment utilitzat per calcular el tipus de canvi a pessetes.

2a El nom i domicili de les societats compreses en la consolidació; la participació que tinguin les societats compreses en la consolidació o les persones que actuïn en el seu propi nom però per compte d'elles en el capital d'altres societats compreses en la consolidació diferents de la societat dominant, així com el supòsit de l'article 42 en què s'ha basat la consolidació.

Aquestes mateixes mencions s'han de fer amb referència a les societats que quedin fora de la consolidació en virtut del que disposa el paràgraf 2 de l'article 43, indicant els motius de l'exclusió.

3a El nom i domicili de les societats associades a una societat compresa en la consolidació en virtut del que disposen els paràgrafs 3 a 5 de l'article 47, amb indicació de la fracció del seu capital posseïda per les societats compreses en la consolidació o per una persona que actuï en el seu propi nom, però per compte d'elles. Aquestes mateixes indicacions s'han d'oferir en relació amb les societats associades a què es refereix l'apartat 5 de l'article 47, i s'hi ha d'esmentar la raó per la qual s'ha aplicat el que disposa l'apartat esmentat.

4a El nom i domicili de les societats que hagin estat objecte d'una consolidació proporcional en virtut del que disposen els paràgrafs 1 i 2 de l'article 47, els elements en què es basi la direcció conjunta, i la fracció del seu capital que posseeixen les societats compreses en la consolida-

ció o una persona que actua en el seu propi nom, però per compte d'elles.

5a El nom i domicili d'altres societats, no incloses en els apartats anteriors, en què les societats compreses en la consolidació i les que han quedat fora d'acord amb el que disposa l'apartat e) del paràgraf 2 de l'article 43, posseïxin directament o mitjançant una persona que actui en el seu propi nom, però per compte d'aquelles, un percentatge no inferior al 5 per 100 del seu capital. S'hi ha d'indicar la participació en el capital, així com l'import dels capitals propis i el del resultat de l'últim exercici de la societat els comptes de la qual hagin estat aprovats. Aquestes informacions es poden ometre quan només presentin un interès menyspreable respecte a la imatge fidel que han d'expressar els comptes consolidats. La indicació dels capitals propis i del resultat es pot ometre igualment quan la societat de què es tracti no publiqui el seu balanç i almenys un 50 per 100 del seu capital el posseïxin, directament o indirectament, les societats abans esmentades.

6a L'import global dels deutes que figurin en el balanç consolidat la durada residual dels quals sigui superior a cinc anys, així com el dels deutes que figurin en el balanç consolidat, que tinguin garanties reals donades per societats compreses en la consolidació, amb indicació de la seva naturalesa i forma.

7a L'import global de les garanties compromeses amb tercers, sense perjudici del seu reconeixement dins el passiu del balanç quan sigui previsible que se'n derivi el compliment efectiu d'una obligació o quan la seva indicació sigui útil per a l'apreciació de la situació financera del grup. S'hi han d'esmentar específicament els compromisos existents en matèria de pensions, així com els existents en relació amb societats del grup no incloses en la consolidació.

8a La distribució de l'import net del volum de negoci consolidat, definida d'acord amb el que estableix la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes, per categories d'activitats, així com per mercats geogràfics, en la mesura que, des del punt de vista de l'organització de la venda de productes i de la prestació de serveis corresponents a les activitats ordinàries del grup de societats compreses en la consolidació, aquestes categories i mercats difereixin entre si d'un manera significativa.

9a El nombre mitjà de persones utilitzades en el curs de l'exercici per les societats compreses en la consolidació, distribuït per categories, així com, si no són esmentats separatament en el compte de pèrdues i guanys, les despeses de personal referides a l'exercici.

S'hi ha d'indicar separatament el nombre mitjà de persones utilitzades en el curs de l'exercici per les societats a les quals s'apliqui el que disposen els paràgrafs 1 i 2 de l'article 47.

10a La diferència que es pugui produir entre el càlcul del resultat comptable consolidat de l'exercici i el que resultaria d'haver efectuat una valoració de les partides amb criteris fiscals, perquè aquests no coincideixen amb els principis comptables d'aplicació obligatòria. Quan aquesta valoració influeixi de manera substancial sobre la càrrega fiscal futura del grup de societats compreses en la consolidació, s'han de donar indicacions sobre aquest aspecte.

11a La diferència entre la càrrega fiscal imputada als comptes de pèrdues i guanys consolidats de l'exercici i d'exercicis anteriors i la càrrega fiscal ja pagada o que s'ha de pagar d'acord amb aquests exercicis, en la mesura que aquesta diferència sigui d'un interès cert en relació amb la càrrega fiscal futura. Aquest import pot figurar igualment de manera acumulada en el balanç, en una partida particular, amb el títol corresponent.

12a L'import dels sous, dietes i remuneracions de qualsevol classe meritats en el curs de l'exercici pels membres de l'òrgan d'administració en les societats inclo-

ses en la consolidació, sigui quina sigui la seva causa, així com de les obligacions concretes en matèria de pensions o de pagament de primes d'assegurances de vida respecte dels membres antics i actuals d'òrgans d'administració. Aquestes informacions s'han de donar de manera global per concepte retributiu.

13a L'import dels avançaments i crèdits concedits als membres dels òrgans d'administració de la societat dominant, per aquesta o per una societat dominada, amb indicació del tipus d'interès, les seves característiques essencials i els imports eventuais tornats, així com les obligacions assumides per compte d'ells a títol d'una garantia qualsevol. Igualment s'hi han d'indicar els avançaments i crèdits concedits als administradors de la societat dominant per les societats alienes al grup a què es refereixen els paràgrafs 1 i 3 de l'article 47. Aquestes informacions s'han de donar de manera global per cada categoria.

Article 49. 1. L'informe de gestió consolidat ha de contenir l'exposició fidel sobre l'evolució dels negocis i la situació del conjunt de les societats incloses en la consolidació.

2. A més ha d'incloure informació sobre:

a) Els esdeveniments importants esdeinguts després de la data de tancament de l'exercici de les societats incloses en la consolidació.

b) L'evolució previsible del conjunt format per les societats esmentades.

c) Les activitats del conjunt esmentat en matèria de recerca i desenvolupament.

d) El nombre i valor nominal o, si no, el valor comptable del conjunt d'accions o participacions de la societat dominant posseïdes per aquesta, per societats filials o per una tercera persona que actui en nom propi, però per compte d'aquestes.»

Article tercer

L'article 93 del Codi de comerç queda redactat de la manera següent:

«Article 93. Els agents col·legiats tenen el caràcter de notaris quan es refereix a la contractació d'efectes públics, valors industrials i mercantils, mercaderies i altres actes de comerç compresos en el seu ofici, en la plaça respectiva.

Han de portar un llibre registre d'acord amb el que determina l'article 27, i hi han de registrar, pel seu ordre, separatament i diàriament, totes les operacions en què hagin intervingut, i, a més, poden portar altres llibres amb les mateixes solemnitats.

Els llibres i pòlisses dels agents col·legiats fan fe en judici.»

Article quart

El capítol IV de la Llei de 17 de juliol de 1951, sobre règim jurídic de les societats anònimes, passa a ser capítol V. Els capítols I, II, III, IV i VI de la mateixa Llei queden redactats de la manera següent:

«CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. En la societat anònima, el capital, que està dividit en accions, s'integra per les aportacions dels socis, els quals no responen personalment dels deutes socials.

Article 2. 1. En la denominació de la companyia ha de figurar necessàriament la indicació "societat anònima" o la seva abreviatura SA.

2. No es pot adoptar una denominació idèntica a la d'una altra societat preexistent.

3. Reglamentàriament es poden establir requisits ulteriors per a la composició de la denominació social.

Article 3. La societat anònima, sigui quin sigui el seu objecte, té caràcter mercantil, i, en el que no es regeixi per disposició que li sigui específicament aplicable, queda sotmesa als preceptes d'aquesta Llei.

Article 4. El capital social no pot ser inferior a deu milions de pessetes i s'ha d'expressar precisament en aquesta moneda.

Article 5. 1. Són espanyoles i es regeixen per aquesta Llei totes les societats anònimes que tinguin el domicili en territori espanyol, sigui quin sigui el lloc en què s'hagin constituït.

2. Han de tenir el domicili a Espanya les societats anònimes el principal establiment o explotació de les quals radiqui dins el seu territori.

Article 6. 1. La societat ha de fixar el domicili dins el territori espanyol en el lloc en què es trobi el centre de la seva efectiva administració i direcció o en què radiqui el seu principal establiment o explotació.

2. En cas de discordança entre el domicili registral i el que correspondria de conformitat amb el paràgraf anterior, els tercers es poden considerar com a domicili qualsevol d'ells.

CAPÍTOL II

De la fundació de la societat

SECCIÓ PRIMERA: DE LA CONSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Article 7. 1. La societat s'ha de constituir mitjançant una escriptura pública que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil. Amb la inscripció la societat anònima adquireix la seva personalitat jurídica.

Els pactes que es mantinguin reservats entre els socis no són oposables a la societat.

2. La inscripció de l'escriptura de constitució, i la de tots els altres actes relatius a la societat, es poden practicar amb la justificació prèvia que ha estat sol·licitada o practicada la liquidació dels impostos corresponents a l'acte inscripció.

3. La inscripció de la societat s'ha de publicar en el butlletí oficial del Registre Mercantil, en què s'han de consignar les dades relatives a la seva escriptura de constitució que reglamentàriament es determinin.

Article 8. En l'escriptura de constitució de la societat s'han d'expressar:

1r Els noms, cognoms i edat dels atorgadors, si aquests són persones físiques, o la denominació o raó social, si són persones jurídiques; i, en els dos casos, la nacionalitat i el domicili.

2n La voluntat dels atorgadors de fundar una societat anònima.

3r El metàl·lic, els béns o drets que cada soci aporti o s'obligui a aportar, indicant el títol en què ho faci i el nombre d'accions rebudes en pagament.

4t La quantia total, almenys aproximada, de les despeses de constitució, tant de les ja satisfetes com de les merament previstes fins que aquella quedi constituïda.

5è Els estatuts que han de regir el funcionament de la societat, en què s'ha de fer constar:

- La denominació de la societat.
- L'objecte social, determinant les activitats que l'integren.
- La durada de la societat.
- La data en què comenci les seves operacions.

e) El domicili social, així com l'òrgan competent per decidir o acordar la creació, la supressió o el trasllat de les sucursals.

f) El capital social, expressant, si s'escau, la part del seu valor no desemborsat, així com la forma i el termini màxim en què s'han de satisfer els dividendes passius.

g) El nombre d'accions en què estigui dividit el capital social; el seu valor nominal; la seva classe i sèrie, si n'hi ha diverses, amb l'expressió exacta del valor nominal, nombre d'accions i drets de cadascuna de les classes; l'import efectivament desemborsat, i si estan representades per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte. En cas que es representin per mitjà de títols s'hi ha d'indicar si són nominatives o al portador i si es preveu l'emissió de títols múltiples.

h) L'estructura de l'òrgan al qual es confia l'administració de la societat, determinant els administradors als quals es confereix el poder de representació, així com el seu règim d'actuació, de conformitat amb el que disposen aquesta Llei i el Reglament del Registre Mercantil. A més, s'hi ha d'expressar el nombre d'administradors, que en el cas del Consell no pot ser inferior a tres, o, almenys, el nombre màxim i el mínim, així com el termini de durada del càrrec i el sistema de la seva retribució, si la tenen.

i) La manera de deliberar i adoptar els acords els òrgans col·legiats de la societat.

j) La data de tancament de l'exercici social. A falta de disposició estatutària s'entén que l'exercici social acaba el 31 de desembre de cada any.

k) El règim de les prestacions accessòries, en cas que s'estableixin, esmentant-ne expressament el contingut, el caràcter gratuït o retribuït, les accions que comportin l'obligació de fer-les, així com les eventuals clàusules penals inherents al seu incompliment.

l) Els drets especials que, si s'escau, es reservin els fundadors o promotors de la societat.

6è Els noms, cognoms i edat de les persones que s'encarreguin inicialment de l'administració i representació social, si són persones físiques, o la seva denominació social si són persones jurídiques, i, en els dos casos, la seva nacionalitat i domicili, així com les mateixes circumstàncies, si s'escau, dels auditors de comptes de la societat.

7è A més, es poden incloure en l'escriptura tots els pactes i condicions que els socis fundadors considerin convenient establir, sempre que no s'oposin a les lleis ni contradiguin els principis configuradors de la societat anònima.

Article 9. 1. Els fundadors i els promotors de la societat es poden reservar drets especials de contingut econòmic, el valor en conjunt dels quals, sigui quina sigui la seva naturalesa, no pot excedir el 10 per 100 dels beneficis nets obtinguts segons balanç, una vegada deduïda la quota destinada a la reserva legal i per un període màxim de deu anys.

2. Aquests drets es poden incorporar a títols nominatius diferents de les accions, la transmissibilitat dels quals es pot restringir en els estatuts socials.

Article 10. No es pot constituir cap societat que no tingui el capital subscrit totalment i desemborsat en una quarta part, almenys, el valor nominal de cadascuna de les seves accions.

Article 11. La societat es pot fundar en un sol acte mitjançant un conveni entre els fundadors, o en forma successiva, mitjançant subscripció pública de les accions.

SECCIÓ SEGONA: DE LA FUNDACIÓ SIMULTÀNIA

Article 12. 1. En el cas de fundació simultània o per conveni, són fundadores les persones que atorguin l'escriptura social i subscriguin totes les accions. El seu nombre no pot ser inferior a tres.

2. S'exceptuen del que estableix l'apartat anterior les societats constituïdes per l'Estat, comunitats autònomes o corporacions locals, o per organismes o entitats que en depenguin.

Article 13. 1. Dels actes i contractes subscrits en nom de la societat abans de la seva inscripció en el Registre Mercantil, n'han de respondre solidàriament els que els han subscrit, llevat que la seva eficàcia hagi quedat condicionada a la inscripció i, si s'escau, posterior assumptió d'aquests per part de la societat.

2. Dels actes i contractes indispensables per a la inscripció de la societat, dels realitzats pels administradors dins les facultats que els confereix el contracte per a la fase anterior a la inscripció i dels estipulats en virtut de mandat específic per les persones amb aquesta finalitat designades per tots els socis, n'ha de respondre la societat en formació amb el patrimoni format per les aportacions dels socis. Els socis han de respondre personalment fins al límit del que s'hagin obligat a aportar.

3. Una vegada inscrita, la societat queda obligada pels actes i contractes a què es refereix l'apartat anterior. També queda obligada la societat pels actes que accepti dins el termini de tres mesos des de la seva inscripció. En els dos supòsits cessa la responsabilitat solidària de socis, administradors i representants a què es refereixen els apartats anteriors. En cas que el valor del patrimoni social, sumat l'import de les despeses indispensables per a la inscripció de la societat, sigui inferior a la xifra del capital, els socis estan obligats a cobrir la diferència.

Article 14. Verificada la voluntat de no inscriure la societat i, en qualsevol cas, transcorregut un any des de l'atorgament de l'escriptura sense que se n'hagi sol·licitat la inscripció, qualsevol soci pot instar la dissolució de la societat en formació i exigir, amb la liquidació prèvia del patrimoni comú, la restitució de les seves aportacions. En aquestes circumstàncies, si la societat ha iniciat o continua les seves operacions, s'hi han d'aplicar les normes de la societat col·lectiva o, si s'escau, les de la societat civil. L'apartat tercer de l'article anterior no és aplicable a la posterior inscripció de la societat.

Article 15. 1. Els fundadors han de respondre solidàriament davant la societat, els accionistes i els tercers, de la realitat de les aportacions socials, de la valoració de les no dineràries, de la inversió adequada dels fons destinats al pagament de les despeses de constitució, de l'omissió de qualsevol menció de l'escriptura de constitució exigida per la llei i de la inexactitud de totes les declaracions que hi facin.

2. La responsabilitat dels fundadors comprèn les persones per compte de les quals aquests hagin obrat.

Article 16. Els fundadors i administradors de la societat han de presentar a inscripció en el Registre Mercantil del domicili social l'escriptura de constitució en el termini de dos mesos a comptar de la data del seu atorgament i han de respondre solidàriament dels danys i perjudicis que causin per l'incompliment d'aquesta obligació. Tenen les facultats necessàries per fer la presentació de l'escriptura de constitució en el Registre Mercantil i, si s'escau, en el de la propietat, així com per sol·licitar o participar la liquidació i per fer el pagament dels impostos i les despeses corresponents.

Article 17. Fins a la inscripció de la societat o, si s'escau, de l'acord d'augment del capital social en el Registre Mercantil, no es poden lliurar ni transmetre les accions.

SECCIÓ TERCERA: DE LA FUNDACIÓ SUCCESSIVA

Article 18. Sempre que abans de l'atorgament de l'escriptura de constitució de la societat es faci una promoció pública de la subscripció de les accions per qualsevol mitjà de publicitat o per l'actuació d'intermediaris

financers, s'hi han d'aplicar les normes que preveu aquesta secció.

Article 19. En la fundació per subscripció pública els promotors han de comunicar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors el projecte d'emissió i han de redactar el programa de fundació, amb les indicacions que considerin oportunes i necessàriament amb les següents:

a) El nom, cognoms, nacionalitat i domicili de tots els promotors.

b) El text literal dels estatuts que, si s'escau, hagin de regir la societat.

c) El termini i condicions per a la subscripció de les accions i, si s'escau, l'entitat o entitats de crèdit on els subscriptors han de desemborsar la suma de diners que estiguin obligats a lliurar per subscriure-les.

S'hi ha d'esmentar expressament si els promotors estan o no facultats per ampliar el termini de subscripció, en cas que sigui necessari.

d) En cas que es projectin aportacions no dineràries, en una o en diverses vegades, el programa ha de fer menció suficient de la seva naturalesa i valor, del moment o moments en què s'han d'efectuar i, finalment, del nom o noms dels aportants. En tot cas, s'hi ha d'esmentar expressament el lloc en què hi hagi a disposició dels subscriptors una memòria explicativa i un informe tècnic sobre la valoració que se'ls exigeix, en la forma que preveu l'article 32, b).

e) El Registre Mercantil en què s'efectuï el dipòsit del programa de fundació i el fullet informatiu de l'emissió d'accions.

f) El criteri per reduir les subscripcions d'accions en proporció a les efectuades, quan el total d'aquelles excedeixi el valor o quantia del capital, o la possibilitat de constituir la societat pel total del valor subscrit, sigui aquest superior o inferior a l'anunciat en el programa de fundació.

El programa de fundació ha d'acabar amb un extracte en què se'n resumeixi el contingut.

Article 20. 1. Els promotors, abans de fer qualsevol publicitat de la societat projectada, han d'aportar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors una còpia completa del programa de fundació a la qual han d'adjuntar un informe tècnic sobre la viabilitat de la societat projectada i els documents que recullin les característiques de les accions a emetre i els drets que es reconeixen als seus subscriptors. Així mateix han d'aportar un fullet informatiu, el contingut del qual s'ha d'ajustar al que preveu la normativa reguladora del mercat de valors.

El programa l'han de subscriure tots els promotors, amb la legitimació notarial prèvia de les firmes. El fullet l'han de subscriure, a més, els intermediaris financers que, si s'escau, s'encarreguin de la col·locació i assegurament de l'emissió.

2. Així mateix, els promotors han de dipositar en el Registre Mercantil un exemplar imprès del programa de fundació i del fullet informatiu. A aquests documents han d'adjuntar el certificat del seu dipòsit previ davant la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

Per mitjà del butlletí oficial del Registre Mercantil, s'ha de fer públic tant el fet del dipòsit dels documents indicats com la possibilitat de la seva consulta a la Comissió Nacional del Mercat de Valors o en el mateix Registre Mercantil i un extracte del seu contingut.

3. En tota publicitat de la societat projectada s'han d'esmentar les oficines de la Comissió del Mercat de Valors i del Registre Mercantil en què s'ha efectuat el dipòsit del programa de fundació i del fullet informatiu, així com les entitats de crèdit esmentades a la lletra c) de l'article anterior, en què s'han de trobar a disposició del públic que vulgui subscriure accions exemplars impresos del fullet informatiu.

Article 21. 1. La subscripció d'accions, que no pot modificar les condicions del programa de fundació i del fullet informatiu, s'ha de fer dins el termini fixat en aquest, o del de la seva pròrroga, si n'hi ha, amb el desemborsament previ d'un 25 per 100, almenys, de l'import nominal de cadascuna, que s'ha de dipositar a nom de la societat en l'entitat o entitats de crèdit que es designin a aquest efecte. Les aportacions no dineràries, en cas que n'hi hagi, s'han d'efectuar en la forma prevista en el programa de fundació.

2. Les aportacions són indisponibles fins que la societat quedi inscrita en el Registre Mercantil, excepte per a les despeses de notaria, de registre i fiscals que siguin imprescindibles per a la inscripció. Els promotors, en el termini d'un mes, comptat des del dia en què va finalitzar el de subscripció, han de formalitzar davant de notari la llista definitiva de subscriptors, i hi han d'esmentar expressament el nombre d'accions que correspongui a cadascun, la seva classe i sèrie, si n'hi ha diverses, i el seu valor nominal, així com l'entitat o entitats de crèdit on figurin dipositats a nom de la societat el total dels desemborsaments rebuts dels subscriptors. A aquest efecte, han de lliurar al fedatari autoritzant els justificants dels aspectes esmentats.

Article 22. 1. La subscripció d'accions s'ha de fer constar en un document que, esmentant l'expressió "butlletí de subscripció", s'ha d'estendre per duplicat i que, almenys, ha de contenir necessàriament:

a) La denominació de la futura societat i la referència a la Comissió Nacional del Mercat de Valors i al Registre Mercantil on es trobin dipositats el programa de fundació i el fullet informatiu, així com la indicació del butlletí oficial del Registre Mercantil en què estigui publicat el seu extracte.

b) El nom i cognoms o la denominació o raó social, la nacionalitat i el domicili del subscriptor.

c) El nombre d'accions que subscriu, el valor nominal de cadascuna i la seva classe i sèrie, si n'hi ha diverses.

d) L'import del valor nominal desemborsat.

e) L'acceptació expressada per part del subscriptor del contingut del programa de fundació.

f) La identificació de l'entitat de crèdit en què, si s'escau, es verifiquin les subscripcions i es desemborsin els imports esmentats en el butlletí de subscripció.

g) La data i la signatura del subscriptor.

2. Un exemplar del butlletí de subscripció ha de quedar en poder dels promotors, i s'ha de lliurar un duplicat al subscriptor amb la signatura d'un dels promotors, almenys, o la de l'entitat de crèdit autoritzada per aquests per admetre les subscripcions.

Article 23. 1. En el termini màxim de sis mesos, comptats a partir del dipòsit del programa de fundació i del fullet informatiu en el Registre Mercantil, els promotors han de convocar mitjançant una carta certificada i amb quinze dies d'antelació, com a mínim, cadascun dels subscriptors de les accions perquè concorrin a la junta constituent, que ha de deliberar en especial sobre els aspectes següents:

a) Aprovació de les gestions realitzades fins aleshores pels promotors.

b) Aprovació dels estatuts socials.

c) Aprovació del valor que s'hagi donat a les aportacions no dineràries, si n'hi ha.

d) Aprovació dels beneficis particulars reservats als promotors, si n'hi ha.

e) Nomenament de les persones encarregades de l'administració de la societat.

f) Designació de la persona o persones que han d'atorgar l'escriptura fundacional de la societat.

2. En l'ordre del dia de la convocatòria s'han de transcriure, com a mínim, tots els assumptes anteriorment exposats. La convocatòria s'ha de publicar, a més, en el butlletí oficial del Registre Mercantil.

Article 24. 1. La junta ha d'estar presidida pel promotor que aparegui com a primer signant del programa de fundació i, en la seva absència, pel que elegeixin la resta de promotors. Actua com a secretari el subscriptor que elegeixin els assistents.

2. Perquè la junta es pugui constituir vàlidament, hi ha de concórrer, en nom propi o d'altri, un nombre de subscriptors que representi, almenys, la meitat del capital subscrit. Abans d'entrar en l'ordre del dia, s'ha de confeccionar la llista de subscriptors presents, en la forma que preveu aquesta Llei; la representació per assistir-hi i votar s'ha de regir pel que s'hi estableixi.

3. Cada subscriptor té dret als vots que li correspongui d'acord amb la seva aportació. Els acords els ha de prendre una majoria integrada, almenys, per la quarta part dels subscriptors concurrents a la junta, que representin, com a mínim, la quarta part del capital subscrit. Tanmateix, en cas que es pretenguin reservar drets especials per als promotors, o que hi hagi aportacions no dineràries, els interessats no poden votar en els acords que les hagin d'aprovar. En aquests dos últims supòsits n'hi ha prou amb la majoria dels vots restants, per a l'adopció d'acords.

Article 25. Per modificar el contingut del programa de fundació és necessari el vot unànim de tots els subscriptors concurrents.

Article 26. Les condicions de constitució de la junta, els acords adoptats per aquesta i les protestes que s'hi formulin s'han de fer constar en una acta autoritzada pel subscriptor que exerceixi les funcions de secretari, amb el vistiplau del president.

Article 27. El mes següent a la celebració de la junta, les persones que hagin estat designades a aquest efecte han d'atorgar escriptura pública de constitució de la societat, amb subjecció als acords adoptats per la junta i als altres documents justificatius.

Article 28. 1. L'escriptura pública de fundació successiva s'ha de presentar, en tot cas, per a la seva inscripció en el Registre Mercantil del domicili de la societat dins els dos mesos següents al seu atorgament.

2. Els atorgadors han de tenir les facultats necessàries per fer la presentació de l'escriptura, tant en el Registre Mercantil com en el de la propietat, i per sol·licitar o practicar la liquidació i fer el pagament dels impostos i les despeses respectius.

Article 29. Si hi ha retard en l'atorgament de l'escriptura de constitució o en la seva presentació a inscripció en el Registre Mercantil, les persones a què es refereix l'article 28 han de respondre solidàriament dels danys i perjudicis causats.

Article 30. 1. Els promotors han de respondre solidàriament de les obligacions assumides davant tercers amb la finalitat de constituir la societat.

2. Una vegada constituïda, la societat ha d'assumir les obligacions concretes legítimament pels promotors i els ha de reemborsar de les despeses realitzades, sempre que la seva gestió hagi estat aprovada per la junta constituent o que les despeses hagin estat necessàries.

3. Els promotors no poden exigir aquestes responsabilitats dels simples subscriptors, llevat que aquests hagin incorregut en dol o culpa.

Article 30.a) Els promotors han de respondre solidàriament davant la societat i davant tercers:

a) De la realitat i exactitud de les llistes de subscripció que han de presentar a la junta constituent.

b) Dels desemborsaments inicials exigits en el programa de fundació i de la seva inversió adequada.

c) De la veracitat de les declaracions que contenen el programa de fundació esmentat i el fullet informatiu, i

d) De la realitat i el lliurament efectiu a la societat de les aportacions no dineràries.

Article 30.b) En tot cas, transcorregut un any des del dipòsit del programa de fundació i del fullet informatiu en el Registre Mercantil sense que s'hagi procedit a inscriure l'escriptura de constitució, els subscriptors poden exigir la restitució de les aportacions realitzades amb els fruits que hagin produït.

SECCIÓ QUARTA: DE LA NUL·LITAT DE LA SOCIETAT

Article 31. 1. Una vegada inscrita la societat, l'acció de nul·litat només es pot exercir per les causes següents:

1a Perquè l'objecte social és il·lícit o contrari a l'ordre públic.

2a Perquè en l'escriptura de constitució o en els estatuts socials no s'expressen la denominació de la societat, les aportacions dels socis, la quantia del capital, l'objecte social o, finalment, perquè no es respecta el desemborsament mínim del capital legalment previst.

3a Per la incapacitat de tots els socis fundadors.

4a Perquè no ha concorregut en l'acte constitutiu la voluntat efectiva d'almenys dos socis fundadors, en el cas de pluralitat d'aquests.

2. Llevat dels casos enunciats al paràgraf anterior no es pot declarar la inexistència ni la nul·litat ni l'anul·labilitat de la societat.

Article 31.a) 1. La sentència que declari la nul·litat de la societat obre la seva liquidació, que s'ha de seguir pel procediment que preveu aquesta Llei per als casos de dissolució.

2. La nul·litat no afecta la validesa de les obligacions o dels crèdits de la societat davant tercers ni la dels contractes per aquests davant la societat, i les unes i els altres s'han de sotmetre al règim propi de la liquidació.

3. Quan el pagament a tercers de les obligacions contractes per la societat declarada nul·la ho exigeixi, els socis estan obligats a desemborsar els seus dividendes passius.

CAPÍTOL III

De les aportacions

SECCIÓ PRIMERA: DE LES APORTACIONS I DE LES ADQUISICIONS ONEROSSES

Article 32. 1. Només poden ser objecte d'aportació els béns o drets patrimonials susceptibles de valoració econòmica. En cap cas no poden ser objecte d'aportació el treball o els serveis. No obstant això, en els estatuts socials es poden establir amb caràcter obligatori per a tots o alguns accionistes prestacions accessòries diferents de les aportacions de capital, sense que puguin integrar el capital de la societat.

2. Tota aportació s'entén realitzada a títol de propietat, llevat que expressament s'estipuli d'una altra manera.

Article 32.a) Les aportacions dineràries s'han d'establir en moneda nacional. Si l'aportació és en moneda estrangera, s'ha de determinar l'equivalència en pessetes d'acord amb la llei.

Article 32.b) 1. Les aportacions no dineràries, sigui quina sigui la seva naturalesa, han de ser objecte d'un informe elaborat per un o diversos experts independents designats pel registrador mercantil de conformitat amb el

procediment que es disposi reglamentàriament. L'informe dels experts ha de contenir la descripció de cadascuna de les aportacions no dineràries, amb les seves dades registrals, si s'escau, així com els criteris de valoració adoptats, amb indicació de si els valors a que aquests condueixen corresponen al nombre i valor nominal i, si s'escau, a la prima d'emissió de les accions a emetre com a contrapartida. L'informe s'ha d'incorporar com a annex a l'escriptura de constitució de la societat o a la d'execució de l'augment de capital social, i se n'ha de dipositar una còpia autenticada en el Registre Mercantil en presentar a inscripció l'escriptura esmentada.

2. Si l'aportació consisteix en béns mobles o immobles o drets assimilats a aquests, l'aportant està obligat a lliurar i sanejar la cosa objecte de l'aportació en els termes que estableix el Codi civil per al contracte de compravenda, i s'han d'aplicar les regles del Codi de comerç sobre el mateix contracte en punt a la transmissió de riscos.

3. Si l'aportació consisteix en un dret de crèdit, l'aportant ha de respondre de la legitimitat d'aquest i de la solvència del deutor.

4. Si s'aporta una empresa o establiment, l'aportant queda obligat al sanejament del seu conjunt, si el vici o l'evicció afecten la totalitat o algun dels elements essencials per a la seva explotació normal. També és procedent el sanejament individualitzat dels elements de l'empresa aportada que siguin d'importància per al seu valor patrimonial.

Article 32.c) 1. En tot cas, davant el notari autoritzant s'ha d'acreditar la realitat de les aportacions dineràries, mitjançant l'exhibició i lliurament dels seus resguardos de dipòsit a nom de la societat en entitat de crèdit, o mitjançant el seu lliurament perquè aquell el constitueixi a nom d'aquesta. Aquesta circumstància s'ha d'expressar en les escriptures de constitució i d'augment de capital, així com en les que constin els successius desemborsaments.

2. Quan el desemborsament s'efectuï, totalment o parcialment, mitjançant aportacions no dineràries, se n'ha d'expressar, a més, el valor, i si els futurs desemborsaments es faran en metàl·lic o en noves aportacions no dineràries. En aquest últim cas, se n'ha de determinar la naturalesa, valor i contingut, la forma i el procediment d'efectuar-les, amb menció expressa del termini del seu desemborsament, que no pot excedir els cinc anys des de la constitució de la societat. A més, s'hi ha d'esmentar el compliment de les formalitats que per a aquestes aportacions preveuen els articles 32, 32, a), 32, b), i aquest article.

Article 32.d) 1. Les adquisicions de béns a títol onerosos realitzades per la societat dins els dos primers anys a partir de la seva constitució, les ha d'aprovar prèviament la junta general, sempre que l'import d'aquelles excedeixi la desena part del capital social. Amb la convocatòria de la junta s'ha de posar a disposició dels accionistes un informe elaborat pels administradors i un altre per un o diversos experts designats d'acord amb el procediment que estableix l'article 32, b).

2. No és aplicable el que disposa el paràgraf anterior a les adquisicions compreses en les operacions ordinàries de la societat, ni a les que es verifiquin en borsa de valors o en subhasta pública.

SECCIÓ SEGONA: DELS DIVIDENDS PASSIUS

Article 33. L'accionista ha d'aportar a la societat la porció de capital no desemborsada en la forma i dins el termini que prevegin els estatuts o, si no, per acord o decisió dels administradors. En aquest últim cas, s'han d'anunciar en el butlletí oficial del Registre Mercantil la forma i el termini per al pagament.

Article 33.a) 1. Es troba en mora l'accionista una vegada vençut el termini que fixin els estatuts socials per al pagament de la porció de capital no desemborsada o el

que hagin acordat o decidit els administradors de la societat, de conformitat amb el que estableix l'article anterior.

2. L'accionista que es trobi en mora en el pagament dels dividendes passius no pot exercir el dret de vot. L'import de les seves accions es dedueix del capital social per al còmput del quòrum. El soci morós tampoc no té dret a percebre dividendes ni a la subscripció preferent de noves accions ni d'obligacions convertibles. Una vegada abonat l'import dels dividendes passius juntament amb els interessos deguts, l'accionista pot reclamar el pagament dels dividendes no prescrits, però no pot reclamar la subscripció preferent si ja ha transcorregut el termini per al seu exercici.

3. Segons els casos i atesa la naturalesa de l'aportació no efectuada, la societat pot:

- a) Reclamar el compliment de l'obligació de desemborsament, amb abonament de l'interès legal i dels danys i perjudicis causats per la morositat.
- b) Alienar les accions a compte i risc del soci morós.

4. Quan s'hagi de procedir a la venda de les accions, l'alienació s'ha de verificar per mitjà d'un membre de la borsa, si aquestes estan admeses a negociació en el mercat borsari, o per mitjà d'un corredor de comerç col·legiat o d'un notari públic, en un altre cas, i comporta, si s'escau, la substitució del títol originari per un de duplicat. Si no es pot efectuar la venda, l'acció s'ha d'amortitzar, amb la consegüent reducció del capital, i queden en benefici de la societat les quantitats ja percebudes per aquesta a càrrec de l'acció.

Article 33.b) 1. L'adquirent d'una acció no alliberada respon solidàriament amb tots els transmissors que el precedeixin, i a elecció dels administradors de la societat, del pagament de la part no desemborsada.

2. L'adquirent que pagui pot reclamar la totalitat del que ha pagat dels adquirents posteriors.

3. La responsabilitat dels transmissors dura tres anys, comptats des de la data de la transmissió respectiva. Qualsevol pacte contrari a la responsabilitat solidària així determinada és nul.

CAPÍTOL IV

De les accions

SECCIÓ PRIMERA: DE L'ACCIÓ I DELS DRETS DE L'ACCIONISTA

Article 34. 1. Les accions representen parts alíquotes del capital social. És nul·la la creació d'accions que no responguin a una efectiva aportació patrimonial a la societat.

2. No es poden emetre accions per una xifra inferior al seu valor nominal.

3. És lícita l'emissió d'accions amb prima. La prima d'emissió s'ha de satisfer íntegrament en el moment de la subscripció de les accions.

Article 34.a) 1. L'acció confereix al seu titular legítim la condició de soci i li atribueix els drets que reconeixen aquesta Llei i els estatuts.

2. En els termes que estableix aquesta Llei i excepte en els casos que s'hi preveuen, l'accionista té, com a mínim, els drets següents:

- a) El de participar en el repartiment dels guanys socials i en el patrimoni resultant de la liquidació.
- b) El de subscripció preferent en l'emissió de noves accions o d'obligacions convertibles en accions.
- c) El d'assistir a les juntes generals i votar-hi, i impugnar els acords socials.
- d) El d'informació.

3. Els bons de gaudi lliurats als titulars d'accions amortitzades en virtut de reemborsament no atribueixen el dret de vot.

Article 35. Les accions poden atorgar drets diferents, i constitueixen una mateixa classe les que tinguin el mateix contingut de drets. Quan dins d'una classe es constitueixin diverses sèries d'accions, totes les que integren una sèrie han de tenir el mateix valor nominal.

Article 36. 1. Per a la creació d'accions que confereixin algun privilegi davant les ordinàries, s'han d'observar les formalitats prescrites per a la modificació d'estatuts.

2. No és vàlida la creació d'accions amb dret a percebre un interès, sigui quina sigui la forma de la seva determinació, ni la d'aquelles que de manera directa o indirecta alterin la proporcionalitat entre el valor nominal de l'acció i el dret de vot o el dret de subscripció preferent.

Article 37. 1. Els estatuts poden fixar amb caràcter general el nombre màxim de vots que pot emetre un mateix accionista o societats pertanyents a un mateix grup. També poden exigir respecte de totes les accions, sigui quina sigui la seva classe o sèrie, la possessió d'un nombre mínim per assistir a la junta general, sense que, en cap cas, el nombre exigint pugui ser superior a l'u per mil del capital social.

2. Per a l'exercici del dret d'assistència a les juntes i el de vot és lícita l'agrupació d'accions.

SECCIÓ SEGONA: DE LA DOCUMENTACIÓ I TRANSMISSIÓ DE LES ACCIONS

Article 38. 1. Les accions poden estar representades per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte. En un cas i l'altre tenen la consideració de valors mobiliaris.

2. Les accions representades per mitjà de títols poden ser nominatives o al portador, però han de revestir necessàriament la forma nominativa mentre no hagi estat completament desemborsat el seu import, quan la seva transmissibilitat està subjecta a restriccions, quan comportin prestacions accessòries o quan ho exigeixin disposicions especials.

3. Les accions representades per mitjà d'anotacions en compte es regeixen pel que disposa la normativa reguladora del mercat de valors. Aquesta modalitat de representació de les accions també es pot adoptar en els supòsits de nominativitat obligatòria que preveu l'apartat anterior. En aquest cas, quan les accions no hagin estat completament desemborsades, o quan comportin prestacions accessòries, aquestes circumstàncies s'han de consignar en l'anotació en compte.

Article 38.a) 1. Quan les accions s'hagin de representar per mitjà de títols, l'accionista té dret a rebre els que li corresponguin, lliures de despeses.

2. Els títols, sigui quina sigui la seva classe, han d'estar numerats correlativament, s'han d'estendre en llibres talonaris, poden incorporar una o més accions de la mateixa sèrie i han de contenir, com a mínim, les mencions següents:

- a) La denominació i domicili de la societat, les dades identificadors de la seva inscripció en el Registre Mercantil i el número d'identificació fiscal.
- b) El valor nominal de l'acció, el seu nombre, la sèrie a què pertany i, en cas que sigui privilegiada, els drets especials que atorgui.
- c) La seva condició de nominativa o al portador.
- d) Les restriccions a la seva lliure transmissibilitat.
- e) La suma desemborsada o la indicació que l'acció està completament alliberada.
- f) Les prestacions accessòries, en cas que les comportin.
- g) La subscripció d'un o diversos administradors que es pot fer mitjançant la reproducció mecànica de la signatura. En aquest cas s'ha d'estendre una acta notarial

per la qual s'acrediti la identitat de les signatures reproduïdes mecànicament amb les que s'estampin en presència del notari autoritzant. L'acta s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil abans de posar en circulació els títols.

h) En el supòsit d'accions sense vot, aquesta circumstància s'ha de fer constar de manera destacada en el títol representatiu de l'acció.

3. Una vegada impresos i lliurats els títols, la seva exhibició o, si s'escau, la del certificat acreditatiu del seu dipòsit en una entitat autoritzada, és necessària per a l'exercici dels drets de l'accionista. Si es tracta d'accions nominatives, l'exhibició només és necessària per obtenir la inscripció corresponent en el llibre registre que preveu l'article següent.

4. Les disposicions d'aquest article s'han d'observar, quan siguin aplicables, per als resguards provisionals de les accions. Aquests resguards han de revestir necessàriament la forma nominativa.

Article 38.b) 1. Les accions nominatives han de figurar en un llibre registre que ha de portar la societat, en què s'han d'inscriure les successives transferències de les accions amb expressió del nom, cognoms, denominació o raó social, si s'escau, nacionalitat i domicili dels successius titulars, així com la constitució de drets reals i altres gravàmens sobre aquelles.

2. La societat només reputa accionista qui es trobi inscrit en el llibre esmentat.

3. Qualsevol accionista que ho sol·liciti pot examinar el llibre registre d'accions nominatives.

4. La societat només pot rectificar les inscripcions que reputi falses o inexactes quan hagi notificat als interessats la seva intenció de procedir en aquest sentit i aquests no hi hagin manifestat oposició durant els trenta dies següents a la notificació.

5. Mentre no s'hagin imprès i lliurat els títols de les accions nominatives, l'accionista té dret a obtenir un certificat de les inscrites a nom seu.

6. Les disposicions anteriors també s'han d'observar en relació amb els resguards provisionals.

Article 38.c) 1. Mentre no s'hagin imprès i lliurat els títols, la transmissió d'accions ha de procedir d'acord amb les normes sobre la cessió de crèdits i altres drets incorporals. Si es tracta d'accions nominatives, els administradors, una vegada que resulti acreditada la transmissió, l'han d'inscriure immediatament en el llibre registre d'accions nominatives.

2. Una vegada impresos i lliurats els títols, la transmissió de les accions al portador s'ha de subjectar al que disposa l'article 545 del Codi de comerç. Les accions nominatives també es poden transmetre mitjançant endossament, cas en què són aplicables, en la mesura que siguin compatibles amb la naturalesa del títol, els articles 15, 16, 19 i 20 de la Llei canviària i del xec. La transmissió s'ha d'acreditar davant la societat mitjançant l'exhibició del títol. Els administradors, una vegada comprovada la regularitat de la cadena d'endossaments, han d'inscriure la transmissió en el llibre registre d'accions nominatives.

Article 39. 1. La constitució de drets reals limitats sobre les accions s'ha de fer d'acord amb el que disposa el dret comú.

2. Si es tracta d'accions nominatives, la constitució de drets reals es pot efectuar per mitjà d'un endossament acompanyat, segons els casos, per la clàusula "valor en garantia" o "valor en usdefruit" o qualsevol altra equivalent. La inscripció en el llibre registre d'accions nominatives ha de tenir lloc de conformitat amb el que per a la transmissió estableix l'article anterior. En cas que les accions sobre les quals recau el seu dret no hagin estat impreses i lliurades, el creditor pignoratiu i l'usufructuari tenen dret a obtenir de la societat un certificat de la inscripció del seu dret en el llibre registre d'accions nominatives.

Article 39.a) 1. Sempre que sigui procedent la substitució dels títols de les accions o d'altres títols emesos per la societat, aquesta els pot anul·lar quan no hagin estat presentats per al seu bescanvi dins el termini publicat a aquest efecte en el butlletí oficial del Registre Mercantil i en un dels diaris de més circulació a la província on la societat tingui el domicili. Aquest termini no pot ser inferior a un mes.

2. Els títols anul·lats s'han de substituir per altres, l'emissió dels quals s'ha d'anunciar igualment en el butlletí oficial del Registre Mercantil i en el diari en què s'hagi publicat l'anunci del bescanvi. Si els títols són nominatius, s'han de lliurar o remetre a la persona a nom de la qual figurin o als seus hereus, amb la justificació prèvia del seu dret. Si aquella no pot ser trobada o si els títols són al portador, queden dipositats per compte de qui en justifiqui la titularitat.

3. Transcorreguts tres anys des del dia de la constitució del dipòsit, els títols emesos en lloc dels anul·lats poden ser venuts per la societat a compte i risc dels interessats i a través d'un membre de la borsa, si estan admesos a negociació en el mercat borsari, o amb la intervenció d'un corredor de comerç col·legiat o notari, si no ho estan. L'import líquid de la venda dels títols s'ha de dipositar a disposició dels interessats en el Banc d'Espanya o en la Caixa General de Dipòsits.

4. La modificació de les característiques de les accions representades per mitjà d'anotacions en compte s'ha de fer pública, una vegada que hagi estat formalitzada d'acord amb el que preveuen aquesta Llei i la normativa reguladora del mercat de valors, en el butlletí oficial del Registre Mercantil i en un dels diaris de més circulació a la província on la societat tingui el domicili.

Article 39.b) 1. Només són vàlides davant la societat les restriccions a la lliure transmissibilitat de les accions quan recaiguin sobre accions nominatives i estiguin expressament imposades pels estatuts. Són nul·les les clàusules estatutàries que facin pràcticament intransmissible l'acció.

2. La transmissibilitat de les accions només es pot condicionar a l'autorització prèvia de la societat quan els estatuts esmentin les causes que permetin denegar-la. Llevat de prescripció en contra dels estatuts, l'autorització la concedeixen o deneguen els administradors de la societat.

3. Les restriccions estatutàries a la transmissibilitat de les accions només són aplicables a les adquisicions per causa de mort quan ho estableixin expressament els estatuts. En aquest supòsit, per rebutjar la inscripció de la transmissió en el llibre registre d'accions nominatives, la societat ha de presentar a l'hereu un adquirent de les accions o oferir-se a adquirir-les ella mateixa pel seu valor real en el moment en què es va sol·licitar la inscripció, d'acord amb el que preveu l'article 42.a). Aquest mateix règim s'ha d'aplicar quan l'adquisició de les accions s'hagi produït com a conseqüència d'un procediment judicial o administratiu d'execució. S'entén com a valor real el que determini l'auditor de comptes de la societat i, si aquesta no està obligada a la verificació dels comptes anuals, l'auditor que, a sol·licitud de qualsevol interessat, nomeni el registrador mercantil del domicili social.

4. En qualsevol cas, transcorregut el termini de dos mesos des que es va presentar la sol·licitud d'autorització sense que la societat l'hagi contestat, es considera que l'autorització ha estat concedida.

Article 39.c) La transmissibilitat de les accions la titularitat de les quals comporti l'obligació de fer prestacions accessòries queda condicionada a l'autorització de la societat en la forma que estableix l'article anterior, llevat de disposició en contra dels estatuts.

SECCIÓ TERCERA: DE LA COPROPIETAT I ELS DRETS REALS SOBRE LES ACCIONS

Article 40. 1. Les accions són indivisibles.

2. Els copropietaris d'una acció han de designar una sola persona per a l'exercici dels drets de soci i respondre solidàriament davant la societat de totes les obligacions que es derivin de la condició d'accionista. La mateixa regla s'ha d'aplicar als altres supòsits de cotitularitat de drets sobre les accions.

Article 40.a) 1. En el cas d'usdefruit d'accions, la qualitat de soci resideix en el nu propietari, però l'usufructuari té dret en tot cas als dividendes acordats per la societat durant l'usdefruit. L'exercici dels altres drets de soci correspon, llevat de disposició en contra dels estatuts, al nu propietari. L'usufructuari queda obligat a facilitar al nu propietari l'exercici d'aquests drets.

2. En les relacions entre l'usufructuari i el nu propietari regeix el que determini el títol constitutiu de l'usdefruit; si no, el que preveuen aquesta Llei, i, supletòriament, el Codi civil.

3. Finalitzat l'usdefruit, l'usufructuari pot exigir del nu propietari l'increment de valor experimentat per les accions usufructuades que correspongui als beneficis propis de l'explotació de la societat integrats durant l'usdefruit en les reserves expressades que figurin en el balanç de la societat, sigui quina sigui la naturalesa o denominació d'aquestes.

4. Dissolta la societat durant l'usdefruit, l'usufructuari pot exigir al nu propietari una part de la quota de liquidació equivalent a l'increment de valor de les accions usufructuades previst a l'apartat anterior. L'usdefruit s'estén a la resta de la quota de liquidació.

5. Si les parts no arriben a un acord sobre l'import a abonar en els supòsits que preveuen els dos apartats anteriors, aquest l'han de fixar, a petició de qualsevol d'aquestes i a costa de les dues, els auditors de la societat, i si aquesta no està obligada a verificació comptable, l'auditor de comptes designat pel Registre Mercantil del domicili de la societat.

Article 40.b) 1. Quan l'usdefruit recaigui sobre accions no alliberades totalment, el nu propietari és l'obligat davant la societat a efectuar el pagament dels dividendes passius. Efectuat el pagament, té dret a exigir de l'usufructuari, fins a l'import dels fruits, l'interès legal de la quantitat invertida.

2. Si no ha complert aquesta obligació cinc dies abans del venciment del termini fixat per fer el pagament, el pot fer l'usufructuari, sense perjudici de repetir contra el nu propietari en acabar l'usdefruit.

Article 40.c) 1. En els casos d'ampliació de capital de la societat, si el nu propietari no ha exercit o alienat el dret de subscripció preferent deu dies abans de l'extinció del termini fixat per al seu exercici, l'usufructuari està legitimat per procedir a la venda dels drets o a la subscripció de les accions.

2. Quan s'alienin els drets de subscripció, bé pel nu propietari, bé per l'usufructuari, l'usdefruit s'estén a l'import obtingut per l'alienació.

3. Quan se subscriguin noves accions, bé pel nu propietari, bé per l'usufructuari, l'usdefruit s'estén a les accions el desemborsament de les quals s'hagi pogut fer amb el valor total dels drets utilitzats en la subscripció. Aquest valor es calcula per als drets que cotitzin a borsa pel preu mitjà de cotització, durant el període de subscripció, i pel seu valor teòric en els altres casos. La resta de les accions subscrietes pertanyen en plena propietat a aquell que n'hagi desemborsat l'import.

4. Els mateixos drets té l'usufructuari en els casos d'emissió d'obligacions convertibles en accions de la societat.

5. Si durant l'usdefruit s'amplia el capital amb càrrec als beneficis o reserves constituïdes durant aquest, les noves accions corresponen al nu propietari, però l'usdefruit s'estén a aquestes.

Article 40.d) Les quantitats que s'hagin de pagar en virtut del que disposen els tres articles anteriors es poden abonar, bé en metàl·lic, bé en accions de la mateixa classe que les que hagin estat subjectes a usdefruit, calculant-ne el valor per la cotització mitjana del trimestre anterior si cotitzen oficialment i, altrament, pel valor que els correspongui d'acord amb l'últim balanç de la societat que hagi estat aprovat.

Article 41. 1. En el cas de penyora d'accions correspon al propietari d'aquestes, llevat que hi hagi disposició en contra dels estatuts, l'exercici dels drets d'accionista. El creditor pignoratiu queda obligat a facilitar l'exercici d'aquests drets. Si el propietari incompleix l'obligació de desemborsar els dividendes passius, el creditor pignoratiu pot complir ell mateix aquesta obligació o procedir a la realització de la penyora.

2. En el cas d'embarbament d'accions s'han d'observar les disposicions que conté l'apartat anterior, sempre que siguin compatibles amb el règim específic de l'embarbament.

SECCIÓ QUARTA: DELS NEGOCIS SOBRE LES PRÒPIES ACCIONS

Article 42. 1. En cap cas la societat no pot subscriure accions pròpies ni accions emeses per la seva societat dominant.

2. Les accions subscrietes infringint la prohibició del paràgraf anterior són propietat de la societat subscriptora, però han de ser alliberades pels promotors i els socis fundadors o, en cas d'augment del capital social, pels administradors.

3. En cas que la subscripció l'hagi fet una persona interposada, els fundadors o promotors i, si s'escau, els administradors han de respondre solidàriament del reemborsament de les accions subscrietes.

4. En els supòsits que preveuen els dos números anteriors, queden exempts de responsabilitat els qui demostrin no haver incorregut en culpa.

Article 42.a) 1. La societat només pot adquirir les seves pròpies accions o les emeses per la seva societat dominant dins els límits i amb els requisits que s'enuncien seguidament:

1r Que l'adquisició hagi estat autoritzada per la junta general, mitjançant un acord que ha d'establir les modalitats de l'adquisició, el nombre màxim d'accions a adquirir, el preu mínim i màxim d'adquisició i la durada de l'autorització, que en cap cas no pot excedir els divuit mesos. Quan l'adquisició tingui per objecte accions de la societat dominant, l'autorització ha de procedir de la junta general d'aquesta societat.

2n Que el valor nominal de les accions adquirides, sumat al de les que ja posseeixin la societat i les seves societats filials, no excedeixi el 10 per 100 del capital social de la societat adquirent.

3r Que l'adquisició permeti a la societat dotar la reserva prescrita per la norma 3a de l'article 43, sense disminuir el capital ni les reserves legalment o estatutàriament indisponibles.

4t Que les accions adquirides es trobin íntegrament desemborsades.

2. Les accions adquirides en contravenció de qualsevol dels tres primers requisits enunciats al paràgraf anterior s'han d'alienar en el termini màxim d'un any a comptar de la data de la primera adquisició. A falta d'aquesta alienació, s'ha de procedir immediatament a l'amortització de les accions pròpies i a la consegüent reducció de capital. En cas que la societat ometi aquestes mesures,

qualsevol interessat pot sol·licitar-ne l'adopció per part de l'autoritat judicial. Els administradors estan obligats a sol·licitar l'adopció judicial d'aquestes mesures quan l'acord social sigui contrari a la reducció del capital o no pugui ser aconseguit. Les accions de la societat dominant s'han de vendre judicialment a instància de part interessada.

3. La inobservança del quart requisit del paràgraf primer determina la nul·litat del negoci d'adquisició.

Article 42.b) 1. La societat pot adquirir les seves pròpies accions o les de la seva societat dominant sense que hi sigui aplicable el que disposa l'article anterior, en els casos següents:

a) Quan les accions pròpies s'adquireixin en execució d'un acord de reducció del capital adoptat per la junta general de la societat.

b) Quan les accions formin part d'un patrimoni adquirit a títol universal.

c) Quan les accions que estiguin íntegrament alliberades siguin adquirides a títol gratuït.

d) Quan les accions íntegrament alliberades s'adquireixin com a conseqüència d'una adjudicació judicial per satisfer un crèdit de la societat davant el titular de les accions esmentades.

2. Les accions adquirides en virtut del que disposa aquest article s'han d'alienar en un termini màxim de tres anys a comptar de la seva adquisició, llevat que siguin amortitzades per reducció del capital o que, sumades a les que ja posseeixin la societat i les seves societats filials, no excedeixin el 10 per 100 del capital social. Si no es produeix l'alienació en el termini indicat, s'ha de procedir d'acord amb el que preveu el paràgraf segon de l'article anterior.

Article 43. Quan una societat hagi adquirit accions pròpies o de la seva societat dominant s'hi han d'aplicar les normes següents:

1a Queda en suspens l'exercici del dret de vot i dels altres drets polítics incorporats a les accions pròpies i a les de la societat dominant. Els drets econòmics inherents a les accions pròpies, a excepció del dret a l'assignació gratuïta de noves accions, són atribuïts proporcionalment a la resta de les accions.

2a Les accions pròpies es computen en el capital a l'efecte de calcular les quotes necessàries per a la constitució i deliberació de la junta.

3a En el passiu del balanç s'ha d'establir una reserva indisponible equivalent a l'import de les accions pròpies o de la societat dominant computat en l'actiu. Aquesta reserva s'ha de mantenir mentre les accions no siguin alienades o amortitzades.

4a L'informe de gestió de la societat adquirent i, si s'escau, el de la societat dominant, han d'esmentar com a mínim:

a) Els motius de les adquisicions i alienacions realitzades durant l'exercici.

b) El nombre i valor nominal de les accions adquirides i alienades durant l'exercici i la fracció del capital social que representen.

c) En cas d'adquisició o alienació a títol oneros, la contraprestació per les accions.

d) El nombre i valor nominal del total de les accions adquirides i conservades en cartera per la societat mateixa o per una persona interposada i la fracció del capital social que representen.

Article 44. 1. La societat només pot acceptar en penyora o en una altra forma de garantia les seves pròpies accions o les emeses per la societat dominant dins els límits i amb els mateixos requisits aplicables a l'adquisició d'aquestes.

2. El que disposa l'apartat anterior no s'aplica a les operacions fetes en l'àmbit de les activitats ordinàries dels bancs i altres entitats de crèdit. Aquestes operacions, tanmateix, han de complir el requisit a què es refereix el número tercer de l'apartat 1 de l'article 42.a).

3. A les accions posseïdes en concepte de penyora o d'una altra manera de garantia se'ls ha d'aplicar, quan sigui compatible, l'article anterior.

Article 45. 1. La societat no pot anticipar fons, concedir préstecs, prestar garanties ni facilitar cap tipus d'assistència financera per a l'adquisició de les seves accions o d'accions de la seva societat dominant per un tercer.

2. El que disposa el paràgraf anterior no s'aplica als negocis dirigits a facilitar al personal de l'empresa l'adquisició de les seves accions o d'accions d'una societat del grup.

3. La prohibició del paràgraf primer no s'aplica a les operacions efectuades per bancs o altres entitats de crèdit en l'àmbit de les operacions ordinàries pròpies del seu objecte social que se sufraguin amb càrrec a béns lliures de la societat. Aquesta ha d'establir en el passiu del balanç una reserva equivalent a l'import dels crèdits anotats en l'actiu.

Article 45.a) 1. No es poden establir participacions recíproques que excedeixin el 10 per 100 de la xifra de capital de les societats participades. La prohibició afecta també les participacions circulars constituïdes per mitjà de societats filials.

2. La violació del que disposa l'apartat anterior determina l'obligació a càrrec de la societat que rebi abans la notificació a què es refereix l'últim apartat d'aquest article de reduir al 10 per 100 la seva participació en el capital de l'altra societat. Si les dues societats reben simultàniament aquesta notificació, l'obligació de reduir és a càrrec dels dos, llevat que arribin a un acord perquè la reducció l'efectuï només una d'elles.

3. La reducció a què es refereix l'apartat anterior s'ha de portar a terme en el termini màxim d'un any a comptar de la data de la notificació, i mentrestant queda en suspens el dret de vot corresponent a les participacions excedents. El termini per a la reducció és de tres anys per a les participacions adquirides en qualsevol de les circumstàncies que preveu l'article 42.b).

4. L'incompliment de l'obligació de reducció que estableixen els apartats anteriors determina la venda judicial de les participacions excedents a instància de part interessada i la suspensió dels drets corresponents a totes les participacions que la societat incomplidora detingui en l'altra societat.

5. En el passiu del balanç de la societat obligada a la reducció s'ha d'establir una reserva equivalent a l'import de les participacions recíproques que excedeixin el 10 per 100 del capital computades en l'actiu.

6. La disciplina que contenen els apartats anteriors no és aplicable a les participacions recíproques establertes entre una societat filial i la seva societat dominant en el sentit de l'apartat primer de l'article 46.

7. La societat que, per ella mateixa o per mitjà d'una societat filial, arribi a posseir més del 10 per 100 del capital d'una altra societat li ho ha de notificar immediatament, i mentrestant queden suspesos els drets corresponents a les seves participacions. Aquesta notificació s'ha de repetir per a cada una de les successives adquisicions que superin el 5 per 100 del capital. Totes les notificacions s'han de recollir en les memòries explicatives de les dues societats.

Article 46. 1. Als efectes d'aquesta secció s'entén per societat dominant la que en relació amb la societat adquirent es trobi en el cas del paràgraf 1 de l'article 42 del Codi de comerç.

2. Es reputa nul qualsevol acord entre la societat i una altra persona en virtut del qual aquesta s'obligui o es legítimi per formalitzar en nom propi però per compte de la societat alguna de les operacions que els articles d'aquesta secció prohibeixen fer a la societat. Els negocis fets per la persona interposada amb tercers s'entenen efectuats per compte propi i no produeixen cap efecte sobre la societat.

3. Els negocis fets per una persona interposada quan la seva realització no estigui prohibida a la societat, així com les accions pròpies o de la societat dominant sobre les quals recaiguin aquests negocis, queden sotmesos a les disposicions d'aquesta secció.

Article 47.1. La infracció de qualsevol de les prohibicions que estableix aquesta secció se sanciona amb una multa, que imposa als administradors de la societat infractora, amb la instrucció prèvia d'expedient, el Ministeri d'Economia i Hisenda, amb l'audiència dels interessats i d'acord amb la Llei de procediment administratiu, per un import de fins al valor nominal de les accions subscrites, adquirides o acceptades en garantia per la societat o adquirides per un tercer amb assistència financera de la societat.

2. L'incompliment del deure d'alienar que preveuen els articles anteriors es considera una infracció independent.

SECCIÓ CINQUENA: DE LES ACCIONS SENSE VOT

Article 47.a) Les societats anònimes poden emetre accions sense dret de vot per un import nominal no superior a la meitat del capital social desemborsat.

Article 47.b) 1. Les accions sense vot confereixen els drets següents:

a) Percebre el dividend anual mínim que estableixin els estatuts socials, que no pot ser inferior al 5 per 100 del capital desemborsat per cada acció sense vot. Una vegada acordat el dividend mínim, els titulars de les accions sense vot tenen dret al mateix dividend que correspongui a les accions ordinàries.

Si hi ha beneficis distribuïbles, la societat està obligada a acordar el repartiment del dividend mínim a què es refereix el paràgraf anterior. Si no hi ha beneficis distribuïbles o si no n'hi ha en quantitat suficient, la part del dividend mínim no pagada s'ha de satisfer dins els cinc exercicis següents. Dins d'aquest termini, mentre no se satisfaci la part no pagada del dividend mínim, les accions sense vot confereixen aquest dret a les juntes generals i especials d'accionistes.

b) Obtindre el reemborsament del valor desemborsat de les seves accions abans que es distribueixi cap quantitat a la resta d'accions, en cas de liquidació de la societat.

c) No quedar afectades per la reducció del capital social per pèrdues, sigui quina sigui la forma en què es realitzi, sinó quan la reducció superi el valor nominal de la resta d'accions. Si, com a conseqüència de la reducció, el valor nominal de les accions sense vot excedeix la meitat del capital social desemborsat, aquesta proporció s'ha de restablir en el termini màxim de dos anys. En cas contrari, s'ha de procedir a la dissolució de la societat.

Quan en virtut de la reducció del capital s'amortitzin totes les accions ordinàries, les accions sense vot tenen aquest dret fins que es restableixi la proporció prevista legalment amb les accions ordinàries.

d) Els altres drets de les accions ordinàries, llevat del de vot.

2. Les accions sense vot no es poden agrupar als efectes de la designació d'administradors pel sistema de representació proporcional. El valor nominal d'aquestes accions no es té en compte a efectes de l'exercici d'aquest dret per la resta d'accionistes.

3. Tota modificació estatutària que lesioni directament o indirectament els drets de les accions sense vot exigeix l'acord de la majoria de les accions pertanyents a la classe afectada.

CAPÍTOL VI

De la modificació d'estatuts i de l'augment i reducció del capital

SECCIÓ PRIMERA: DISPOSICIONS GENERALS

Article 84.1. La modificació dels estatuts l'ha d'acordar la junta general i exigeix la concurrència dels requisits següents:

1r Que els administradors o, si s'escau, els accionistes autors de la proposta formulin un informe escrit amb la justificació d'aquesta.

2n Que s'expressin en la convocatòria, amb la claredat adequada, els aspectes que s'hagin de modificar.

3r Que en l'anunci de la convocatòria es faci constar el dret que correspon a tots els accionistes d'examinar en el domicili social el text íntegre de la modificació proposada i de l'informe sobre aquesta i de demanar el lliurament o l'enviament gratuït dels documents esmentats.

4t Que l'acord sigui adoptat per la junta de conformitat amb el que disposa l'article 58.

2. En tot cas, l'acord s'ha de fer constar en escriptura pública que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil i publicar en el butlletí oficial del Registre Mercantil.

Article 85. Qualsevol modificació dels estatuts que impliqui noves obligacions per als accionistes s'ha d'adoptar amb l'aquiescència dels interessats. La creació, la modificació i l'extinció anticipada de l'obligació de fer prestacions accessòries requereix igualment el consentiment dels interessats.

Article 85.a) Quan la modificació estatutària consisteixi a restringir o condicionar la transmissibilitat de les accions nominatives, els accionistes afectats que no hagin votat a favor d'aquest acord no hi queden sotmesos durant un termini de tres mesos, comptats des de la publicació en el butlletí oficial del Registre Mercantil de l'extracte de la inscripció de l'acord.

Article 85.b) 1. Quan la modificació dels estatuts socials consisteixi en la substitució de l'objecte, els accionistes que no hagin votat a favor de l'acord i els accionistes sense vot tenen el dret de separar-se de la societat. El dret s'ha d'exercir per escrit en el termini d'un mes a comptar de la publicació de l'acord en el butlletí oficial del Registre Mercantil.

2. Si les accions cotitzen en un mercat secundari oficial, el valor del reemborsament és el del preu de cotització mitjana de l'últim trimestre. En un altre cas, i a falta d'acord entre la societat i els interessats, el valor de les accions està determinat per l'auditor de comptes de la societat i, si aquesta no està obligada a verificació comptable, per l'auditor designat a aquest efecte pel registrador mercantil del domicili social.

3. L'acord de substitució de l'objecte social s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil acompanyat de la declaració dels administradors que cap soci ha exercit el dret de separació o s'ha reemborsat les accions dels que hagin exercit aquest dret, amb l'amortització prèvia d'aquestes i la reducció del capital social.

Article 86.1. Perquè sigui vàlida una modificació estatutària que lesioni directament o indirectament els drets d'una classe d'accions, és necessari que hagi estat acordada per la junta general, amb els requisits que estableix l'article 84, i també per la majoria de les accions pertanyents a la classe afectada. Quan siguin diverses

les classes afectades, és necessari l'acord separat de cadascuna.

2. L'acord dels accionistes afectats s'ha d'adoptar amb els mateixos requisits que preveu l'article 84 en una junta especial o a través de votació separada en la junta general, en la convocatòria de la qual s'ha de fer constar expressament. És aplicable a la junta especial el que disposa aquesta Llei per a la junta general d'accionistes.

3. Quan la modificació afecti només una part de les accions pertanyents a la mateixa classe i suposi un tracte discriminatori entre aquestes, es considera als efectes del que disposa aquest article que constitueixen classes independents les accions afectades i les no afectades per la modificació, i, per tant, és necessari l'acord separat de cadascuna.

Article 87. 1. Llevat que hi hagi disposició en contra dels estatuts, el canvi de domicili social consistent en el seu trasllat dins el mateix terme municipal no exigeix l'acord de la junta general, i ho poden acordar els administradors de la societat. Aquesta modificació s'ha de fer constar en escriptura pública que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil i està subjecta al que disposa l'article següent.

2. L'acord consistent a transferir a l'estranger el domicili de la societat només es pot adoptar quan hi hagi un conveni internacional vigent a Espanya que ho permeti, amb manteniment de la seva mateixa personalitat jurídica. Els accionistes que no hagin votat a favor de l'acord i els accionistes sense vot tenen dret de separació en els mateixos termes i amb les mateixes conseqüències que estableix l'article 85.b).

Article 88. El canvi de denominació, el de domicili, la substitució o qualsevol modificació de l'objecte social s'han d'anunciar en dos diaris de gran circulació a la província o províncies respectives. Sense aquesta publicitat no es pot inscriure la modificació en el Registre Mercantil. Una vegada inscrit el canvi de denominació social en el Registre Mercantil, s'ha de fer constar en els altres registres per mitjà de notes marginals.

SECCIÓ SEGONA: DE L'AUGMENT DEL CAPITAL

Article 89. 1. L'augment del capital social es pot fer per emissió de noves accions o per elevació del valor nominal de les ja existents. En els dos casos el contravalor de l'augment del capital pot consistir tant en noves aportacions dineràries o no dineràries al patrimoni social, incloent-hi la compensació de crèdits contra la societat, com en la transformació de reserves o beneficis que ja figuren en el patrimoni esmentat.

2. El valor de cadascuna de les accions de la societat, una vegada augmentat el capital, ha d'estar desemborsat en un 25 per 100 com a mínim.

Article 90. 1. L'augment del capital social l'ha d'acordar la junta general amb els requisits establerts per a la modificació dels estatuts socials.

2. La junta general, amb els requisits establerts per a la modificació dels estatuts socials, pot delegar en els administradors:

1r La facultat d'assenyalar la data en què l'acord ja adoptat d'augmentar el capital social s'hagi de portar a efecte en la xifra acordada i de fixar les condicions d'aquest en tot el que no preveu l'acord de la junta general. El termini per a l'exercici d'aquesta facultat delegada no pot excedir un any, excepte en el cas de conversió d'obligacions en accions.

2n La facultat d'acordar en una o diverses vegades l'augment del capital social fins a una xifra determinada en l'oportunitat i en la quantia que ells decideixin, sense la consulta prèvia a la junta general. Aquests augments

no poden ser superiors en cap cas a la meitat del capital de la societat en el moment de l'autorització i s'han de fer mitjançant aportacions dineràries dins el termini màxim de cinc anys a comptar de l'acord de la junta.

3. Pel fet de la delegació els administradors queden facultats per fer una nova redacció de l'article dels estatuts socials relatiu al capital social, una vegada acordat i executat l'augment.

4. Quan l'augment s'hagi de fer elevant el valor nominal de les accions és necessari el consentiment de tots els accionistes, excepte en cas que es faci íntegrament amb càrrec a reserves o beneficis de la societat.

Article 91. Per a tot augment del capital el contravalor del qual consisteix en noves aportacions dineràries al patrimoni social, és un requisit previ, excepte per a les societats d'assegurances, el desemborsament total de les accions anteriorment emeses. Tanmateix, es pot fer l'augment si hi ha una quantitat pendent de desemborsament que no excedeixi el 3 per 100 del capital social.

Article 92. 1. Quan per a l'augment s'hagin de fer aportacions no dineràries, és necessari que en el moment de la convocatòria de la junta es posi a disposició dels accionistes, en la forma que preveu el número tercer del paràgraf primer de l'article 84, una memòria dels administradors en què es descriguin amb detall les aportacions projectades, les persones que les hagin d'efectuar, el nombre i valor nominal de les accions que s'hagin de lliurar i les garanties adoptades segons la naturalesa dels béns en què l'aportació consisteixi.

2. Les accions emeses en contrapartida d'aportacions no dineràries com a conseqüència d'un augment del capital subscrit han de ser totalment alliberades en un termini de cinc anys a partir de l'acord d'augment.

Article 93. 1. Només es pot fer un augment de capital per compensació de crèdits quan concorrin els requisits següents:

a) Que almenys un 25 per 100 dels crèdits a compensar siguin líquids, vençuts i exigibles, i que el venciment dels restants no sigui superior a cinc anys.

b) Que en el moment de la convocatòria de la junta es posi a disposició dels accionistes en la forma que estableix el número tercer del paràgraf primer de l'article 84, un certificat de l'auditor de comptes de la societat que acrediti que, una vegada verificada la comptabilitat social, són exactes les dades que ofereixen els administradors sobre els crèdits en qüestió. Si la societat no té un auditor de comptes, el certificat l'ha d'expedir un auditor a petició dels administradors.

2. Quan s'augmenti el capital per conversió d'obligacions en accions, s'hi ha d'aplicar el que estableix l'acord d'emissió de les obligacions.

Article 94. 1. Quan l'augment del capital es faci amb càrrec a reserves, es poden utilitzar a aquest efecte les reserves disponibles, les primes d'emissió i la reserva legal en la part que excedeixi el 10 per 100 del capital ja augmentat.

2. Ha de servir de base a l'operació un balanç aprovat referit a una data compresa dins els sis mesos immediatament anteriors a l'acord d'augment del capital, verificat pels auditors de comptes de la societat, o per un auditor a petició dels administradors si la societat no està obligada a tenir auditors de comptes.

Article 95. 1. En els augments de capital social amb emissió de noves accions, ordinàries o privilegiades, els antics accionistes i els titulars d'obligacions convertibles poden exercir dins el termini que a aquest efecte els concedeixi l'administració de la societat, que no pot ser inferior a un mes des de la publicació de l'anunci de l'oferta

de subscripció de la nova emissió en el butlletí oficial del Registre Mercantil, el dret a subscriure un nombre d'accions proporcional al valor nominal de les accions que posseeixin o de les que correspondrien als titulars d'obligacions convertibles d'exercir en aquell moment la facultat de conversió.

2. Quan totes les accions siguin nominatives, els administradors poden substituir la publicació de l'anunci per una comunicació escrita a cadascun dels accionistes i als usufructuaris inscrits en el llibre registre d'accions nominatives, i el termini de subscripció es computa des de l'enviament de la comunicació.

3. Els drets de subscripció preferent són transmissibles en les mateixes condicions que les accions de les quals deriven. En cas d'augment amb càrrec a reserves, la mateixa regla és aplicable als drets d'assignació gratuïta de les noves accions.

Article 96. 1. En els casos en què l'interès de la societat ho exigeixi, la junta general, en decidir l'augment del capital, pot acordar la supressió total o parcial del dret de subscripció preferent. Per a la validesa d'aquest acord, que ha de respectar el que disposa l'article 84, és imprescindible:

a) Que en la convocatòria de la junta s'hagi fet constar la proposta de supressió del dret de subscripció preferent i el tipus d'emissió de les noves accions.

b) Que en el moment de la convocatòria de la junta es posin a disposició dels accionistes, de conformitat amb el que preveu el número tercer del paràgraf primer de l'article 84, una memòria elaborada pels administradors, en què es justifiquin detalladament la proposta i el tipus d'emissió de les accions, amb indicació de les persones a les quals aquestes s'han d'atribuir, i un informe elaborat sota la seva responsabilitat per l'auditor de comptes de la societat sobre el valor real de les accions de la societat i sobre l'exactitud de les dades contingudes en la memòria dels administradors. Quan la societat no estigui obligada a tenir un auditor de comptes, aquest l'han de designar els administradors als efectes abans esmentats.

c) Que el valor nominal de les accions a emetre més, si s'escau, l'import de la prima d'emissió, es correspongui amb el valor real que resulti de l'informe dels auditors de comptes de la societat.

2. No és procedent el dret de subscripció preferent quan l'augment del capital es degui a la conversió d'obligacions en accions o a l'absorció d'una altra societat o de part del patrimoni escindit d'una altra societat.

Article 97. 1. Quan s'ofereixin públicament accions per a la seva subscripció, l'oferta queda subjecta als requisits que estableixi la normativa reguladora del mercat de valors i la subscripció s'ha de fer constar en un document que, amb el títol de butlletí de subscripció, s'ha d'estendre per duplicat i ha de contenir, almenys, les indicacions següents:

a) La denominació i domicili de la societat, així com les dades identificadores de la seva inscripció en el Registre Mercantil.

b) El nom, cognoms, denominació o raó social, nacionalitat i domicili del subscriptor.

c) El nombre d'accions que subscriu, el valor nominal de cadascuna i la seva sèrie si n'hi ha diverses, així com el seu tipus d'emissió.

d) L'import que abona el subscriptor amb menció, si s'escau, de la part que correspongui al valor nominal desemborsat i la que correspongui a la prima d'emissió.

e) La identificació de l'entitat de crèdit en què es verifiqui la subscripció i es desemborsin els imports esmentats en el butlletí.

f) La data a partir de la qual el subscriptor pot exigir la restitució del desemborsament realitzat en cas que no

hagi estat degudament inscrita en el Registre Mercantil l'execució de l'acord d'augment de capital.

g) La data i signatura del subscriptor o del seu representant, així com de la persona que rep les quantitats desemborsades.

2. Tot subscriptor té dret a obtenir una còpia signada del butlletí de subscripció.

Article 98. 1. Quan l'augment del capital no se subscrigui íntegrament dins el termini fixat per a la subscripció, el capital només s'augmenta en la quantia de les subscripcions efectuades si les condicions de l'emissió han previst expressament aquesta possibilitat.

2. Si l'acord d'augment del capital social queda sense efecte per subscripció incompleta de les accions emeses, els administradors de la societat ho han de publicar en el butlletí oficial del Registre Mercantil i, dins el mes següent a aquell en què hagi finalitzat el termini de subscripció, han de restituir als subscriptors o consignar a nom seu en el Banc d'Espanya o a la Caixa General de Dipòsits les aportacions realitzades.

Article 99. 1. S'han d'inscriure simultàniament en el Registre Mercantil l'acord d'augment del capital social i la seva execució.

2. Els subscriptors queden obligats a fer la seva aportació des del moment mateix de la subscripció, però poden demanar la resolució de l'obligació i exigir la restitució de les aportacions realitzades si, transcorreguts sis mesos des que es va obrir el termini de subscripció, no s'han presentat per a la seva inscripció en el Registre els documents acreditatius de l'execució de l'augment del capital. Si la falta de presentació dels documents a la inscripció és imputable a la societat també poden exigir l'interès legal.

SECCIÓ TERCERA: DE LA REDUCCIÓ DE CAPITAL

Article 100. 1. La reducció del capital pot tenir com a finalitat:

- La devolució de les aportacions.
- La condonació de dividendes passius.
- La constitució o l'increment de reserves voluntàries.
- El restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni de la societat disminuït per conseqüència de pèrdues.
- La constitució o l'increment de la reserva legal.

2. La reducció es pot fer mitjançant la disminució del valor nominal de les accions, la seva amortització o la seva agrupació per bescanviar-les.

Article 101. 1. La reducció del capital social l'ha d'acordar la junta general amb els requisits de la modificació d'estatuts.

2. L'acord de la junta ha d'expressar, com a mínim, la xifra de reducció del capital, la finalitat de la reducció, el procediment mitjançant el qual la societat l'ha de portar a terme, el termini d'execució i la suma que s'hagi d'abonar, si s'escau, als accionistes.

3. Quan la reducció impliqui l'amortització d'accions mitjançant el reemborsament als accionistes i la mesura no afecti de la mateixa manera totes les accions, és necessari l'acord de la majoria dels accionistes interessats, adoptat en la forma que preveuen els articles 84 i 86.

4. Quan la reducció tingui per finalitat el restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni de la societat disminuït per conseqüència de pèrdues, ha d'afectar de la mateixa manera totes les accions en proporció al seu valor nominal, però respectant els privilegis que a aquests efectes s'hagin pogut atorgar en els estatuts o en la llei per a determinades classes d'accions.

Article 101.a) L'acord de reducció del capital s'ha de publicar en el butlletí oficial del Registre Mercantil i en dos diaris de gran circulació a la província en què la societat tingui el seu domicili.

Article 101.b) 1. Els creditors el crèdit dels quals hagi nascut abans de la data de l'últim anunci de l'acord de reducció del capital tenen el dret d'oposar-se a la reducció fins que se'ls garanteixin els crèdits no vençuts en el moment de la publicació. No tenen aquest dret els creditors els crèdits dels quals es trobin ja adequadament garantits.

2. El dret d'oposició s'ha d'exercir en el termini d'un mes a comptar de la data de l'últim anunci de l'acord.

3. La reducció del capital social no es pot portar a efecte fins que la societat presti garantia a satisfacció del creditor, o en un altre cas, fins que notifiqui al dit creditor la prestació d'una fiança solidària a favor de la societat per una entitat de crèdit degudament habilitada per prestar-la per la quantia del crèdit del que sigui titular el creditor i fins que no prescrigui l'acció per exigir-ne el compliment.

Article 101.c) Els creditors no es poden oposar a la reducció en els casos següents:

1r Quan la reducció del capital tingui per finalitat única restablir l'equilibri entre el capital i el patrimoni de la societat disminuït per conseqüència de pèrdues. La reducció del capital té caràcter obligatori per a la societat quan les pèrdues hagin disminuït el seu haver per sota de les dues terceres parts de la xifra de capital social i hagi transcorregut un exercici social sense que s'hagi recuperat el patrimoni.

2n Quan la reducció tingui per finalitat la constitució o l'increment de la reserva legal.

3r Quan la reducció es realitzi amb càrrec a beneficis o a reserves lliures o per via d'amortització d'accions adquirides per la societat a títol gratuït. En aquest cas, l'import del valor nominal de les accions amortitzades o de la disminució del valor nominal de les accions s'ha de destinar a una reserva de la qual només és possible disposar amb els mateixos requisits exigits per a la reducció del capital social.

Article 101.d) 1. No es pot reduir el capital amb alguna de les finalitats dels números 1r i 2n de l'article anterior quan la societat tingui qualsevol classe de reserves voluntàries o quan la reserva legal, una vegada efectuada la reducció, excedeixi el 10 per 100 del capital.

2. En tot cas, el balanç que serveixi de base a l'operació ha d'estar aprovat, amb la seva verificació prèvia pels auditors de comptes de la societat, o per l'auditor nomenat a aquest efecte pels administradors quan la societat no estigui obligada a verificar els seus comptes anuals. Tant en l'acord de la junta com en l'anunci públic d'aquest s'ha de fer constar expressament la finalitat de la reducció.

3. L'excedent de l'actiu sobre el passiu que hagi de resultar de la reducció s'ha d'atribuir a la reserva legal sense que aquesta pugui arribar a superar a aquests efectes la desena part de la nova xifra de capital. En cap cas la reducció no pot donar lloc a reemborsaments o condonació de dividendes passius als accionistes.

4. Perquè la societat pugui repartir dividendes una vegada reduït el capital, és necessari que la reserva legal arribi al 10 per 100 del nou capital.

Article 101.e) 1. L'acord de reducció de capital social a zero o per sota de la xifra mínima legal només es pot adoptar quan simultàniament s'acordi la transformació de la societat o l'augment del seu capital fins a una quantitat igual o superior a la xifra mínima esmentada. En tot cas s'ha de respectar el dret de subscripció preferent dels accionistes.

2. L'eficàcia de l'acord de reducció queda condicionada, si s'escau, a l'execució de l'acord d'augment de

capital. La inscripció de l'acord de reducció en el Registre Mercantil no es pot practicar, llevat que simultàniament es presenti a inscripció l'acord de transformació o d'augment de capital, així com, en aquest últim cas, la seva execució.

Article 101.f) 1. Quan la reducció del capital s'hagi de fer mitjançant la compra d'accions de la societat per a la seva amortització, s'ha d'oferir la compra a tots els accionistes. Si l'acord de reducció ha d'afectar només una classe d'accions, s'ha de respectar el que estableix l'article 86.

2. La proposta de compra s'ha de publicar en el butlletí oficial del Registre Mercantil i en dos diaris de gran circulació a la província en què la societat tingui el domicili; s'hi ha de mantenir, almenys, durant un mes; ha d'incloure totes les mencions que siguin raonablement necessàries per a la informació dels accionistes que vulguin vendre, i ha d'expressar les conseqüències que se'n derivin si les accions que s'ofereixen no arriben al nombre fixat en l'acord.

3. Quan totes les accions siguin nominatives, els estatuts poden permetre que se substitueixi la publicació de la proposta a què es refereix l'apartat anterior pel seu enviament a cadascun dels accionistes, i el termini de durada de l'oferiment es computa des de l'enviament de la comunicació.

4. Si les accions que s'ofereixen en venda excedeixen el nombre prèviament fixat per la societat, les ofertes per cada accionista s'han de reduir en proporció al nombre d'accions la titularitat de les quals tingui.

5. Llevat que en l'acord de la junta o en la proposta de compra s'hagi disposat una altra cosa, quan les accions que s'ofereixen en venda no arribin al nombre fixat prèviament, s'entén que el capital queda reduït en la quantitat corresponent a les accions adquirides.

6. Les accions adquirides per la societat s'han d'amortitzar dins el mes següent a la terminació del termini de l'oferiment de compra.»

Article cinquè

L'actual capítol VI, «Del balanç», de la Llei de 17 de juliol de 1951, sobre règim jurídic de les societats anònimes, queda derogat. El capítol VII, «De les obligacions», passa a ser capítol VIII. El capítol VII, amb l'epígraf «Dels comptes anuals», queda redactat de la manera següent:

«SECCIÓ PRIMERA: DISPOSICIONS GENERALS

Article 102. 1. Els comptes anuals comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria.

2. Aquests documents, que formen una unitat, s'han de redactar amb claredat i mostrant la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, de conformitat amb aquesta Llei i amb el que preveu el Codi de comerç.

Article 102.a) 1. Tant en el balanç com en el compte de pèrdues i guanys, les partides que preveuen els articles 103, 103.a), 103.b) i 105 han d'aparèixer separatament en l'ordre que s'hi indica. Es pot fer una subdivisió més detallada d'aquestes partides, sempre que es respecti l'estructura dels esquemes que estableixen aquests articles. Igualment s'hi poden afegir noves partides en la mesura que el seu contingut no estigui comprès en cap de les ja previstes en els esquemes esmentats.

2. Les partides del balanç i del compte de pèrdues i guanys es poden agrupar precedides de números àrabs, en els casos següents:

a) Quan només representin un import irrellevant per mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, així com dels resultats de la societat.

b) Quan s'afavoreixi la claredat, sempre que les partides agrupades es presentin de manera diferenciada en la memòria.

Article 103. El balanç de les societats anònimes s'ha d'ajustar a l'esquema següent:

ACTIU:

- A) Accionistes per desemborsaments no exigits.
- B) Immobilitzat.

- I. Despeses d'establiment.
- II. Immobilitzacions immaterials.
- III. Immobilitzacions materials.
- IV. Immobilitzacions financeres.

C) Actiu circulant.

- I. Accionistes per desemborsaments exigits.
- II. Existències.
- III. Deutors.
- IV. Valors mobiliaris.
- V. Tresoreria.
- VI. Ajustos per periodificació.

PASSIU:

A) Fons propis.

- I. Capital subscrit.
- II. Primes d'emissió.
- III. Reserva de revaloració.
- IV. Reserves.
- V. Resultats d'exercicis anteriors.
- VI. Resultat de l'exercici (benefici o pèrdua).

B) Provisions per a riscos i despeses.

- C) Creditors a llarg termini.
- D) Creditors a curt termini.

Article 103.a) L'esquema del balanç de les societats anònimes a què es refereix l'article anterior ha d'incloure en l'apartat II –Immobilitzacions immaterials– de l'apartat B) de l'actiu:

1. Despeses de recerca i desenvolupament.
2. Concessions, patents, llicències, marques, així com els drets i béns similars si han estat:

a) Adquirits a títol oneros sense que hagin de figurar en la partida 3 següent.

b) Creats per la mateixa empresa.

3. Fons de comerç en la mesura que hagi estat adquirit a títol oneros.
4. Avançaments.

En l'apartat III –Immobilitzacions materials–:

1. Terrenys i construccions.
2. Instal·lacions tècniques i maquinària.
3. Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari.
4. Avançaments i immobilitzacions immaterials en curs.

En l'apartat IV –Immobilitzacions financeres–:

1. Participacions en societats del grup.
2. Crèdits a societats del grup.
3. Participacions en empreses associades al grup.
4. Crèdits a empreses associades al grup.
5. Títols que tinguin el caràcter d'immobilitzacions.
6. Altres crèdits.
7. Accions pròpies.

En l'apartat II –Existències– de l'apartat C) de l'actiu:

1. Primeres matèries i consumibles.
2. Productes en curs de fabricació.
3. Productes acabats i mercaderies.
4. Avançaments.

En l'apartat III –Deutors–:

1. Clients per vendes i prestacions de serveis.
2. Empreses del grup deutors.
3. Empreses associades al grup deutors.
4. Altres deutors.

L'import dels crèdits o la part amb un venciment no superior a un any s'ha d'incloure en aquest apartat III –Deutors–.

En l'apartat IV –Valors mobiliaris–:

1. Participacions en societats del grup.
2. Participacions en empreses associades al grup.
3. Accions pròpies.
4. Altres valors mobiliaris.

Article 103.b) En l'apartat IV –Reserves– de l'apartat A) del passiu, s'han d'incloure:

1. Reserva legal.
2. Reserves per a accions pròpies.
3. Reserves estatutàries.
4. Altres reserves.

En l'apartat B) –Provisions per a riscos i despeses–:

1. Provisions per a pensions i obligacions similars.
2. Provisions per a impostos.
3. Altres provisions.

En els apartats C) i D) –Creditors a llarg termini i creditors a curt termini– s'han d'incloure:

1. Emissions d'obligacions, amb menció separada de les que siguin convertibles.
2. Deutes amb entitats de crèdit.
3. Avançaments rebuts per comandes, sempre que no s'hagin deduït separatament de l'import de les existències.
4. Deutes per compres o prestacions de serveis.
5. Deutes representats per efectes de comerç.
6. Deutes amb societats del grup.
7. Deutes amb empreses associades al grup.
8. Altres deutes, amb inclusió dels fiscals i els contractats amb la Seguretat Social.

L'import dels deutes o la part d'aquests amb un venciment no superior a un any s'ha d'incloure a l'apartat D) –Creditors a curt termini–; també s'han d'incloure en aquest apartat els ajustos per periodificació.

Article 103.c) 1. Poden formular un balanç abreujat, en la forma que indica aquest article, les societats en què durant dos anys consecutius en la data de tancament de l'exercici concorren, almenys, dues de les circumstàncies següents: 1a. Que el total de les partides de l'actiu no superi els 230.000.000 de pessetes; 2a. Que la seva xifra anual de negocis sigui inferior a 480.000.000 de pessetes; 3a. Que el nombre mitjà de treballadors utilitzats durant l'exercici no superi els 50.

2. El balanç abreujat ha de comprendre només les partides de l'esquema que estableix l'article 103, amb menció separada de l'import dels crèdits i dels deutes amb una durada residual que sigui superior a un any, en les formes que estableix l'article esmentat però globalment per a cada una d'aquestes partides.

Article 103.d) 1. Quan un element de l'actiu o del passiu figuri en diverses partides de l'esquema, se n'ha d'indicar la relació amb altres partides, bé en la partida en què figuri, bé en la memòria quan aquesta indicació sigui necessària per a la comprensió dels comptes anuals.

2. Les accions pròpies i les participacions en les societats del grup únicament poden figurar en les partides previstes a aquest efecte.

Article 103.e) Han de figurar de manera clara a continuació del balanç o en la memòria totes les garanties compromeses amb tercers, sense perjudici de la seva inscripció dins el passiu del balanç quan sigui previsible el seu desemborsament efectiu. S'hi han d'indicar clarament les diferents classes de garanties atorgades, amb menció expressa de les de caràcter real. Si aquestes garanties es refereixen a societats del grup s'ha d'esmentar específicament aquesta circumstància.

SECCIÓ SEGONA: DISPOSICIONS PARTICULARS SOBRE CERTES PARTIDES DEL BALANÇ

Article 104. 1. L'adscripció dels elements del patrimoni en l'actiu immobilitzat o en el circulat es determina en funció de l'afectació d'aquests elements.

2. L'actiu immobilitzat ha de comprendre els elements del patrimoni destinats a servir de manera duradora en l'activitat de la societat i s'hi han de tenir en compte les regles següents:

1a S'han d'indicar en la memòria els moviments de les diverses partides de l'actiu immobilitzat. Amb aquesta finalitat, sobre la base del preu d'adquisició o del cost de producció, s'han d'indicar de manera separada per a cada una de les partides de l'actiu immobilitzat, d'una banda les entrades i sortides, així com les transferències de l'exercici, i, d'altra banda, les correccions de valor acumulades en la data del tancament del balanç i les rectificacions efectuades durant l'exercici sobre les correccions de valor d'exercicis anteriors.

2a El que disposa la regla anterior s'ha d'aplicar a la presentació de la partida «Despeses d'establiment».

3a En la partida «Terrenys i construccions» han de figurar tots els béns que el Codi civil considera com a immobles, llevat que tinguin una partida específica en l'esquema del balanç.

Article 104.a) Als efectes d'aquest capítol s'entén per participacions els drets sobre el capital d'altres societats que, creant amb aquestes una vinculació duradora, estiguin destinades a contribuir a l'activitat de la societat. Es presumeix que constitueix una participació en el sentit expressat anteriorment la titularitat d'almenys el 20 per 100 del capital subscrit d'una altra societat, o del 3 per 100 si aquesta cotitza en borsa.

Article 104.b) 1. En la partida «Ajustos per periodificació» de l'actiu han de figurar les despeses que, tot i haver estat comptabilitzades durant l'exercici, corresponguin a un altre de posterior. Els ingressos imputables a l'exercici que només siguin exigibles després del seu tancament han de figurar entre els crèdits. Quan aquests ingressos siguin d'una certa importància, se n'ha d'informar en la memòria.

2. En la partida «Ajustos per periodificació» del passiu han de figurar els ingressos percebuts abans de la data de tancament del balanç quan siguin imputables a un exercici posterior. Les despeses imputables a l'exercici que hagin de ser satisfetes en un altre de posterior han de figurar entre els deutes. Quan aquestes despeses siguin d'una certa importància, se n'ha d'informar en la memòria.

Article 104.c) Les correccions de valor han de comprendre totes les destinades a tenir en compte la depreciació, definitiva o no, dels elements del patrimoni, que hagi tingut lloc en la data de tancament del balanç.

Article 104.d) 1. Les provisions per a riscos i despeses tenen per objecte cobrir despeses originades en el mateix exercici o en un altre d'anterior, pèrdues o deutes que estiguin clarament especificats quant a la seva naturalesa, però que, en la data de tancament del balanç, siguin probables o certs i estiguin indeterminats quant al seu import o quant a la data en què es produiran.

2. Les provisions per a riscos i despeses no poden tenir per objecte corregir els valors dels elements de l'actiu.

SECCIÓ TERCERA: ESTRUCTURA DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

Article 105. El compte de pèrdues i guanys de les societats anònimes s'ha d'ajustar a l'esquema següent:

A. Despeses.

1. Reducció de les existències de productes acabats i en curs de fabricació.

2.a) Consum de primeres matèries i altres matèries consumibles.

b) Altres despeses externes.

3. Despeses de personal.

a) Sous, salaris i assimilats.

b) Càrregues socials, amb menció separada de les que cobreixen les pensions.

4.a) Dotacions per a amortitzacions i provisions de les despeses d'establiment i de les immobilitzacions materials i immaterials.

b) Dotacions per a provisions del circulat.

5. Altres despeses d'explotació.

6. Dotacions per a provisions i amortitzacions de les immobilitzacions financeres i dels valors mobiliaris de l'actiu circulat.

7. Interessos i despeses assimilats, amb menció separada dels de societats del grup.

8. Resultat de les activitats ordinàries.

9. Despeses extraordinàries.

10. Impost sobre societats.

11. Altres impostos.

12. Resultat de l'exercici.

B. Ingressos.

1. Import net del volum de negoci.

2. Augment de les existències de productes acabats i en curs de fabricació.

3. Treballs efectuats per l'empresa per a si mateixa reflectits en l'actiu.

4. Altres ingressos d'explotació.

5. Ingressos de participacions, amb menció separada dels de les societats del grup.

6. Ingressos d'altres valors mobiliaris i de crèdits de l'actiu immobilitzat, amb menció separada dels de les societats del grup.

7. Altres interessos i ingressos assimilats, amb menció separada dels de les societats del grup.

8. Resultat de les activitats ordinàries.

9. Ingressos extraordinaris.

10. Resultat de l'exercici.

Article 105.a) 1. Poden formular compte de pèrdues i guanys abreujat, en la forma que indica aquest article, les societats en què durant dos anys consecutius a la data del tancament de l'exercici concorren dues de les circumstàncies següents:

1a) Que el total de les partides de l'actiu del balanç no superi els nou-cents vint milions de pessetes.

2a) Que la seva xifra anual de negocis sigui inferior a mil nou-cents vint milions de pessetes.

3a) Que el nombre mitjà de treballadors utilitzats durant l'exercici no superi els dos-cents cinquanta.

2. Per formar el compte de pèrdues i guanys abreujat s'han d'agrupar les partides A1, A2 i B2 d'una banda i B1, B3 i B4 de l'altra, per incloure-les en una sola partida denominada, segons el cas, «Consums d'explotació» o «Ingressos d'explotació».

Article 105.b) L'import net de la xifra de negoci ha de comprendre els imports de la venda dels productes i els de la prestació de serveis corresponents a les activitats ordinàries de la societat deduïdes les bonificacions i altres reduccions sobre les vendes, així com l'impost sobre el valor afegit i altres impostos directament relacionats amb la xifra de negocis esmentada.

Article 105.c) 1. En la partida d'«Ingressos extraordinaris» o en la de «Despeses extraordinàries» han de figurar els ingressos o les despeses que no procedeixin de l'activitat normal o ordinària de la societat.

2. Quan aquests ingressos o despeses siguin rellevants per a l'apreciació dels resultats, s'ha de fer en la memòria menció expressa del seu import i naturalesa, i això també s'ha de fer amb els ingressos i les despeses imputables a un altre exercici.

SECCIÓ QUARTA: REGLES DE VALORACIÓ

Article 106. La valoració dels elements integrants de les diferents partides que figurin en els comptes anuals s'ha de fer de conformitat amb el que estableix el Codi de comerç, sense perjudici del que disposen els articles següents.

Article 106.a) 1. Les despeses d'establiment i les de recerca i desenvolupament, susceptibles de ser recollides com a actius s'han d'amortitzar en un termini màxim de cinc anys.

2. El fons de comerç únicament pot figurar en l'actiu del balanç quan s'hagi adquirit a títol oneros. La seva amortització, que s'ha de fer de manera sistemàtica, no pot excedir el període durant el qual el dit fons contribueixi a l'obtenció d'ingressos per a la societat, amb el límit màxim de deu anys. Quan l'amortització superi els cinc anys, s'ha de recollir en la memòria la justificació oportuna.

3. Fins que aquestes despeses no hagin estat amortitzades completament es prohibeix tota distribució de beneficis, llevat que l'import de les reserves disponibles sigui, com a mínim, igual a l'import de les despeses no amortitzades.

Article 106.b) 1. Els elements de l'actiu immobilitzat s'han de valorar al preu d'adquisició o al cost de producció, de conformitat amb el que estableix el Codi de comerç.

2. Les correccions de valor s'han d'efectuar de conformitat amb els criteris següents:

a) Les immobilitzacions financeres poden ser objecte de correccions de valor amb la finalitat de donar a aquests elements el valor inferior que se'ls ha d'atribuir en la data de tancament del balanç.

b) Els elements de l'actiu immobilitzat, tant si la seva utilització és limitada en el temps com si no ho és, han de ser objecte de correccions de valor amb la finalitat de donar-los el valor inferior que se'ls ha d'atribuir en la data de tancament del balanç, si es preveu que la depreciació sigui duradora.

c) Les correccions de valor esmentades a les lletres a) i s'han de portar al compte de pèrdues i guanys i s'han d'indicar de manera separada en la memòria, llevat que ja apareguin d'aquesta manera en el compte de pèrdues i guanys.

d) La valoració conforme al valor inferior esmentat a les lletres a) i b) precedents no es pot mantenir quan les raons que van motivar les correccions de valor hagin deixat d'existir.

3. En la memòria s'ha d'indicar, amb la justificació adequada, l'import de les correccions de valor excepcionals dels elements de l'actiu immobilitzat que siguin degudes només a l'aplicació de la legislació fiscal.

4. En cas que s'incloguin en el cost de producció de l'immobilitzat els interessos dels préstecs destinats a finançar la seva fabricació, s'ha de fer constar aquesta circumstància en la memòria.

Article 106.c) 1. Els elements de l'actiu circulant s'han de valorar al preu d'adquisició o al cost de producció, de conformitat amb el que estableix el Codi de comerç.

2. Sobre la base d'una apreciació comercial raonable, es poden efectuar correccions valoratives en cas que siguin necessàries per evitar que, en un futur pròxim, la valoració dels elements de l'actiu circulant s'hagi de modificar. L'import d'aquestes correccions s'ha d'inscriure separatament en el compte de pèrdues i guanys. La valoració inferior no es pot mantenir si han deixat d'existir les raons que van motivar les correccions.

3. S'ha d'indicar en la memòria, amb la justificació adequada, l'import de les correccions de valor excepcionals dels elements de l'actiu circulant que siguin degudes només a l'aplicació de la legislació fiscal.

Article 106.d) 1. En cas que la quantitat a reemborsar en concepte de deutes sigui superior a la rebuda, la diferència ha de figurar separatament en l'actiu del balanç.

2. Aquesta diferència s'ha d'amortitzar amb quantitats anuals raonables i com a màxim en el moment en què es reemborsi el deute.

Article 106.e) 1. L'import de les provisions per a riscos i despeses no pot superar les necessitats per a les quals es constitueixin.

2. Les provisions que figurin en el balanç en la partida «Altres provisions» s'han d'especificar en la memòria quan siguin d'una certa importància.

SECCIÓ CINQUENA: CONTINGUT DE LA MEMÒRIA I DE L'INFORME DE GESTIÓ

Article 107. La memòria ha de comentar el balanç i el compte de pèrdues i guanys.

Article 107.a La memòria ha de contenir, a més de les indicacions que preveuen el Codi de comerç i aquesta Llei, les següents:

1a Els criteris de valoració aplicats a les diverses partides dels comptes anuals i els mètodes de càlcul de les correccions de valor. Per als elements continguts en els comptes anuals que en l'actualitat o a l'origen hagin estat expressats en moneda estrangera, s'ha d'indicar el procediment utilitzat per calcular el tipus de canvi a pessetes.

2a La denominació i el domicili de les societats en què la societat posseeixi, directament o indirectament, com a mínim, el 3 per 100 del capital per a les societats que cotitzin a borsa i el 20 per 100 per a la resta, amb indicació de la fracció de capital que posseeixi, així com l'import del capital i de les reserves i del resultat de l'últim exercici d'aquelles. Les mencions que preveu aquest número es poden establir en una relació que es dipositi en el Registre Mercantil. Es poden ometre, quan per la seva naturalesa puguin comportar greus perjudicis a les societats a què es refereixin. L'omissió s'ha d'esmentar en la memòria.

3a El quadre de finançament, en què s'han de descriure els recursos obtinguts en l'exercici i els seus diferents orígens, així com la seva aplicació o ús en l'immobilitzat o circulant.

4a Quan hi hagi diverses classes d'accions, el nombre i el valor nominal de cadascuna.

5a L'existència de bons de gaudi, d'obligacions convertibles i títols o drets similars, amb indicació del seu nombre i de l'extensió dels drets que confereixen.

6a L'import dels deutes de la societat la durada residual dels quals sigui superior a cinc anys, així com el de tots els deutes que tinguin garantia real, amb indicació de

la seva forma i naturalesa. Aquestes indicacions han de figurar separatament per a cada una de les partides relatives a deutes, de conformitat amb l'esquema legal del balanç.

7a L'import global de les garanties compromeses amb tercers, sense perjudici del seu reconeixement dins el passiu del balanç quan sigui previsible que se'n derivi el compliment efectiu d'una obligació o quan la seva indicació sigui útil per a l'apreciació de la situació financera. S'hi han d'esmentar amb la claredat i separació adequades els compromisos existents en matèria de pensions, així com els referents a empreses del grup.

8a La distribució de l'import net del volum de negoci corresponent a les activitats ordinàries de la societat, per categories d'activitats, així com per mercats geogràfics, en la mesura que, des del punt de vista de l'organització de la venda de productes i de la prestació de serveis corresponents a les activitats ordinàries de la societat, aquestes categories i mercats difereixin entre si d'una manera considerable. Les mencions que preveu aquest número es poden ometre i s'ha d'indicar en la memòria, quan per la seva naturalesa puguin comportar greus perjudicis a la societat. També poden ometre aquestes mencions les societats a què es refereix l'article 105.a).

9a El nombre mitjà de persones utilitzades en el curs de l'exercici distribuït per categories, així com les despeses de personal que es refereixin a l'exercici i distribuïdes com preveu l'article 105, apartat A.3, que no estiguin expressades així en el compte de pèrdues i guanys.

10a La diferència que es pugui produir entre el càlcul del resultat comptable de l'exercici i el que resultaria d'haver efectuat una valoració de les partides amb criteris fiscals, perquè aquestes no coincideixen amb els principis comptables d'aplicació obligatòria. Quan aquesta valoració influeixi de manera substancial sobre la càrrega fiscal futura s'han de donar indicacions sobre això.

11a La diferència entre la càrrega fiscal imputada a l'exercici i als exercicis anteriors, i la càrrega fiscal ja pagada o que s'ha de pagar per aquests exercicis, en la mesura que aquesta diferència tingui un interès cert respecte a la càrrega fiscal futura. Aquest import pot figurar igualment de manera acumulada en el balanç en una partida individualitzada amb el títol corresponent.

12a L'import dels sous, dietes i remuneracions de qualsevol classe meritats en el curs de l'exercici pels membres de l'òrgan d'administració, sigui quina sigui la seva causa, així com de les obligacions concretes en matèria de pensions o de pagament de primes d'assegurances de vida respecte dels membres antics i actuals de l'òrgan d'administració. Aquestes informacions s'han de fer de manera global per concepte retributiu.

13a L'import dels avançaments i crèdits concedits als membres dels òrgans d'administració, amb indicació del tipus d'interès, les seves característiques essencials i els imports eventualment tornats, així com les obligacions assumides per compte d'aquests a títol de garantia. Aquestes informacions s'han de fer de manera global per cada categoria.

Article 107.b Les societats indicades a l'article 103.c) poden limitar el contingut de la memòria a les indicacions 1a a 3a i 12a de les enunciades a l'article anterior. No obstant això, la memòria ha d'indicar de manera global les dades a què es refereix la indicació 6a del dit article.

Article 108. 1. L'informe de gestió ha de contenir, almenys, l'exposició fidel sobre l'evolució dels negocis i la situació de la societat.

2. L'informe ha d'incloure igualment indicacions sobre els esdeveniments importants per a la societat ocorreguts després del tancament de l'exercici, l'evolució previsible d'aquella, les activitats en matèria de recerca i desenvolupament i, en els termes que estableix aquesta Llei, les adquisicions d'accions pròpies.

SECCIÓ SISENA: VERIFICACIÓ DELS COMPTES ANUALS

Article 109. 1. Els comptes anuals i l'informe de gestió els han de revisar auditors de comptes. S'exceptuen d'aquesta obligació les societats que puguin presentar un balanç abreujat.

2. Els auditors també han de verificar la concordança de l'informe de gestió amb els comptes anuals de l'exercici.

Article 109.a) 1. Les persones que han d'exercir l'auditoria dels comptes les ha de nomenar la junta general abans que finalitzi l'exercici per auditar, per un període de temps determinat, que no pot ser inferior a tres anys ni superior a nou, comptat des de la data en què s'iniciï el primer exercici a auditar. No poden ser reelegides fins que hagin transcorregut tres exercicis des de la terminació del període anterior.

2. La junta pot designar una o diverses persones físiques o jurídiques que actuïn conjuntament. Quan els designats siguin persones físiques, la junta ha de nomenar tants suplents com auditors titulars.

3. Quan la junta general no hagi nomenat els auditors abans que finalitzi l'exercici a auditar, i ho hauria hagut de fer, o les persones nomenades no acceptin el càrrec o no puguin complir les seves funcions, els administradors, el comissari del sindicat d'obligacionistes o qualsevol accionista pot sol·licitar al Registre Mercantil del lloc del domicili social la designació de la persona o persones que hagin de fer l'auditoria, d'acord amb el que disposa el Reglament del Registre Mercantil.

4. La remuneració dels auditors de comptes o els criteris per al seu càlcul s'han de fixar, en tot cas, abans del començament de les seves funcions i per a tot el període d'aquestes. Per l'exercici d'aquesta funció no poden percebre cap altra remuneració o avantatge de la societat auditada.

Article 109.b) 1. En les societats que no estiguin obligades a sotmetre els comptes anuals a verificació per un auditor, els accionistes que representin, almenys, el 5 per 100 del capital social poden sol·licitar al registrador mercantil del domicili social que, amb càrrec a la societat, nomeni un auditor de comptes perquè efectui la revisió dels comptes anuals d'un determinat exercici, sempre que no haguessin transcorregut tres mesos a comptar de la data de tancament de l'exercici esmentat.

2. Quan hi concorri una causa justa, els administradors de la societat i les persones legitimades per sol·licitar el nomenament de l'auditor poden demanar al jutge de primera instància del domicili social la revocació del designat per la junta general o pel registrador mercantil i el nomenament d'un altre.

Article 109.c) 1. Els auditors de comptes, actuant de conformitat amb les normes que regeixen l'auditoria, han de comprovar si els comptes anuals ofereixen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, així com la concordança de l'informe de gestió amb els comptes anuals de l'exercici.

2. Els auditors han de redactar un informe detallat sobre el resultat de la seva actuació, de conformitat amb la legislació sobre auditoria de comptes, que ha de contenir, almenys, les mencions següents:

a) Les observacions sobre les eventuais infraccions de les normes legals o estatutàries que hagin comprovat en la comptabilitat, en els comptes anuals o en l'informe de gestió de la societat.

b) Les observacions sobre qualsevol fet que hagin comprovat, quan aquest comporti un risc per a la situació financera de la societat.

3. Quan no hagin de formular cap reserva com a conseqüència de la comprovació realitzada, ho han d'ex-

pressar en l'informe d'auditoria declarant que els comptes i l'informe de gestió responen a les exigències esmentades a l'apartat primer. En cas contrari han d'incloure reserves en l'informe.

Article 109.d) 1. Els auditors de comptes no poden ser revocats sense una causa justa per la junta general abans que finalitzi el període per al qual van ser nomenats.

2. La legitimació per exigir responsabilitat davant la societat als auditors de comptes es regeix pel que es disposa per als administradors de la societat.

SECCIÓ SETENA: APROVACIÓ DELS COMPTES I LA SEVA PUBLICACIÓ

Article 110.a) 1. Els administradors de la societat estan obligats a formular, en el termini màxim de tres mesos, comptats a partir del tancament de l'exercici social, els comptes anuals, l'informe de gestió i la proposta d'aplicació del resultat, així com, si s'escau, els comptes i l'informe de gestió consolidats.

2. Els comptes anuals i l'informe de gestió els han de signar tots els administradors. Si falta la signatura d'algun d'ells s'ha d'assenyalar en cadascun dels documents en què falti, amb expressa indicació de la causa.

3. Els auditors de comptes disposen com a mínim d'un termini d'un mes, a partir del moment en què se'ls lliurin els comptes signats pels administradors, per presentar el seu informe. Si com a conseqüència d'aquest, els administradors es veuen obligats a alterar els comptes anuals, els auditors han d'ampliar aquest informe sobre els canvis produïts.

Article 110.b) A partir de la convocatòria de la junta general, qualsevol accionista pot obtenir de la societat, de manera immediata i gratuïta, els documents que s'han de sotmetre a l'aprovació d'aquesta i l'informe dels auditors de comptes. En la convocatòria s'ha de fer menció d'aquest dret.

Article 110.c) 1. La junta general ha de resoldre sobre l'aplicació del resultat de l'exercici d'acord amb el balanç aprovat.

2. En tot cas, una xifra igual al 10 per 100 del benefici de l'exercici s'ha de destinar a la reserva legal fins que aquesta assoleixi, almenys, el 20 per 100 del capital social. La reserva legal, mentre no superi el límit indicat, només es pot destinar a la compensació de pèrdues en cas que no hi hagi altres reserves disponibles suficients per a aquest efecte.

3. Una vegada cobertes les atencions que preveu la Llei o els estatuts, només es poden repartir dividendes amb càrrec al benefici de l'exercici, o a reserves de lliure disposició, sempre que el valor del patrimoni net comptable no sigui o no resulti ser inferior al capital social, a conseqüència del repartiment. Si hi ha pèrdues d'exercicis anteriors que fan que aquest valor del patrimoni net de la societat sigui inferior a la xifra del capital social, el benefici s'ha de destinar a la compensació d'aquestes pèrdues. Igualment s'hi ha de tenir en compte el que preveu l'article 106.a).

4. La distribució de dividendes als accionistes ordinaris s'ha de fer en proporció al capital que hagin desemborsat.

5. En l'acord de distribució de dividendes la junta general ha de fixar el moment i la forma del pagament. A falta de determinació sobre aquests particulars, el dividend és pagador en el domicili social a partir de l'endemà de l'acord.

Article 110.d) La distribució entre els accionistes de quantitats a càrrec de dividendes només la pot acordar la junta general o els administradors sota les condicions següents:

1a Els administradors han de formular un estat comptable en què es posi de manifest que hi ha liquiditat

suficient per a la distribució. Aquest estat s'ha d'incloure, posteriorment, en la memòria.

2a La quantitat a distribuir no pot excedir la quantia dels resultats obtinguts des de la finalització de l'últim exercici, deduïdes les pèrdues procedents d'exercicis anteriors i les quantitats amb què s'hagin de dotar les reserves obligatòries per llei o per disposició estatutària, així com l'estimació de l'impost a pagar sobre els resultats esmentats.

Article 110.e) Qualsevol distribució de dividendes o de quantitats a càrrec de dividendes que contravingui al que estableix aquesta Llei l'han de restituir els accionistes que els hagin percebut, amb l'interès legal corresponent, quan la societat provi que els perceptors coneixien la irregularitat de la distribució o que, tenint en compte les circumstàncies, no la podien ignorar.

Article 110.f) 1. Dins el mes següent a l'aprovació dels comptes anuals s'ha de presentar, per al seu dipòsit en el Registre Mercantil del domicili social, un certificat dels acords de la junta general d'aprovació dels comptes anuals i d'aplicació del resultat, al qual s'ha d'adjuntar un exemplar de cadascun dels comptes esmentats, així com de l'informe de gestió i de l'informe dels auditors quan la societat estigui obligada a auditoria o aquesta s'hagi practicat a petició de la minoria. Si algun o diversos dels comptes anuals s'han formulat de manera abreujada, s'ha de fer constar així en el certificat amb expressió de la causa.

2. Dins els quinze dies següents al de la data de l'assentament de presentació, el registrador ha de qualificar sota la seva responsabilitat si els documents presentats són els exigits per la llei, si estan degudament aprovats per la junta general i si hi consten les signatures preceptives. Si no hi aprecia defectes, ha de considerar efectuat el dipòsit, i practicar l'assentament corresponent en el llibre de dipòsit de comptes i en el full corresponent a la societat dipositant. En cas contrari, ha de procedir de conformitat amb el que s'estableixi respecte dels títols defectuosos.

3. El primer dia hàbil de cada mes, els registradors mercantils han de remetre al Registre Central una relació de les societats que hagin complert durant el mes anterior l'obligació de dipòsit dels comptes anuals. El butlletí oficial del Registre Mercantil ha de publicar l'anunci de les societats que hagin complert l'obligació de dipòsit.

4. Qualsevol persona pot obtenir informació de tots els documents dipositats.

5. El Registre Mercantil ha de conservar els documents dipositats durant el termini de sis anys.

6. L'incompliment per part dels administradors de l'obligació de dipositar els documents a què es refereix aquesta Llei dona lloc a la imposició d'una multa a la societat per un import de 200.000 a 2.000.000 de pessetes per cada any de retard en el compliment de l'obligació de dipòsit, amb la instrucció prèvia d'expedient pel Ministeri d'Economia i Hisenda, amb l'audiència dels interessats i d'acord amb la Llei de procediment administratiu.

Article 110.g) En el cas de la publicació dels documents esmentats a l'article anterior, s'ha d'indicar si és íntegra o abreujada. En el primer supòsit s'ha de reproduir fidelment el text dels dipositats en el Registre Mercantil, incloent-hi sempre íntegrament l'informe dels auditors. En el segon cas, s'ha de fer referència a l'oficina del Registre Mercantil en què han estat dipositats els documents. L'informe d'auditoria es pot ometre en aquesta publicació, però s'hi ha d'indicar si ha estat donat amb reserva o no.»

Article sisè

U. L'actual capítol VIII de la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes passa a ser el nou capítol IX. Es denomina «Transformació, fusió i escissió», i es divideix en tres seccions.

Dos. La secció primera es denomina «De la transformació» i queda integrada pels articles 133 a 141, tots dos inclosos, del text vigent de la Llei, i en conserva la redacció, llevat dels articles 135, 139 i 140, i l'article 139.a), que s'hi incorpora, que queden redactats de la manera següent:

«Article 135. 1. L'acord de transformació d'una societat anònima en una societat col·lectiva o comanditària, simple o per accions, només obliga els socis que hagin votat a favor seu.

2. Els accionistes dissidents i els no assistents a la junta general queden separats de la societat sempre que, en el termini d'un mes, comptat des de la data de l'últim anunci a què es refereix l'article anterior, no s'adhereixin per escrit a l'acord de transformació.

3. Els accionistes que no s'hi hagin adherit obtenen el reemborsament de les accions pròpies en la forma que preveu aquesta Llei per al cas de substitució de l'objecte social.

Article 139. Els socis que en virtut de la transformació assumeixin responsabilitat il·limitada pels deutes socials han de respondre en la mateixa forma dels deutes anteriors a la transformació.

Article 139. a) En els casos de transformació de societats anònimes en societats de responsabilitat limitada, els accionistes que no hagin votat a favor de l'acord no queden sotmesos al que disposa el capítol V de la Llei sobre règim jurídic de les societats de responsabilitat limitada durant un termini de tres mesos, comptats des de la publicació en el butlletí oficial del Registre Mercantil de l'extracte d'inscripció de l'acord de transformació.

Article 140. 1. La transformació de societats col·lectives comanditàries o de responsabilitat limitada en societats anònimes no afecta la personalitat jurídica de la societat transformada i s'ha de fer constar en una escriptura pública que ha d'expressar necessàriament totes les mencions previstes per a la de constitució d'una societat anònima. L'informe dels experts independents sobre el patrimoni social no dinerari s'ha d'incorporar a l'escriptura de transformació.

2. L'escriptura pública de transformació s'ha de presentar per a la seva inscripció en el Registre Mercantil, acompanyada del balanç general tancat el dia anterior al de l'acord de transformació.»

Tres. Les seccions segona i tercera queden redactades de la manera següent:

«SECCIÓ SEGONA: DE LA FUSIÓ

Article 142. 1. La fusió de qualssevol societats en una societat anònima nova implica l'extinció de cadascuna d'aquestes i la transmissió en bloc dels respectius patrimonis socials a la nova entitat que hagi d'adquirir per successió universal els drets i obligacions d'aquelles. Si la fusió ha de resultar de l'absorció d'una o més societats per una altra d'anònima ja existent, aquesta adquireix en la mateixa forma els patrimonis de les societats absorbides, que s'extingeixen, i augmenten, si s'escau, el capital social en la quantia que sigui procedent.

2. Els socis de les societats extingides participen en la societat nova o en l'absorbent, i reben un nombre d'accions proporcional a les seves respectives participacions.

Quan sigui convenient per ajustar el tipus de bescanvi de les accions poden rebre, a més, una compensació en diners que no excedeixi el 10 per 100 del valor nominal de les accions atribuïdes.

3. Les societats en liquidació poden participar en una fusió sempre que no hagi començat el repartiment del seu patrimoni entre els accionistes.

Article 143. Les accions de les societats que es fusionen, que estiguin en poder de qualsevol d'aquestes o en poder d'altres persones que actuïn en el seu propi nom, però per compte d'aquestes societats, s'han d'amortitzar i no es poden canviar per accions de la societat absorbent o de la nova societat que resulti de la fusió.

Article 144. 1. El projecte de fusió l'han de redactar els administradors de les societats que es fusionen i contenir, com a mínim, les mencions següents:

a) La denominació i el domicili de les societats que participen en la fusió i de la nova societat, si s'escau, així com les dades identificadores de la seva inscripció en el Registre Mercantil.

b) El tipus de bescanvi de les accions, que s'ha de determinar sobre la base del valor real del patrimoni social, i la compensació complementària en diners que, si s'escau, es prevegi. No és necessari incloure-hi aquesta menció ni l'enunciada a la lletra c), quan la fusió es faci per absorció i la societat absorbent sigui titular de totes les accions de la societat absorbida.

c) El procediment pel qual es bescanvien els títols de les societats que s'hagin d'extingir, la data a partir de la qual les noves accions donen dret a participar en els guanys socials i qualssevol peculiaritats relatives a aquest dret.

d) La data a partir de la qual les operacions de les societats que s'extingeixin s'han de considerar realitzades a efectes comptables per compte de la societat a la qual traspassen el seu patrimoni.

e) Els drets que s'hagin d'atorgar en la societat absorbent o en la nova societat que es constitueixi als titulars d'accions de classes especials i als que tinguin drets especials diferents de les accions en les societats que s'hagin d'extingir o, si s'escau, les opcions que se'ls ofereixin.

f) Els avantatges de qualsevol classe que s'hagin d'atribuir en la societat absorbent o en la nova societat als experts independents que intervinguin en el projecte de fusió, així com als administradors de les societats que es fusionen, de l'absorbent o de la nova societat.

2. El projecte de fusió l'han de signar els administradors de les societats que es fusionen. Si falta la signatura d'algun d'ells s'ha d'assenyalar al final del projecte, amb indicació de la causa.

3. Des que es redacti i signi el projecte de fusió, els administradors de les societats que es fusionin s'han d'abstenir de fer qualsevol classe d'acte o de concloure qualsevol contracte que pugui comprometre l'aprovació del projecte o modificar substancialment la relació de bescanvi de les accions.

4. El projecte de fusió queda sense efecte si no l'han aprovat les juntes generals de totes les societats que participin en la fusió dins els sis mesos següents a la seva data.

Article 145. 1. Es pot considerar balanç de fusió a l'últim balanç anual aprovat, sempre que hagi estat tancat dins els sis mesos anteriors a la data de celebració de la junta que ha de resoldre sobre la fusió. Si el balanç anual no compleix aquest requisit, és necessari elaborar un balanç tancat amb posterioritat al primer dia del tercer mes precedent a la data del projecte de fusió, seguint els mateixos mètodes i criteris de presentació de l'últim balanç anual. En els dos casos, es poden modificar les valoracions que conté l'últim balanç en consideració a les modificacions importants del valor real que no apareguin en els assentaments comptables.

2. El balanç de fusió l'han de verificar els auditors de comptes de la societat quan hi hagi l'obligació d'auditar, i s'ha de sotmetre a l'aprovació de la junta que deliberi sobre la fusió; a aquest efecte s'ha d'esmentar expressament en l'ordre del dia de la junta.

3. La impugnació del balanç de fusió no pot suspendre, per si mateixa, l'execució d'aquesta.

Article 146. 1. Els administradors de cadascuna de les societats que es fusionen han de sol·licitar, al registrador mercantil corresponent al domicili social, la designació d'un o diversos experts independents i diferents, perquè, separatament, emetin un informe sobre el projecte de fusió i sobre el patrimoni aportat per les societats que s'extingeixen.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, els administradors de totes les societats que es fusionen poden demanar al registrador mercantil que designi un o diversos experts per a l'elaboració d'un únic informe. La designació correspon al registrador mercantil del domicili social de la societat absorbent o del que figuri en el projecte de fusió com a domicili de la nova societat.

3. Els experts nomenats, la responsabilitat dels quals es regeix pel que disposen els auditors de comptes de la societat, poden obtenir de les societats que participen en la fusió, sense cap limitació, totes les informacions i documents que creguin útils i procedir a totes les verificacions que estimin necessàries.

4. En el seu informe han de manifestar, en tot cas, si el tipus de bescanvi de les accions està o no justificat, quins han estat els mètodes seguits per a establir-lo, si aquests mètodes són adequats, esmentant els valors als quals condueixen, i les dificultats especials de valoració, si n'hi ha.

5. Els experts han de manifestar, així mateix, si el patrimoni aportat per les societats que s'extingeixen és igual, almenys, al capital de la nova societat o a l'augment de capital de la societat absorbent, segons els casos.

Article 147. 1. En publicar la convocatòria de la junta, s'han de posar a disposició dels accionistes, obligacionistes i titulars de drets especials diferents de les accions, així com dels representants dels treballadors, per al seu examen en el domicili social, els documents següents:

- a) El projecte de fusió a què es refereix l'article 144.
- b) Els comptes anuals i l'informe de gestió dels tres últims exercicis de les societats que participen en la fusió, amb el corresponent informe dels auditors de comptes.
- c) El balanç de fusió de cadascuna de les societats, quan sigui diferent de l'últim balanç anual aprovat per la junta, acompanyat de l'informe que sobre la seva verificació han d'emetre els auditors de comptes de la societat, quan hi hagi l'obligació d'auditar.
- d) Els informes que han d'haver elaborat els administradors de cadascuna de les societats que participen en la fusió per explicar i justificar detalladament el projecte d'aquesta en els aspectes jurídics i econòmics, amb especial referència al tipus de bescanvi de les accions i a les especials dificultats de valoració que hi pugui haver.
- e) Els informes sobre la fusió esmentats a l'article 146.
- f) El projecte d'escriptura de constitució de la nova societat o, si es tracta d'una absorció, el text íntegre de les modificacions que s'hagin d'introduir en els estatuts de la societat absorbent.
- g) Els estatuts vigents de les societats que participen en la fusió.
- h) La relació de noms, cognoms i edat, si són persones físiques, o la denominació o raó social, si són persones jurídiques, i, en els dos casos, la nacionalitat i el domicili dels administradors de les societats que participen en la fusió, la data des de la qual ocupen els seus càrrecs i, si s'escau, les mateixes indicacions dels que hagin de ser proposats com a administradors com a conseqüència de la fusió.

2. Els administradors de les societats que es fusionen estan obligats a informar la junta general de la seva societat sobre qualsevol modificació important de l'actiu o del passiu esdevinguda en qualsevol d'aquestes entre la

data de redacció del projecte de fusió i la de la reunió de la junta general. La mateixa informació han de proporcionar, en els casos de fusió per absorció, als administradors de la societat absorbent i aquests a aquells, perquè, al seu torn, informin la seva junta general.

Article 148. 1. L'acord de fusió, quan es tracti de societats anònimes, l'han d'adoptar a la junta general d'accionistes cadascuna de les societats, ajustant-se al projecte que aquestes hagin fixat i complint els requisits següents:

a) Tant la convocatòria com l'acord a adoptar han de respectar el que estableix l'article 84 i, si s'escau, l'article 86.

b) La convocatòria s'ha de publicar un mes abans, com a mínim, de la data prevista per a la celebració de la junta; ha d'incloure les mencions mínimes del projecte de fusió legalment exigides, i ha de fer constar el dret que correspon a tots els accionistes, obligacionistes i titulars de drets especials diferents de les accions a examinar en el domicili social els documents indicats a l'article 147, així com el d'obtenir el lliurament o enviament gratuïts del text íntegre d'aquests.

c) Quan la fusió es faci mitjançant la creació d'una nova societat, l'acord de fusió ha d'incloure les mencions legalment exigides per a la constitució d'aquella.

d) L'acord de fusió, una vegada adoptat, s'ha de publicar tres vegades en el butlletí oficial del Registre Mercantil i en dos diaris de gran circulació a les províncies en què cadascuna de les societats tinguin els seus domicilis. En l'anunci s'ha de fer constar el dret que assisteix els accionistes i creditors d'obtenir el text íntegre de l'acord adoptat i del balanç de la fusió.

2. En cas que la societat absorbent o la nova societat sigui col·lectiva o comanditària, la fusió requereix el consentiment de tots els accionistes que, per virtut de la fusió, passin a respondre il·limitadament dels deutes socials.

Article 148.a) 1. La fusió no es pot fer abans que transcorri un mes comptat des de la data de l'últim anunci de l'acord de la junta general. Durant aquest termini els creditors de cadascuna de les societats que es fusionen es poden oposar a la fusió en els termes que preveu l'article 101.b).

2. En l'anunci de l'acord de fusió s'ha d'esmentar expressament el dret d'oposició que estableix el paràgraf anterior.

3. Els obligacionistes poden exercir el dret d'oposició en els mateixos termes que la resta de creditors, quan la fusió no hagi estat aprovada per l'assemblea d'obligacionistes.

Article 148.b) Els titulars de drets especials diferents de les accions han de gaudir en la societat absorbent o en la nova societat resultant de la fusió de drets equivalents als que els correspondrien en la societat extingida, llevat que la modificació d'aquests drets hagi estat aprovada per l'assemblea d'aquests titulars o pels titulars individuals.

Article 148.c) 1. Les societats que es fusionen han de fer constar l'acord de fusió aprovat per les seves respectives juntes en una escriptura pública, que ha de contenir el balanç de fusió de les societats que s'extingeixen.

2. Si la fusió es fa mitjançant la creació d'una nova societat, l'escriptura ha de contenir, a més, les mencions legalment exigides per a la seva constitució. Si es fa per absorció, l'escriptura ha de contenir les modificacions estatutàries que hagi acordat la societat absorbent amb motiu de la fusió i el nombre, classe i sèrie de les accions que s'hagin de lliurar a cadascun dels nous accionistes.

3. Una vegada inscrita en el Registre Mercantil competent l'escriptura de constitució per fusió o d'absorció, s'ha de publicar en el butlletí oficial del Registre Mercantil

de conformitat amb el que preveu el Codi de comerç i s'han de cancel·lar els assentaments registrals de les societats extingides.

4. Sense perjudici dels efectes atribuïts a la publicació necessària en el butlletí oficial del Registre Mercantil, l'eficàcia de la fusió queda supeditada a la inscripció de la nova societat o, si s'escau, a la inscripció de l'absorció.

Article 148.d) Si la societat absorbent és titular de totes les accions de la societat absorbida no és procedent l'augment del capital d'aquella, ni tampoc és necessari que els administradors de les societats emetin un informe algun sobre el projecte de fusió, ni que un o diversos experts independents informin sobre aquest.

Article 148.e) 1. L'acció de nul·litat contra una fusió ja inscrita en el Registre només es pot basar en la nul·litat o anul·labilitat dels corresponents acords de la junta general d'accionistes, i s'ha de dirigir contra la societat absorbent o contra la nova societat resultant de la fusió. El termini per a l'exercici de l'acció de nul·litat o d'anul·labilitat caduca al cap de sis mesos comptats des de la data en què la fusió va ser oposable a qui invoca la nul·litat.

2. La sentència que declari la nul·litat s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil, publicar en el seu butlletí oficial i no afecta per si mateixa la validesa de les obligacions nascudes després de la inscripció de la fusió, a favor o a càrrec de la societat absorbent o de la nova societat sorgida de la fusió. D'aquestes obligacions, quan siguin a càrrec de la societat absorbent o de la nova societat, han de respondre solidàriament les societats que van participar en la fusió.

SECCIÓ TERCERA: DE L'ESCISSIÓ

Article 149. 1. S'entén per escissió:

1r L'extinció d'una societat anònima, amb divisió de tot el seu patrimoni en dues o més parts, cadascuna de les quals es traspasa en bloc a una societat de nova creació o és absorbida per una societat ja existent.

2n La segregació d'una o diverses parts del patrimoni d'una societat anònima sense extingir-se, traspasant en bloc el que s'ha segregat a una o diverses societats de nova creació o ja existents.

2. Les accions o participacions socials de les societats beneficiàries de l'escissió s'han d'atribuir en contraprestació als accionistes de la societat que s'escindeix, els quals han de rebre un nombre d'aquelles proporcional a les seves respectives participacions, i la societat ha de reduir, si s'escau i simultàniament, el capital social en la quantia necessària.

Només es pot acordar l'escissió si les accions de la societat que s'escindeix es troben íntegrament desemborsades.

3. Les societats beneficiàries de l'escissió poden tenir una forma mercantil diferent de la de la societat que s'escindeix.

4. Són aplicables a les societats anònimes participants en l'escissió les normes que conté aquesta secció i, si no, les que aquesta Llei estableix per a la fusió, entenent que les referències a la societat absorbent o a la nova societat resultant de la fusió equivalen a referències a les societats beneficiàries de l'escissió.

Article 149.a) 1. En el cas d'escissió parcial, la part del patrimoni social que es divideixi o segregui ha de formar una unitat econòmica.

2. En el cas d'escissió de part del patrimoni social, si la part que es divideix o segrega està constituïda per una o diverses empreses o establiments comercials, industrials o de serveis, a més dels altres efectes, es poden atribuir a la societat beneficiària els deutes contrets per a l'or-

ganització o el funcionament de l'empresa que es traspasa.

Article 149.b) 1. En el projecte d'escissió, a més de les mencions enumerades per al projecte de fusió, s'hi han d'incloure les següents:

a) La designació i el repartiment necessaris dels elements de l'actiu i del passiu que s'han de transmetre a cadascuna de les societats beneficiàries.

b) El repartiment entre els accionistes de la societat escindida de les accions o participacions que els corresponguin en el capital de les societats beneficiàries, així com el criteri en què es funda aquest repartiment.

2. En els casos en què hi hagi dues o més societats beneficiàries, l'atribució als accionistes de la societat que s'escindeix d'accions o participacions d'una sola d'elles requereix el consentiment individual dels afectats.

3. En els casos d'extinció de la societat que s'escindeix, quan un element de l'actiu no s'ha atribuït a alguna societat beneficiària en el projecte d'escissió i la interpretació d'aquest no permeti decidir sobre el repartiment, aquest element o el seu contravalor s'ha de distribuir entre totes les societats beneficiàries de manera proporcional a l'actiu atribuït a cadascuna en el projecte d'escissió.

4. En els casos d'extinció de la societat que s'escindeix, quan un element del passiu no sigui atribuït a alguna societat beneficiària en el projecte d'escissió i la interpretació d'aquest no permeti decidir sobre el seu repartiment, n'han de respondre solidàriament totes les societats beneficiàries.

Article 149.c) 1. En l'informe sobre el projecte d'escissió que han de redactar els administradors de les societats que hi participen, s'hi ha d'expressar que s'han emès, per a cada una de les societats beneficiàries, els informes sobre les aportacions no dineràries que preveu aquesta Llei, així com indicar el Registre Mercantil en què estiguin dipositats o s'hagin de dipositar.

2. Els administradors de la societat escindida estan obligats a informar la seva junta general sobre qualsevol modificació important del patrimoni actiu i passiu esdevinguda entre la data d'elaboració del projecte d'escissió i la data de la reunió de la junta general. La mateixa informació han de proporcionar, en els casos d'escissió per absorció, als administradors de les societats beneficiàries i aquests a aquells, perquè, al seu torn, informin les seves juntes generals.

Article 149.d) 1. Les societats beneficiàries de l'escissió han de sotmetre el patrimoni no dinerari procedent de la societat que s'escindeix a l'informe d'un o diversos experts independents designats pel registrador mercantil del domicili d'aquesta última societat.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, els administradors de totes les societats que participen en l'escissió poden sol·licitar al registrador mercantil del domicili de qualsevol d'aquestes que designi un o diversos experts per a l'elaboració d'un únic informe sobre el patrimoni no dinerari que s'escindeix i sobre el projecte d'escissió.

Article 149.e) En defecte de compliment per part d'una societat beneficiària d'una obligació assumida per aquesta en virtut de l'escissió, han de respondre solidàriament del seu compliment la resta de societats beneficiàries fins a l'import de l'actiu net atribuït en l'escissió a cadascuna i, si la societat escindida no ha deixat d'existir com a conseqüència de l'escissió, la mateixa societat escindida per la totalitat de l'obligació.»

Article setè

Els articles 50, 51, 56, 58, 59, 60, 66, 67, 68, 69, 69.a), 70, 70.a), 70.b), 72, 73 (paràgraf 1r), 76, 79, 80, 83.a), 150 i 152 de la Llei de 17 de juliol de 1951, sobre règim jurídic de les

societats anònimes, queden redactats de la manera següent:

«Article 50. La junta general ordinària, prèviament convocada a aquest efecte, s'ha de reunir necessàriament dins els sis primers mesos de cada exercici, per censurar la gestió social, aprovar, si s'escau, els comptes de l'exercici anterior i resoldre sobre l'aplicació del resultat.

Article 51. 1. La junta general d'accionistes queda vàlidament constituïda en primera convocatòria quan els accionistes presents o representats posseïxin, almenys, el 25 per 100 del capital subscrit amb dret de vot. Els estatuts poden fixar un quòrum superior.

2. En segona convocatòria és vàlida la constitució de la junta sigui quin sigui el capital que hi concorre, llevat que els estatuts fixin un quòrum determinat, el qual, necessàriament, ha de ser inferior al que aquells hagin establert o exigeixi la llei per a la primera convocatòria.

Article 56. 1. Els administradors poden convocar la junta general extraordinària d'accionistes sempre que ho estimin convenient per als interessos socials. Així mateix, l'han de convocar quan ho sol·liciti un nombre de socis titular d'almenys un 5 per 100 del capital social, i en la sol·licitud han d'expressar els assumptes a tractar en la junta. En aquest cas, la junta s'ha de convocar perquè se celebri dins els trenta dies següents a la data en què s'hagi requerit notarialment els administradors per convocar-la.

2. Els administradors han de confeccionar l'ordre del dia incloent-hi necessàriament els assumptes que hagin estat objecte de sol·licitud.

Article 58. 1. Perquè la junta general ordinària o extraordinària pugui acordar vàlidament l'emissió d'obligacions, l'augment o la disminució del capital, la transformació, fusió o escissió de la societat, i en general qualsevol modificació dels estatuts socials, és necessària, en primera convocatòria, la concurrència d'accionistes presents o representats que posseïxin, almenys, el 50 per 100 del capital subscrit amb dret a vot.

2. En segona convocatòria n'hi ha prou amb la concurrència del 25 per 100 del capital esmentat. Quan hi concorrin accionistes que representin menys del 50 per 100 del capital subscrit amb dret a vot, els acords a què es refereix l'apartat anterior només es poden adoptar vàlidament amb el vot favorable dels dos terços del capital present o representat en la junta.

3. Els estatuts socials poden elevar els quòrums i majories que preveuen els apartats anteriors.

Article 59. 1. Els estatuts poden condicionar el dret d'assistència a la junta general a la legitimació anticipada de l'accionista, però en cap cas no poden impedir l'exercici d'aquest dret als titulars d'accions nominatives i d'accions representades per mitjà d'anotacions en compte que les tinguin inscrites en els seus respectius registres amb cinc dies d'antelació a aquell en què s'hagi de celebrar la junta, ni als tenidors d'accions al portador que amb la mateixa antelació hagin efectuat el dipòsit de les seves accions o, si s'escau, del certificat acreditatiu del seu dipòsit en una entitat autoritzada, en la forma que preveuen els estatuts. Si els estatuts no contenen una previsió pel que fa a aquest últim cas, el dipòsit es pot fer en el domicili social. El document que acrediti el compliment d'aquest requisit és nominatiu i té eficàcia legitimadora davant la societat.

2. Els administradors han d'assistir a les juntes generals. Els estatuts poden autoritzar o ordenar l'assistència de directors, gerents, tècnics i altres persones que tinguin interès en la bona marxa dels afers socials.

3. El president de la junta general pot autoritzar l'assistència de qualsevol altra persona que consideri convenient. No obstant això, la junta pot revocar l'autorització.

Article 60. 1. Tot accionista que tingui dret d'assistència es pot fer representar a la junta general per mitjà d'una altra persona, encara que aquesta no sigui accionista. Els estatuts poden limitar aquesta facultat.

2. La representació s'ha de conferir per escrit i amb caràcter especial per a cada junta.

3. En cas que els mateixos administradors de la societat, les entitats dipositàries dels títols o les encarregades del registre d'anotacions en compte sol·licitin la representació per a ells mateixos o per a un altre, i en general sempre que la sol·licitud es formuli de manera pública, el document en què consti el poder ha de contenir o portar annexat l'ordre del dia, així com la sol·licitud d'instruccions per a l'exercici del dret de vot i la indicació del sentit en què votarà el representant en cas que no s'imparteixin instruccions precises. S'entén que hi ha hagut una sol·licitud pública de la representació quan una mateixa persona tingui la de més de tres accionistes. Per excepció, el representant pot votar en un sentit diferent quan es presentin circumstàncies ignorades en el moment de l'enviament de les instruccions i es corri el risc de perjudicar els interessos del representat. En cas de vot emès en un sentit diferent de les instruccions, el representant ha d'informar immediatament el representat, per mitjà d'un escrit en què expliqui les raons del vot.

4. Les restriccions que estableix aquest article no són aplicables quan el representant sigui el cònjuge, ascendent o descendent del representat ni tampoc quan aquell tingui poder general conferit en un document públic amb facultats per administrar tot el patrimoni que el representat tingui en territori nacional.

5. La representació sempre és revocable. L'assistència personal a la junta del representat té valor de revocació.

Article 66. 1. Els administradors poden requerir la presència d'un notari perquè aixequi acta de la junta i estan obligats a requerir-la sempre que, amb cinc dies d'antelació al previst per a la celebració de la junta, ho sol·licitin accionistes que representin, almenys, l'1 per 100 del capital social. Els honoraris notariais són a càrrec de la societat.

2. L'acta notarial té la consideració d'acta de la junta.

Article 67. 1. Es poden impugnar els acords de les juntes de les societats anònimes que siguin contraris a la llei, s'oposin als estatuts o lesionin, en benefici d'un o diversos accionistes o de tercers, els interessos de la societat.

2. Són nuls els acords contraris a la llei. Els altres acords a què es refereix l'apartat anterior són anul·lables.

3. No és procedent la impugnació d'un acord social quan hagi estat deixat sense efecte o substituït vàlidament per un altre. Si és possible eliminar la causa d'impugnació, el jutge ha d'atorgar un termini raonable perquè aquella es pugui solucionar.

Article 68. 1. L'acció d'impugnació dels acords nuls caduca en el termini d'un any. Queden exceptuats d'aquesta regla els acords que per la seva causa o contingut resultin contraris a l'ordre públic.

2. L'acció d'impugnació dels acords anul·lables caduca al cap de quaranta dies.

3. Els terminis de caducitat que preveuen els apartats anteriors es computen des de la data d'adopció de l'acord, i si són inscriptibles, des de la data de la seva publicació en el butlletí oficial del Registre Mercantil.

Article 69. 1. Per a la impugnació dels acords nuls estan legitimats tots els accionistes, els administradors i qualsevol tercer que acrediti interès legítim.

2. Per a la impugnació d'acords anul·lables estan legitimats els accionistes assistents a la junta que hagin fet constar en acta la seva oposició a l'acord, els absents i

els que hagin estat il·legítimament privats del vot, així com els administradors.

3. Les accions d'impugnació s'han de dirigir contra la societat. Quan l'actor tingui la representació exclusiva de la societat i la junta no tingui designat ningú a aquest efecte, el jutge ha de nomenar la persona que l'ha de representar en el procés, entre els accionistes que hagin votat a favor de l'acord impugnat.

4. Els accionistes que hagin votat a favor de l'acord impugnat poden intervenir a costa seva en el procés per mantenir la validesa de l'acord.

Article 69.a) 1. La sentència ferma que declari la nul·litat d'un acord inscripció s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil. El butlletí oficial del Registre Mercantil n'ha de publicar un extracte.

2. En cas que l'acord impugnat estigui inscrit en el Registre Mercantil, la sentència ha de determinar a més la cancel·lació de la seva inscripció, així com la dels assentaments posteriors que resultin contradictoris amb aquesta.

3. La sentència que estimi l'acció d'impugnació produeix efectes davant tots els accionistes, però no afecta els drets adquirits per tercers de bona fe a conseqüència de l'acord impugnat.

Article 70. 1. Les accions d'impugnació dels acords socials s'han de tramitar d'acord amb el que disposa la Llei d'enjudiciament civil per al judici d'una quantia menor.

2. És jutge competent per conèixer de l'assumpte, amb exclusió de qualsevol altre, el jutge de primera instància del lloc del domicili social. El jutge ha d'examinar d'ofici la seva pròpia competència.

3. Totes les impugnacions basades en causes d'anul·lilitat que tinguin per objecte un mateix acord s'han de substanciar i decidir en un sol procés. Amb aquesta finalitat, en els llocs on hi hagi més d'un jutjat de primera instància, les demandes que es presentin després d'una altra s'han de repartir al jutge que conegui de la primera. El jutjat, sigui o no únic en el lloc, no pot donar curs a cap demanda d'impugnació fins que no hagi transcorregut el termini de caducitat assenyalat a l'apartat segon de l'article 68.

Les impugnacions basades en causes de nul·litat que s'exerceixin dins el termini de caducitat de les impugnacions d'acords anul·lables s'acumulen a aquestes segons les regles anteriors. En els altres casos, cal atènyer-se al que disposa la Llei d'enjudiciament civil sobre l'acumulació d'actes.

4. Si entre les proves admeses figura la pericial comptable, el jutge pot atorgar un termini extraordinari de prova, que en cap cas no pot ser superior a dos mesos.

Article 70.a) 1. El demandant o demandants que representin, almenys, un 5 per 100 del capital social, poden sol·licitar en el seu escrit de demanda la suspensió de l'acord impugnat.

2. El jutge ha de proveir l'esmentada sol·licitud en la compareixença prèvia, i pot disposar que s'assegurin mitjançant un aval o caució els perjudicis que eventualment es puguin causar a la societat.

En cas de perill de retard, el jutge, abans de la compareixença prèvia, pot decretar la suspensió d'acord amb les normes del procediment incidental.

3. Contra la resolució del jutge es pot interposar un recurs de reposició i contra l'acte desestimatori de la reposició es pot interposar un recurs d'apel·lació, que s'admet en els dos efectes, mitjançant un escrit que s'ha de presentar en el termini de cinc dies.

4. El jutjat ha d'admetre el recurs i citar les parts perquè en un termini igual es personin a l'Audiència. Dins el termini de la citació, el recurrent ha de comparèixer davant l'Audiència i al mateix temps formalitzar el recurs per mitjà d'un escrit motivat, el qual s'ha de traslladar per

cinc dies als recorreguts que hi hagin comparegut, a fi que s'hi puguin oposar.

5. L'Audiència, sense més tràmits i sense celebració de vista, ha de resoldre en el termini de deu dies. Contra la resolució de l'Audiència no es pot interposar cap recurs.

Article 70.b) 1. L'anotació preventiva de la demanda d'impugnació en el Registre Mercantil i la seva publicació en el butlletí oficial es poden obtenir d'acord amb el que preveu el Reglament del Registre Mercantil.

2. L'anotació preventiva de les resolucions firmes que ordenin la suspensió de l'acord impugnat s'ha de practicar, sense més tràmits, a la vista d'aquelles.

3. L'anotació preventiva de la demanda s'ha de cancel·lar quan aquesta es desestimi per sentència ferma i quan hagi desistit de l'acció la part demandant o hagi caducat la instància. En les mateixes circumstàncies s'ha de cancel·lar l'anotació preventiva de la suspensió de l'acord.

Article 72. 1. Els administradors han d'exercir el seu càrrec durant el termini que assenyalen els estatuts socials, el qual no pot excedir els cinc anys. Poden ser reelegits una o més vegades per un període de la mateixa durada màxima.

2. El nomenament dels administradors té efecte des del moment de la seva acceptació i s'ha de presentar a inscripció en el Registre Mercantil dins els deu dies següents a la data d'aquella, i s'hi han de fer constar els noms, cognoms, domicili i nacionalitat i, en relació amb els administradors que tinguin atribuïda la representació de la societat, si poden actuar per si sols o necessiten fer-ho conjuntament.

Article 73. 1. Quan l'administració es confiï conjuntament a més de dues persones, aquestes han de constituir el consell d'administració.

Article 76. 1. La representació de la societat, en judici o fora d'aquest, correspon als administradors en la forma que determinin els estatuts.

2. La representació s'estén a tots els actes compresos en l'objecte social delimitat en els estatuts. Qualsevol limitació de les facultats representatives dels administradors, encara que es trobi inscrita en el Registre Mercantil, és ineficaç davant de tercers.

3. La societat queda obligada davant de tercers que hagin obrat de bona fe i sense culpa greu, encara que es desprengui dels estatuts inscrits en el Registre Mercantil que l'acte no està comprès en l'objecte social.

Article 79. 1. Els administradors han d'exercir el seu càrrec amb la diligència d'un ordenat empresari i representant lleial. Han de guardar secret sobre les informacions de caràcter confidencial fins i tot després de cessar en les seves funcions.

2. Els administradors han de respondre davant la societat, davant els accionistes i davant els creditors socials del dany que causin per actes contraris a la llei o als estatuts o pels realitzats sense la diligència amb la qual han d'ocupar el càrrec.

3. Han de respondre solidàriament tots els membres de l'òrgan d'administració que va fer l'acte o va adoptar l'acord lesiu, menys els que provin que, no havent intervingut en la seva adopció i execució, en desconeixien l'existència o coneixent-la, van fer tot el convenient per evitar el dany o, almenys, s'hi van oposar expressament.

4. En cap cas no exonera de responsabilitat la circumstància que l'acte o acord lesiu hagi estat adoptat, autoritzat o ratificat per la junta general.

Article 80. 1. L'acció de responsabilitat contra els administradors l'entaula la societat, amb l'acord previ de

la junta general, que pot ser adoptat, encara que no consti en l'ordre del dia.

Els estatuts no poden establir una majoria diferent de la que preveu l'article 48 per a l'adopció d'aquest acord.

2. En qualsevol moment la junta general pot transigir o renunciar a l'exercici de l'acció, sempre que no s'hi oposin socis que representin el 5 per 100 del capital social. L'acord de promoure l'acció o de transigir determina la destitució dels administradors afectats.

3. L'aprovació dels comptes anuals no impedeix l'exercici de l'acció de responsabilitat ni comporta la renúncia a l'acció acordada o exercida.

4. Els accionistes, en els termes que preveu l'article 56, poden sol·licitar la convocatòria de la junta general perquè aquesta decideixi sobre l'exercici de l'acció de responsabilitat i també entaular conjuntament l'acció de responsabilitat en defensa de l'interès social quan els administradors no convoquin la junta general sol·licitada amb aquesta finalitat, quan la societat no l'entauli dins el termini d'un mes comptat des de la data d'adopció del corresponent acord o bé quan aquest hagi estat contrari a l'exigència de responsabilitat.

5. Els creditors de la societat poden exercir l'acció social de responsabilitat contra els administradors quan no hagi estat exercida per la societat o els seus accionistes, sempre que el patrimoni social sigui insuficient per a la satisfacció dels seus crèdits.

Article 83.a) 1. Els administradors poden impugnar els acords nuls i anul·lables del Consell d'Administració o qualsevol altre òrgan col·legiat d'administració, en el termini de trenta dies des de la seva adopció. Igualment poden impugnar aquests acords els accionistes que representin un 5 per 100 del capital social, en el termini de trenta dies des que en tinguin coneixement, sempre que no hagi transcorregut un any des de la seva adopció.

2. La impugnació s'ha de tramitar de conformitat amb el que estableix per a la impugnació dels acords la junta general.

Article 150. 1. La societat anònima es dissol:

1r Per acord de la junta general, adoptat d'acord amb l'article 58.

2n Per compliment del termini fixat en els estatuts.

3r Per la conclusió de l'empresa que constitueixi el seu objecte o la impossibilitat manifesta de realitzar l'objecte social o per la paralització dels òrgans socials, de manera que resulti impossible el seu funcionament.

4t Per conseqüència de pèrdues que deixin reduït el patrimoni a una quantitat inferior a la meitat del capital social, llevat que aquest s'augmenti o es redueixi en la mesura suficient.

5è Per reducció del capital social per sota del mínim legal.

6è Per la fusió o escissió total de la societat.

7è Per qualsevol altra causa que estableixin els estatuts.

2 La fallida de la societat en determina la dissolució quan s'acordi expressament com a conseqüència de la resolució judicial que la declari.

Article 152. 1. Transcorregut el termini de durada de la societat, aquesta es dissol de ple dret, llevat que abans hagi estat expressament prorrogada i inscrita la pròrroga en el Registre Mercantil.

2. Quan hi concorri alguna de les causes previstes en els números 3e, 4t, 5è i 7è de l'apartat 1 de l'article 150, la dissolució de la societat requereix l'acord de la junta general constituïda d'acord amb l'article 51. Els administradors han de convocar la junta general en el termini de dos mesos, perquè adopti l'acord de dissolució. Qualsevol accionista pot requerir als administradors perquè con-

voquin la junta, si, segons el seu parer, hi ha una causa legítima per a la dissolució.

3. En cas que la junta sol·licitada no sigui convocada o no es pugui aconseguir l'acord o aquest sigui contrari a la dissolució, qualsevol interessat pot sol·licitar la dissolució judicial de la societat.

4. Els administradors estan obligats a sol·licitar la dissolució judicial de la societat quan l'acord social sigui contrari a la dissolució o no es pugui aconseguir.

5. Han de respondre solidàriament de les obligacions socials els administradors que incompleixin l'obligació de convocar en el termini de dos mesos la junta general, perquè adopti, si s'escau, l'acord de dissolució o que no sol·licitin la dissolució judicial de la societat en el termini de dos mesos, a comptar de la data prevista per a la celebració de la junta, quan aquesta no s'hagi constituït, o des del dia de la junta, quan l'acord hagi estat contrari a la dissolució.»

Article vuitè

La disposició addicional de la Llei de societats anònimes queda redactada en la forma següent:

«1. S'autoritza el Govern perquè, mitjançant un reial decret, aprovi:

1r El Pla general de comptabilitat, adaptant-lo a la legislació mercantil vigent, així com les modificacions necessàries com a conseqüència de canvis introduïts pel que fa al cas en les directives comunitàries, imposant la subdivisió de les partides que preveuen els articles 103, 103.a) i 105, respectant l'estructura dels esquemes que s'hi preveuen i l'addició de noves partides, en la mesura que el seu contingut no estigui comprès en cap de les previstes en els esquemes esmentats.

2n La modificació dels límits monetaris que figuren en aquesta Llei, perquè puguin ser aplicables els comptes anuals abreujats i d'acord amb els criteris fixats per les directives comunitàries.

3r L'adaptació dels imports de les multes que figuren en aquesta Llei i en el Codi de comerç a les variacions del cost de la vida.

4t La dispensa de l'obligació de consolidar respecte de les societats mercantils en què, tot i estar obligades a efectuar la consolidació, hi pugui concórrer alguna causa d'excepció prevista a les directives comunitàries no inclosa a l'article 43 del Codi de comerç.

2. S'autoritza el ministre d'Economia i Hisenda perquè, a proposta de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes i mitjançant una ordre ministerial, aprovi:

1r Les adaptacions sectorials quan la naturalesa de l'activitat d'aquests sectors exigeixi un canvi en l'estructura, nomenclatura i terminologia de les partides del balanç esmentats a l'article 103.a) d'aquesta Llei i en el compte de pèrdues i guanys.

2n Les excepcions al que preveu l'article 106.a) respecte a les despeses de recerca i desenvolupament.»

Article novè

La societat pot emetre obligacions convertibles en accions, sempre que la junta general determini les bases i les modalitats de la conversió i acordi augmentar el capital en la quantia necessària. Els administradors han de redactar abans de la convocatòria de la junta un informe que expliqui les bases i modalitats de la conversió, al qual se n'ha d'adjuntar un altre dels auditors de comptes.

Els accionistes de la societat tenen dret de subscripció preferent de les obligacions convertibles. El mateix dret correspon als titulars de les obligacions convertibles pertanyents a emissions anteriors en la proporció que els correspongui segons les bases de la conversió. Al dret de

subscripció preferent d'obligacions convertibles és aplicable el que disposa l'article 95 de la Llei de societats anònimes.

Les obligacions convertibles no es poden emetre per una xifra inferior al seu valor nominal. Tampoc no poden ser convertides obligacions en accions quan el valor nominal d'aquelles sigui inferior al d'aquestes.

Llevat que la junta general acordi un altre procediment, els obligacionistes poden sol·licitar en qualsevol moment la conversió. En aquest cas, els administradors, dins el primer mes de cada semestre, han d'emetre les accions que corresponguin als obligacionistes que hagin sol·licitat la conversió durant el semestre anterior i inscriure durant el mes següent en el Registre Mercantil l'augment de capital corresponent a les accions emeses.

En qualsevol cas, la junta general ha d'assenyalar el termini màxim perquè es pugui portar a efecte la conversió.

Mentre aquesta sigui possible, si es produeix un augment de capital amb capital amb càrrec a reserves o es redueix el capital per pèrdues, s'ha de modificar la relació de canvi de les obligacions per accions, en proporció a la quantia de l'augment o de la reducció de forma que afecti de la mateixa manera els accionistes i els obligacionistes.

La junta general no pot acordar la reducció de capital mitjançant restitució de les seves aportacions als accionistes o condonació dels dividends passius mentre hi hagi obligacions convertibles, llevat que, amb caràcter previ i garanties suficients, s'ofereixi als obligacionistes la possibilitat de fer la conversió.

Article desè

S'introdueix una nova disposició addicional a la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes, amb la redacció següent:

«1. Qualsevol adquisició d'accions pròpies o d'accions de la societat dominant cotitzades en un mercat secundari oficial que superi l'1 per 100 de la xifra del capital social s'ha de comunicar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors en els termes que s'estableixin reglamentàriament. La infracció d'aquesta obligació se sanciona d'acord amb el que preveu la lletra j) de l'article 100 de la Llei del mercat de valors.

2. El límit d'adquisició d'accions pròpies o d'accions de la societat dominant que estableix el número 2n de l'apartat primer de l'article 42.a) d'aquesta Llei queda fixat, en relació amb les accions cotitzades en un mercat secundari oficial, en el 5 per 100 de la xifra del capital social de la societat adquirent.

3. Quan les accions i les obligacions convertibles en accions cotitzin en un mercat secundari oficial i els drets de subscripció que generin siguin lliurement negociables en aquest, l'operació d'augment de capital té la consideració d'oferta pública, i queda subjecta a la normativa del mercat de valors i a la que conté l'article 97 d'aquesta Llei.

4. En els supòsits que preveu l'article 98 d'aquesta Llei el fracàs total o parcial de l'augment de capital s'ha de comunicar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, sempre que aquesta hagi intervingut en la verificació inicial de l'operació.

5. Les accions i les obligacions que pretenguin accedir o continuar admeses a cotització en un mercat secundari oficial necessàriament s'han de representar per mitjà d'anotacions en compte.

Tan aviat com els valors indicats al paràgraf anterior es representin per mitjà d'anotacions en compte, els títols en què anteriorment es reflectien queden amortitzats de ple dret, i s'ha de fer pública la seva anul·lació mitjançant anuncis en el Butlletí Oficial de l'Estat, en els corresponents de les borses de valors i en tres diaris de màxima difusió en tot el territori nacional.

El Govern, amb l'informe previ de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, ha de fixar els terminis i procedi-

ment que han de presidir la representació per mitjà d'anotacions en compte de les accions cotitzades a què es refereix el paràgraf anterior.

6. Les entitats que d'acord amb la normativa reguladora del mercat de valors hagin de portar els registres dels valors representats per mitjà d'anotacions en compte estan obligades a comunicar a la societat emissora les dades necessàries per a la identificació dels seus accionistes.»

Article onzè

Els articles 3, 6, 11, 13, 15, 20 (últim paràgraf), 22, 24 i 25 de la Llei de 17 de juliol de 1953, sobre règim jurídic de les societats de responsabilitat limitada, queden redactats de la manera següent:

«Article 3. El capital social ha d'estar integrat per les aportacions dels socis, no pot ser inferior a 500.000 pessetes, s'ha d'expressar precisament en aquesta moneda i des del seu origen ha d'estar totalment desemborsat.

Segui quin sigui el seu objecte, la societat té caràcter mercantil i queda sotmesa als preceptes d'aquesta Llei.

Article 6. Als actes i contractes subscrits en nom de la societat abans de la seva inscripció s'ha d'aplicar el que disposa la Llei de societats anònimes. Igualment s'ha d'aplicar la secció quarta del capítol II d'aquesta Llei al règim de la nul·litat de les societats de responsabilitat limitada.

Article 11. És aplicable als administradors de la societat de responsabilitat limitada el que es disposa per als administradors de la societat anònima, llevat del que estableix aquesta Llei.

Article 13. Els administradors han d'exercir el càrrec durant el període de temps que assenyali l'escriptura social.

Els administradors poden ser separats del seu càrrec en qualsevol moment, per acord dels socis que representin la majoria del capital social, excepte quan hagin estat nomenats en l'escriptura fundacional, cas en què s'ha d'observar el que disposa l'article 17.

Article 15. La convocatòria de la junta general l'han de fer els administradors, amb antelació i en la forma que prevegi l'escriptura social, i s'han d'expressar en aquella, amb la claredat adequada, els assumptes sobre els quals hagin de deliberar. Els administradors han de convocar necessàriament la junta quan ho sol·liciti un nombre de socis que representi, almenys, la desena part del capital social, llevat que l'escriptura redueixi aquesta proporció o assenyali, en la minoria que fixi, la necessitat de computar també el mateix percentatge respecte al total de socis.

Sense perjudici del que estableix el paràgraf anterior, la junta queda vàlidament constituïda per tractar qualsevol assumpte sense necessitat de convocatòria prèvia si, trobant-se present o representat tot el capital social, tots els assistents decideixen dur-la a terme.

En tot el que no preveu aquesta Llei, és aplicable a la junta general de socis el que es disposa per a la junta general d'accionistes. Els acords socials, tant si han estat adoptats en la junta general de socis com si no ho han estat, són impugnables de conformitat amb el que es preveu per a la junta general d'accionistes.

Article 20, paràgraf últim. La transmissió de les participacions socials s'ha de formalitzar en un document públic.

Article 22. L'adquisició per qualsevol títol de participacions socials s'ha de comunicar per escrit als administradors de la societat, indicant el nom o denominació social, nacionalitat i domicili del nou soci.

Sense complir aquest requisit el soci no pot pretendre l'exercici dels drets que li corresponguin en la societat.

La societat ha de portar un llibre registre de soci, en què s'han d'inscriure les seves circumstàncies personals, les participacions socials que cadascun d'ells posseeixi i les variacions que es produeixin. Qualsevol soci pot consultar aquest llibre registre, que ha d'estar sota la cura i responsabilitat dels administradors. El soci té dret a obtenir un certificat de les seves participacions en la societat, que figurin en el llibre registre.

Article 24. A l'usdefruit de participacions socials s'ha d'aplicar el que es disposa per a l'usdefruit d'accions.

Article 25. En el cas de penyora de participacions socials, correspon al propietari d'aquestes, llevat que hi hagi disposició en contra de l'escriptura social, l'exercici dels drets de soci.

La constitució de la penyora sobre les participacions socials ha de constar en un document públic, que s'ha d'anotar en el llibre registre de socis.»

Article dotzè

En la Llei de 17 de juliol de 1953, sobre règim jurídic de les societats de responsabilitat limitada, el capítol VI es denomina «Comptes anuals i distribució de beneficis» i està integrat pels articles 26 i 27. L'article 27 té el mateix text que té en l'actualitat l'article 29 de la Llei. L'article 26 queda redactat de la manera següent:

«Article 26. S'ha d'aplicar als comptes anuals de les societats de responsabilitat limitada el que disposa el capítol VII de la Llei de societats anònimes, sense perjudici del que estableixen aquest article i el següent.

Qualsevol soci té dret a examinar, en l'època i durant el termini que assenyali l'escriptura social, per si mateix o en unió d'una persona perita, els comptes anuals de la societat amb tots els seus antecedents. El termini que assenyali l'escriptura social per a l'examen dels comptes no pot ser inferior a quinze dies. Si l'escriptura social no fixa una època per a l'examen dels comptes el soci pot exercir aquest dret en qualsevol moment.

L'exercici per part de la minoria del dret que es nomeni auditor de comptes amb càrrec a la societat no impedeix ni limita l'exercici del dret a què es refereix el paràgraf anterior.»

Article tretzè

En la Llei sobre règim jurídic de les societats de responsabilitat limitada, de 17 de juliol de 1953, el capítol VII s'ha de denominar «Fusió i escissió» i ha d'estar integrat pels articles 28 i 29. L'actual capítol VII (Dissolució i liquidació) passa a ser el nou capítol VIII, integrat, com fins ara, pels articles 30 a 32, dels quals únicament es modifica el primer.

Els articles 28 i 29, integrants del nou capítol VII (Fusió i escissió) i l'article 30 queden redactats de la manera següent:

«Article 28. La fusió de la societat de responsabilitat limitada s'ha d'acordar amb els requisits exigits a l'article 17, i s'ha d'ajustar al projecte de fusió, i regir, quan siguin aplicables, per les normes que regeixen la fusió de les societats anònimes.

Article 29. L'escissió de la societat de responsabilitat limitada s'ha d'acordar amb els requisits exigits a l'article 17, i s'ha d'ajustar al projecte d'escissió, i regir, quan siguin aplicables, per les normes que regeixen l'escissió de les societats anònimes.

Article 30. La societat de responsabilitat limitada es dissol per les mateixes causes i amb els mateixos efectes que la societat anònima.»

Article catorzè

U. L'article 122 del Codi de comerç queda redactat de la manera següent:

«Article 122. Per regla general les societats mercantils es constitueixen adoptant alguna de les formes següents:

1. La regular col·lectiva.
2. La comanditària, simple o per accions.
3. L'anònima.
4. La de responsabilitat limitada.»

Dos. La secció quarta del títol I del llibre II del Codi de comerç, que comprèn els articles 151 a 157, queda redactada de la manera següent:

«De les societats en comandita per accions

Article 151. La societat en comandita per accions té el capital dividit en accions, que es forma per les aportacions de tots els socis, un dels quals, almenys, ha de respondre personalment dels deutes socials com a soci col·lectiu en els termes que preveuen els articles 127 i 137.

Article 152. A la societat en comandita per accions s'ha d'aplicar la Llei de societats anònimes, llevat del que resulti incompatible amb les disposicions d'aquesta secció.

Article 153. Es pot utilitzar una raó social, amb el nom de tots els socis col·lectius, d'algun d'ells o d'un de sol, o bé, una denominació objectiva, amb la indicació necessària de "societat en comandita per accions" o la seva abreviatura "s. com. per a."

Article 154. En els estatuts socials ha de figurar el nom dels socis col·lectius.

Article 155. 1. L'administració de la societat ha d'estar necessàriament a càrrec dels socis col·lectius, els quals tenen les facultats, els drets i deures dels administradors en la societat anònima. El nou administrador ha d'assumir la condició de soci col·lectiu des del moment en què accepti el nomenament.

2. La separació del càrrec d'administrador requereix la modificació dels estatuts socials de conformitat amb el que preveu l'article següent. Si la separació té lloc sense una causa justa el soci té dret a la indemnització de danys i perjudicis.

3. El cessament del soci col·lectiu com a administrador posa fi a la seva responsabilitat il·limitada amb relació als deutes socials que es contreguin després de la publicació de la seva inscripció en el Registre Mercantil.

Article 156. 1. La modificació d'estatuts s'ha d'efectuar mitjançant un acord de la junta general, que s'ha d'adoptar d'acord amb el que preveu la Llei de societats anònimes.

2. Si la modificació d'estatuts té per objecte el nomenament d'administradors, la modificació del règim d'administració, el canvi de l'objecte social o la continuació de la societat més enllà del termini previst en els estatuts, l'acord requereix a més el consentiment exprés de tots els socis col·lectius.

3. En els acords que tinguin per objecte la separació d'un administrador el soci afectat s'ha d'abstenir de participar en la votació.

Article 157. Amb independència de les causes de dissolució que preveu la Llei de societats anònimes, la societat es dissol per mort, cessament, incapacitat o fallida de tots els socis col·lectius, llevat que, en el termini de sis mesos i mitjançant la modificació dels estatuts, s'hi incorpori algun soci col·lectiu o s'acordi la transformació de la societat en un altre tipus social.»

Article quinzè

L'article segon i el primer paràgraf de l'article cinquè del capítol primer de la Llei 15/1986, de 25 d'abril, de societats anònimes laborals, queden redactats de la manera següent:

«Article 2n En el que no preveu aquesta Llei, les societats anònimes laborals es regeixen per les normes aplicables a les societats anònimes.»

Article 5è (paràgraf primer). El capital social, que ha d'estar dividit en accions, s'ha de fixar en els estatuts. En el moment de la constitució, ha d'estar totalment subscrit i desemborsat en una quarta part, almenys, el valor nominal de cadascuna de les accions.»

Article setzè

Se suprimeix l'apartat tercer de l'article 13 de la Llei 33/1984, de 2 d'agost, sobre ordenació de l'assegurança privada, i s'introdueix un segon apartat a l'article 7è de la mateixa Llei, redactat de la manera següent:

«2. Les entitats asseguradores s'han de constituir mitjançant una escriptura pública que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil.»

Article dissetè

La disposició transitòria desena de la Llei del mercat de valors queda redactada en els termes següents:

«A partir de l'entrada en vigor dels preceptes d'aquesta Llei referents a les borses de valors la incorporació de noves emissions al sistema de fungibilitat que regula el Decret 1128/1974, de 25 d'abril, té caràcter excepcional. Aquest sistema de fungibilitat es considera a extingir i els títols de nova emissió que s'hi hagin incorporat en els termes anteriorment esmentats s'han de transformar obligatòriament en anotacions en compte, tan aviat com estiguin disponibles els nous sistemes de registre i gestió de valors anotats. El Govern ha de regular la transformació de la resta de títols en anotacions a compte, i derogar la disposició esmentada no més tard del 31 de desembre de 1992.»

Article divuitè

L'article 2n de la Llei 211/1964, de 24 de desembre, sobre regulació de l'emissió d'obligacions per societats que no hagin adoptat la forma d'anònimes, associacions o altres persones jurídiques i la constitució del sindicat d'obligacionistes, queda redactat així:

«Les emissions d'obligacions o altres valors negociables emesos en massa i la seva cancel·lació, així com el nomenament i el cessament del comissari i els estatuts del sindicat d'obligacionistes s'han d'inscriure en el full obert a l'entitat emissora en el Registre Mercantil.»

Si les obligacions estan representades per títols valors, una de les matrius dels emesos s'ha de dipositar en el Registre Mercantil, i l'altra queda en poder de la societat emissora.»

Article dinovè

L'apartat quart de l'article 31 del text refós de la Llei d'arrendaments urbans, aprovat pel Decret de 24 de desembre de 1964, queda redactat de la manera següent:

«No es reputa causat el traspàs en els casos de transformació, fusió o escissió de societats mercantils, però l'arrendador té dret a elevar la renda com si s'hagués produït el traspàs.»

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Les infraccions per incompliment de les obligacions que estableix l'article 24 del Codi de comerç prescriuen al cap de sis mesos i les compreses als articles 47 i 110.f) de la Llei de societats anònimes, al cap de tres anys.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera.—A partir de la publicació d'aquesta Llei en el Butlletí Oficial de l'Estat no s'autoritzen escriptures de constitució de societats anònimes, de responsabilitat limitada o comanditàries per accions que tinguin una xifra de capital social inferior al legalment establert per a aquestes formes socials, ni escriptures de modificació del capital social que el deixin reduït per sota de les xifres esmentades.

Segona.—Les disposicions de les escriptures i estatuts de societat anònima, societat de responsabilitat limitada i societat en comandita per accions que s'oposin al que preveu aquesta Llei queden sense efecte a partir de la seva entrada en vigor.

Tercera.—1. Abans del 30 de juny de 1992, les societats anònimes, de responsabilitat limitada i en comandita per accions han d'adaptar els seus estatuts o la seva escriptura social al que disposa aquesta Llei, si estan en contradicció amb els seus preceptes.

2. Les societats anònimes i comanditàries per accions que tinguin un capital inferior a deu milions de pessetes han d'haver augmentat, en el termini assenyalat al paràgraf anterior, efectivament el seu capital fins almenys aquesta xifra o s'han de transformar en societat col·lectiva, comanditària o de responsabilitat limitada. Les societats de responsabilitat limitada que tinguin un capital inferior a cinc-cents mil pessetes han d'augmentar, en el mateix termini, el seu capital fins a aquesta xifra, com a mínim, o s'han de transformar.

3. No obstant el que disposa el paràgraf anterior, les societats anònimes laborals a què es refereix la Llei 15/1986, de 25 d'abril, constituïdes abans de la publicació d'aquesta Llei en el «Butlletí Oficial de l'Estat», el capital social de les quals sigui inferior a quatre milions de pessetes, tenen un termini de quatre anys per augmentar el seu capital social fins a aquesta xifra. Les que en aquest termini hagin efectuat l'adaptació disposen d'un nou termini que expira el 31 de desembre de 1996, per augmentar el seu capital fins a la xifra de deu milions de pessetes. A efectes del compliment dels terminis abans assenyalats, les societats anònimes laborals poden augmentar, per una sola vegada i amb l'autorització prèvia del Ministeri de Treball i Seguretat Social, el capital social amb càrrec totalment o parcialment a les quantitats que s'hagin destinat en exercicis anteriors a dotar el fons especial de reserva que regula l'article 17 de la Llei 15/1986, de 25 d'abril.

4. Transcorreguts els terminis a què es refereixen els tres paràgrafs anteriors sense que s'hagin adoptat i inscrit les mesures que s'hi preveuen, els administradors i, si s'escau, els liquidadors han de respondre personalment i solidàriament entre si i amb la societat dels deutes socials.

Quarta.—1. Les societats a què es refereix la disposició anterior han de presentar en el Registre Mercantil on estiguin inscrites l'escriptura de modificació dels estatuts socials per a la seva adaptació. En tot cas el registrador ha de fer constar la seva qualificació mitjançant una nota posada al marge de la primera inscripció de la societat i al peu del títol presentat, que s'ha de tornar als interessats per a l'esmena, en el supòsit que no s'hagi fet l'adaptació correctament.

2. En el mateix termini les societats anònimes han de presentar l'acord de reelecció o cessament dels administradors que estiguin exercint el càrrec per un període superior al de cinc anys comptat des del nomenament o des de l'última reelecció.

3. ranscorregut el termini legal d'adaptació, els registradors mercantils han de remetre al Ministeri de Justícia una relació de les societats que no consti que hagin fet l'adaptació, tot i que l'havien de fer, o que, tot i haver-la fet, sigui incompleta.

4. L'incompliment del que preveuen aquestes disposicions transitòries se sanciona, amb la instrucció d'expedient prèvia per part del Ministeri de Justícia, amb l'audiència dels interessats i de conformitat amb la Llei de procediment administratiu, amb una multa per una quantia de cinc-centes mil pessetes en el supòsit de no-presentació de l'acord de reelecció o cessament dels administradors que estiguin exercint el càrrec per un període superior a cinc anys, i amb una multa per una quantia de cinc milions de pessetes per al cas de no-adaptació dels seus estatuts o de l'escriptura social al que disposa la Llei, sense perjudici dels efectes substantius derivats de la falta d'acomodació.

Cinquena.-1. Als únics efectes de l'adaptació dels seus estatuts del que disposa aquesta Llei, el quòrum de constitució de les juntes generals de les societats anònimes és el de l'article 58 de la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes, en la redacció que en fa aquesta Llei, sigui quin sigui el quòrum estatutari. En tot cas, i sigui quina sigui la majoria estatutària, els acords d'adaptació s'han d'adoptar amb les majories a què es refereix el dit article.

2. Per adaptar les escriptures de les societats de responsabilitat limitada n'hi ha prou que voti a favor de l'adaptació la meitat del capital social, sigui quin sigui el règim de constitució i proporció de socis i de capital exigít per l'escriptura social.

Sisena.-1. A partir de la data màxima establerta per a l'adequació de la xifra del capital social al mínim legal, no es pot inscriure en el Registre Mercantil cap escriptura de societat anònima, de responsabilitat limitada o comanditària per accions que no hagi procedit a l'adequació esmentada. Se n'exceptuen les escriptures de cessament o de dimissió d'administradors, gerents, directors generals i liquidadors, i de revocació de poders, així com la de dissolució de la societat i nomenament de liquidadors.

2. Si abans del 31 de desembre de 1995 les societats anònimes i comanditàries per accions no han presentat en el Registre Mercantil l'escriptura o escriptures en què consti l'acord d'augmentar el capital social fins al mínim legal, la subscripció total de les accions emeses i el desemborsament d'una quarta part, almenys, del valor de cadascuna de les seves accions queden dissolts de ple dret, i immediatament el registrador cancel·la d'ofici els assentaments corresponents a la societat dissolta. No obstant la cancel·lació, subsisteix la responsabilitat personal i solidària d'administradors, gerents, directors generals i liquidadors pels deutes contrets o que es contreguin en nom de la societat. De la mateixa manera s'ha de procedir respecte de les societats de responsabilitat limitada que no hagin presentat en el Registre Mercantil abans del 31 de desembre de 1995 l'escriptura o escriptures en què consti l'acord d'augmentar el capital social fins al mínim legal, la subscripció total de les participacions socials i el desemborsament íntegre d'aquestes o de l'escriptura de transformació en societat col·lectiva o comanditària simple.

Setena.-Abans del 30 de juny de 1992, les caixes d'estalvis, les mútues i cooperatives d'assegurances i les mutualitats de previsió social s'han d'inscriure en el Registre Mercantil en la circumscripció del qual radiqui el seu domicili. La inscripció s'ha de practicar en virtut d'escriptura pública atorgada per qui tingui la presidència de l'òrgan d'administració de l'entitat, específicament apoderat a aquest efecte, en què s'han de fer constar la data de la fundació, el nom i cognoms o la denominació dels fundadors, els estatuts en vigor i el nom i cognoms o la denominació, el domicili i la nacionalitat dels que formin part

de l'òrgan d'administració i de l'òrgan de control, en cas que n'hi hagi, amb l'expressió de la data del nomenament de cadascun dels seus membres. Una vegada inscrita l'entitat, s'ha de procedir a la inscripció de les seves sucursals en la forma que es determini reglamentàriament.

Vuitena.-Els actes i documents legalment necessaris perquè les societats constituïdes d'acord amb la legislació anterior puguin donar compliment al que estableix aquesta Llei, dins els terminis que assenyalen aquestes disposicions transitòries, queden exempts de tributs i exaccions de totes classes. La mateixa exempció s'aplica als actes i documents legalment necessaris perquè siguin inscrits en el Registre Mercantil els subjectes obligats a inscriure-s'hi en virtut de les disposicions d'aquesta Llei i que no ho estiguin d'acord amb la legislació anterior.

El Govern, a proposta del ministre de Justícia, ha de fixar una reducció en els drets que els notaris i els registradors mercantils hagin de percebre com a conseqüència de l'aplicació dels seus respectius aranzels pels actes i documents necessaris per a l'adaptació de les societats existents al que preveu aquesta Llei i per a la inscripció en el Registre Mercantil dels subjectes obligats a fer-ho en virtut de les disposicions d'aquesta.

Novena.-Les accions pròpies o de la societat dominant posseïdes per la societat en el moment d'entrar en vigor aquesta Llei, en la mesura que infringeixin el que disposa la Llei de societats anònimes, han de ser alienades en el termini d'un any. En cas que s'ometi aquesta obligació, s'hi ha d'aplicar l'apartat segon de l'article 42.a).

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogats:

1. L'apartat segon de l'article 117 i els articles 123, 158 a 168 i 238 del Codi de comerç.
2. La Llei 83/1968, de 5 de desembre, per la qual es determinen normes especials per a la fusió de societats anònimes en els casos en què s'hagi atorgat el règim d'acció concertada o s'hagin concedit beneficis fiscals.
3. El paràgraf primer de l'article 2 i els paràgrafs primer i sisè de l'article 15 de la Llei 76/1980, de 26 de desembre, sobre règim fiscal de les fusions d'empreses.
4. El paràgraf primer de l'article 12 de la Llei de 17 de juliol de 1953, sobre règim jurídic de les societats de responsabilitat limitada.
5. L'incís segon de l'apartat quart de l'article primer de la Llei 39/1975, de 31 d'octubre, sobre lletrats assessors de l'òrgan d'administració de societats mercantils.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. 1.-S'autoritza el Govern perquè en el termini d'un any a comptar de la publicació d'aquesta Llei en el «Butlletí Oficial de l'Estat» elabori i aprovi, mitjançant un decret legislatiu, un text refós de la Llei de societats anònimes, al qual s'han d'incorporar, amb l'autorització expressa per regularitzar, aclarir i harmonitzar els textos legals objecte de refosa, les disposicions vigents sobre el tipus social esmentat i les que conté aquesta Llei.

2. En el text refós el Govern ha de dividir la Llei en tants capítols i seccions com consideri convenient, alhora que pot posar epígrafs a cadascun dels articles, adaptar les referències que aquests contenen a altres articles, capítols i seccions o a altres disposicions, numerar els paràgrafs o apartats d'aquests, així com substituir les referències al «Butlletí Oficial de l'Estat» per la menció del «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

3. En el text refós el Govern pot alterar la successió dels capítols, seccions i articles de les lleis a refondre, així com fraccionar els articles i alterar l'ordre dels seus paràgrafs o apartats.

4. S'autoritza el Govern perquè en els mateixos termes elabori i aprovi un text refós de la Llei de societats de responsabilitat limitada.

Segona.—Els llibres de vaixells i aeronaus portats fins ara en els registres mercantils constitueixen registres independents i es continuen regint per les normes referides a aquests, fins que s'estableixi el Registre de la Propietat Mobiliària, en què s'han d'unificar els actuals registres d'hipoteca mobiliària i penyora sense desplaçament i els llibres de vaixells i aeronaus, i es doti aquest de la regulació adequada, per a la qual cosa es concedeix al Govern l'autorització corresponent.

Tercera.—1. Aquesta Llei entra en vigor l'1 de gener de 1990.

2. L'obligació de sotmetre a auditoria els comptes anuals comença a regir per als comptes en els exercicis socials la data de tancament dels quals sigui posterior al 30 de juny de 1990. Fins aquell moment continua en vigor el sistema de censura de comptes que estableix l'article 108 de la Llei de règim jurídic de les societats anònimes de 1951.

3. L'obligació de formular els comptes consolidats dels grups de societats i de sotmetre'ls a auditoria

comença a regir per als comptes dels exercicis socials la data de tancament dels quals sigui posterior al 31 de desembre de 1990.

4. L'apartat 5 de la disposició addicional de la Llei de societats anònimes a què es refereix l'article desè d'aquesta Llei, així com l'article dissetè d'aquesta Llei, entren en vigor l'endemà de la publicació d'aquesta Llei en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Quarta.—El Govern, en el termini de sis mesos, a partir de la publicació d'aquesta Llei, ha d'aprovar un nou reglament del Registre Mercantil.

Cinquena.—S'autoritza el Govern a dictar les disposicions que siguin necessàries per a l'execució i el compliment adequats d'aquesta Llei.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Palma de Mallorca, 25 de juliol de 1989.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ